

جراغ راه

اگر بتوانند کاری بکنند که آن کسی که اهل تالیف و اهل تحقیق و اهل کار فرهنگی است، آنچنان شوق و نشاطی پیدا کند که برای او کتاب نویسی خیلی مانعی نداشته باشد و وارد این میدان بشود و کار کند و هیچ دلمردگی و افسردگی نداشته باشد، من خیال می‌کنم که بخشی از این مشکلات مربوط به کتاب در این کشور حل خواهد شد. این اعتقاد بنده است. به عبارت دیگر، کسانی که اهل تولید کتاب هستند و می‌توانند این خلا را تا حدود زیادی پر کنند، وارد این میدان بشوند.

ازبیانات مقام معظم رهبری در دیدار برگزیدگان کتاب سال ۱۳۸۷

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران مصلا: ایمن تر از محل دائمی نمایشگاه‌ها

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران و جانشین ستاد مدیریت بحران تهران معتقد است: مصلا ی تهران نسبت به محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی برای برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب مناسب‌تر و ایمن‌تر است. در گزارش خبرگزاری کتاب ایران (تابنا) مازنیار حسینی: در جمع خبرنگاران بازدیدکننده از محل برگزاری بخش ناشران داخلی نمایشگاه کتاب تهران افزود: موقعیت مصلا ی تهران برای میزبانی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از لحاظ سوق البیعتی و وجود متر و پارکینگ های اطراف، بهتر از محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی است و این مکان از نظر ابعاد رسانی نیز موقعیت بهتری دارد.

وی ادامه داد: آمار نشان می دهد که سال قبل کمتر از ۳۰ درصد از بازدیدکنندگان نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برای آمدن به محل نمایشگاه از خودروی شخصی استفاده کردند، اما با توجه به فرارگرفتن مصلا در محدوده طرح اضطرار و محدوده زوج و فرد خودروها، به احتمال زیاد درصد استفاده از خودروی شخصی توسط بازدیدکنندگان نمایشگاه پایین می آید. وجود متر هم این امکان را می دهد که با ترتیب دادن سرویس های ویژه از حجم ترافیک ناشی از برگزاری نمایشگاه کاسته شود.

حسینی ادامه داد: توسعه پیشگام سازمان مدیریت بحران شکل گرفت. دستورالعمل لازم الاجرای را برای برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهیه کردیم.

وی با اشاره به حجم گسترده بازدیدکنندگان نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران گفت: سال گذشته ما با مستقر کردن ستاد ویژه مدیریت بحران در محل نمایشگاه، سرویس دهی را به محل بردیم و پیشگیری را به عنوان یک اصل در نظر گرفتیم. اسسال نیز برنامه هایی در این باره در نظر گرفته ایم.

وی با اشاره به ضرورت استحکام و ایمنی ساختمان های که نمایشگاه کتاب در آن برگزار می شود، افزود: اکثر ساختمان های محل دائمی نمایشگاه ها قدمت زیادی دارند. در صورتی که ساختمان نمایشگاه کتاب باید از نظر ایمنی و استحکام در وضعیت خوبی باشد، زیرا از یک طرف کتاب کالای سنگینی است و از طرف دیگر احتمال آتش گرفتن آن هم زیاد است. ضمن این که استقبال مردم هم از نمایشگاه کتاب زیاد است.

رئیس بیستمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران اشاره به آخرین برنامه های وزارت ارشاد برای ترمیمی چه میهن نمایشگاه کتاب تهران گفت: تاکنون هیچ تصمیم قطعی درباره برگزاری یکپارچه نمایشگاه کتاب اتحاد نشده است.

دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در گفت و گو با خبرنگاری کتاب ایران (تابنا) افزود: برگزاری یکپارچه نمایشگاه بهترین گزینه برای معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است و آنچه باعث شده که ما مجبور به برگزاری این نمایشگاه در دو مکان سوم، محدودیت فضای مصلا ی تهران است و چنانچه این محدودیت برطرف شود بهترین گزینه برگزاری یکپارچه نمایشگاه در مصلا است.

وی درباره اظهار نظر یکی از اعضای شورای شهر تهران مبنی بر قطعی شدن برگزاری یکپارچه نمایشگاه بیستم در مصلا در جلسه مسئولین ارشاد با اعضای شورای شهر گفت: برداشت ایشان از مسئله ای که در جلسه مطرح شده، این گونه بوده است. آنچه مسلم است فضای مصلا برای برگزاری یکپارچه نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران هنوز آماده نیست و ما تلاش خود را برای آماده سازی آن انجام می دهیم تا بتوانیم به بهترین گزینه که همان برگزاری یکپارچه نمایشگاه است، دست یابیم. ولی هنوز فضای کافی برای این

موضوع آماده نشده است.

وی درباره اعلام آمادگی گمرک برای کمک به برگزاری یکپارچه نمایشگاه در مصلا گفت: نظر ما موافقت گمرک باید به صورت کلی و رسمی به ما اعلام شود و اعلام آمادگی در قالب مصاحبه کتابت نمی کند. رئیس بیستمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از انجام مکاتبه با نهادهای وزارتخانه های ذیل در برگزاری نمایشگاه بیستم معاونت فرهنگی وزارت ارشاد خبر داد و گفت: ما تمامی مکاتبات لازم با انجام داده ایم

تاکید معاون وزارت ارشاد بر ضرورت همکاری مصلا و گمرک

نمایشگاه کتاب در انتظار یکپارچگی

و در این میان وزیر نیرو و مسئولین برق منطقه ای همکاری بسیار خوبی با ما داشته اند.

مصلا اعلام آمادگی کند

دکتر پرویز در عین حال گفت: اگر قرار باشد بخش‌های داخلی و خارجی نمایشگاه بیستم به صورت یکپارچه در مصلا ی تهران برگزار شود، باید مسئولین مصلا اعلام آمادگی کنند و مسئولین گمرک و سایر مدیرانهای دست‌اندر کار نیز در این باره همکاری نمایند. دکتر محسن پرویز در گفت و گوی اختصاصی با خبرنگاری کتاب ایران (تابنا) افزود: از ابتدا هم مخالف برگزاری یکپارچه نمایشگاه در مصلا بوده و نسیتم، اما برای این کار باید تمامی شرایط لازم فراهم شود.

وی ادامه داد: بنا بر ارزیابی اولیه ای که ما از مصلا این مکان وجود نداشت و مسئولین مصلا هم با این موافق نبودند. اخیر نگارنی هم که از مصلا دیدن کردند، مشاهده کردند که برای برگزاری یکپارچه نمایشگاه باید رونق های اطراف سیستم را نیز آماده کرد که این کار هم زمان می برد.

دکتر پرویز گفت: موضع ما درباره برگزاری نمایشگاه بیستم تقریبی یکباره است و در صورتی که تمامی شرایط مطرح شده فراهم شود، ما بر برگزاری یکپارچه نمایشگاه بیستم متحلف نیسیم.

مختار پور از معاونت مطبوعاتی ارشاد استعفا کرد

عطربخا مختار پور، معاون مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی استعفا کرد. یک مقام آگاه خبر گفت و گو با خبرنگاری فارس اعلام کرد علت اصلی استعفا مختار پور بیماری بوده است.

وی در عین حال بعد از ظهر چهارشنبه با برگزاری یک جلسه با کارکنان این معاونت خداحافظی کرد.

در این جلسه که در نمازخانه معاونت مطبوعاتی برگزار شد و در آن مدیران و مشاوران مختار پور حضور داشتند، معاون مطبوعاتی وزارتخانه از کارکنان این معاونت تشکر و با آنان خداحافظی کرد.

در فروردین ماه سال جاری رخ داد شرکت گسترده ایران در نمایشگاه های بین المللی کتاب

نمایشگاه کتاب تهران اسال برای اولین بار با حضور در نمایشگاه بین‌المللی کتاب پاریس و اوبیخی در فروردین ماه سال جاری حضور بین‌المللی خود را گسترش داد. همچنین در حاشیه نمایشگاه بین‌المللی کتاب پاریس، ایران و یونان توافق کردند به منظور معرفی نشر و فرهنگ دو کشور به تبادل تجربه رایگان در دو نمایشگاه بردارد.

به گزارش خبرنگاری کتاب ایران (تابنا)، به نقل از موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران در ملاقاتی که بین نماینده موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران و نماینده نمایشگاه های بین‌المللی کتاب یونان در حاشیه نمایشگاه های بین‌المللی کتاب پاریس به عمل آمد طرفین توافق کردند تا به منظور معرفی نشر و گسترش فرهنگ دو کشور به تبادل تجربه رایگان در دو نمایشگاه بردارند.

این اولین حضور مشترک دو کشور یونان و ایران در نمایشگاه های بین‌المللی کتاب است. همچنین ایران با بیش از یکصد عنوان کتاب با موضوعات ادبیات ، ایران شناسی، هنر و اسلام شناسی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب اوبیخی که تا ۱۰ تا ۱۸ فروردین ماه برگزار شد، شرکت کرده است.

استقبال از تشکیل اتحادیه ناشران کشورهای اسلامی

نجیحی دهقانی` مدیر نشر مبتکران و عضو هیئت مدیره انجمن ناشران دانشگاهی از پیشنهاد تشکیل اتحادیه ناشران کشورهای اسلامی توسط خیر گزاری کتاب ایران استقبال کرد و گفت : از هر طرح با محوریت گسترش کتاب و کتاب خوانی حمایت می کنیم به خصوص این که این طرح با هدف `انستجام اسلامی صورت می گیرد.

نجیحی دهقانی از اعضای اصلی انجمن ناشران دانشگاهی با اثار به نامگذاری سال ۸۶ به نام اتحاد ملی و انسجام اسلامی ` توسط مقام معظم رهبری گفت: این طرح باید توسط کارشناسان و ناشران به چشم داشت.

رئیس بخش بین‌الملل نمایشگاه عنوان کرد

حضور چشمگیر ناشران خارجی در نمایشگاه بیستم

به گفته مدیر بخش بین‌الملل بیستمین نمایشگاه تهران ناشران خارجی همچون اس‌ای ایل با قدرت تمام در نمایشگاه بیستم حضور خود را داشتند. محمد رضا صفی نژاد گفت: گوینا خبرنگاری کتاب ایران (تابنا) گفت: در حال حاضر ناشران خارجی که قصد حضور در نمایشگاه کتاب تهران دارند با مسوولان وزارت ارشد و به منظور بهبود وضعیت نمایشگاه بیستم مشغول مذاکره هستند.

وی گفت: ناشران خارجی در این نمایشگاه با قدرت تمام حضور پیدا خواهند کرد.

مدیر کل دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین خاطرنشان کرد: فهرست ۱۵۰ هزار عنوان کتاب خارجی برای خرید موسسات فرهنگی و دانشگاه‌ها در اختیار قرار گرفته است. صفی نژاد اشاره به این مطلب که ۳۰ هزار از عنوان چاپی وارد مربوط به سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۶ هستند، گفت: یکی کتاب‌ها در بخش روزی به معطابق عرضه می‌شوند و با اعتباری که چندین کشور، نماینده است. این عنوانین ۳۷ رتبه دانشگاهی و علمی را شامل می‌شود.

موضوع نشست های سرای اهل قلم در بیستین و نهمین نشست علمی کتاب تهران شامل محور های نقد و بررسی آثار برگزیده در کتاب سال جمهوری اسلامی ایران ،ساز مولانا شمار سال نهاد ملی انسجام اسلامی خواهد بود.

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (آینا)، سید مهدی جهومی مدیر عامل موسسه خانه کتاب ایران و عضو شورای سیاست گذاری بیستین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران با اعلام این خبر گفت: با توجه به این که به تازگی صورت آثار سرای اهل قلم به هفده ختله کتاب گذاشته شده است، سعی می‌کنیم در این زمینه شکل و محور نشست‌ها تعیین شده پس از آن فرآیند برای مشارکت نهاد ها سازمانها در اجرا برنامه‌ها آغاز شود.

وی افزود: یک نقطه در روز از اعلام این فرآیند می‌گذرد و سازمانها باید نهایتاً برای برگزاری نشست‌ها آماده‌گی کرده اند، جهومی در پاسخ به این پرسش که طرح صورت کارت شناسایی برای اهل قلم در چه مرحله‌ای است، گفت: این طرح هنوز است که در خانه کتاب امری شود ولی به دلیل استقبال کونین اهل قلم هنوز این ماده است اما تا دایم که این طرح را در طول سال اجرا و کامل کنیم که به یک قوم فرهنگی بزرگ ایران کار لازم است، هر سال در این دوره فرهنگی مجبور به شناسایی جهومی به هم اهل قلم هستیم.

مدیر عامل خانه کتاب همچنین اضافه کرد: بیستیم پیام گوته (۱۸۹۸) از سوی خانه کتاب ایران در بیستین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران به نظر اطلاع رسنی سریع تر کتاب ها به علاه مدنات قلم خواهد شد.

در پی دعای جهومی در این باره گفت: اسامی بنا داریم بر خلاف سال گذشته که علاوه مدنات فقط از اطلاعات کتاب های ناشران خارجی آگهی می‌شد، این کتاب‌های ناشران داخلی را نیز از طریق این سیستم اعلام کنیم.

وی افزود: ما گذشته به دلیل مسائل فنی کتاب‌های ناشران ایرانی و داخلی را نمی‌توانیم به علاوه مدنات

مدیرعامل خانه کتاب خبرداد

اخبار نمایشگاه روی صفحه تلفن همراه

اعلام کنیم اما مسائل در ماکوانی با شرکت مربوطه مقرر شد. در صورت رفع این مشکل فنی کتاب های ایرانی نیز از طریق پیام گوته اطلاع رسانی شود.

جهومی در دیالوگ کنفرانس که هفده ساله همزمان با نمایشگاه کتاب برگزار می‌شد، تصریح کرد: اسامی تصمیم گرفته شده که نشر الکترونیک از نمایشگاه کتاب حذف و در نمایشگاه ۲۲ که بنا است در خرداد ماه برگزار شود، شرکت کند.

روزهای برگزاری نمایشگاه کتاب در فرهنگسرای تهران برگزار می‌شود.

سید مهدی جهومی مدیرعامل موسسه خانه کتاب با اعلام این خبر هم گفت: در جلسه ای که روز گذشته با اسین شولیان معاون فرهنگی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران داشتم، باین پیشنهاد مطرح شد و خانه کتاب از این پیشنهاد استقبال کرد و اکنون در حال بررسی جزئیات اجرایی این طرح هستیم.

وی افزود: علاوه بر این اقدامات، خانه کتاب مانند همیشه مسئول اطلاع رسانی در سطح نمایشگاه نیز بوده و هست و با هماهنگی که با موسسه نمایشگاه های فرهنگی انجام شده این کار نیز به نحو شایسته ای به اجرا در می آید.

اجرای برنامه های سرای اهل قلم

در فرهنگسرای تهران

به دلیل محدودیت فضا و گسترده گی برنامه های سرای اهل قلم، بخشی از برنامه های سرای اهل قلم در

روزی افزود: همچنین در این جلسه مقرز ششم سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در پشتیبانی تبلیغات محیطی سطح شهر و برگزاری برنامه های سرای اهل قلم مشارکت کند.

مدیر عامل موسسه خانه کتاب اظهار امیدواری کرد با جذب مشارکت ها در این دوره از برپایی نمایشگاه کتاب بتوان تعداد نشست های سرای اهل قلم را در مقایسه با سال گذشته از ۵۲ به ۵۲۰ نشست افزایش داد.

نشست اعضای تکتاب با رییس نمایشگاه بیستم

جلسه مشترک اعضای انجمن توزیع کنندگان کتاب ناشران بین المللی (تکتاب) با مسئولان برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در موسسه نمایشگاههای فرهنگی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (آینا) در این جلسه که با حضور دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت ارشاد و رئیس بیستین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، آحسان الله حجتی مدیر عامل موسسه نمایشگاه های فرهنگی و قائم مقام نمایشگاه بیستم، حمید قبادی معاون اجرایی نمایشگاه، محمد رضا وصفی مدیر بخش بین الملل نمایشگاه و اعضای انجمن توزیع کنندگان کتاب ناشران بین المللی (تکتاب) برگزار شد. در این نشست نمایندگان ناشران خارجی، دغدغه های خود را درباره حضور کمرکز اوزاع در نمایشگاه و مکان برگزاری بخش ناشران خارجی نمایشگاه بیستم بیان کردند. دکتر پرویز نیز در این نشست ضمن ارایه توضیحاتی مهمات و دغدغه های نمایندگان را بر طرف کرده، بر تلاش دست اندکاران برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب تهران برای برگزاری هر چه باشکوه تر این رویداد بزرگ فرهنگی تاکید کرد.

در این جلسه اعضای انجمن توزیع کنندگان کتاب ناشران بین المللی (تکتاب) هم آمادگی خود را به منظور کمک به برگزاری باشکوه نمایشگاه بیستم اعلام کردند.

همچنین درباره تعیین اوزاع در نمایشگاه بحث و بررسی و تصمیم گرفتند که اعضای انجمن توزیع کنندگان کتاب ناشران بین المللی (تکتاب) پیشنهادهای خود را در این باره به مسئولان برگزاری نمایشگاه ارائه دهند.

حمایت ارشاد از سخنرانی نویسندگان در مدارس

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آماده کمک به برگزاری طرح هزار سخنرانی نویسندگان در مدارس است. روابط عمومی معاونت فرهنگی وزارت ارشاد اعلام این مطلب اعلام کرد. قرار بود مسئولین برگزاری این طرح در وزارت آموزش و پرورش و تقاضای این را با وزارت ارشاد برای حمایت ارشاد این طرح به اعضا رسانند. اما برای اعضای این تقاضای اقدام ندادند.

روابط عمومی معاونت فرهنگی وزارت ارشاد ضمن تکلیف عدم همکاری این معاونت برای کمک به برگزاری طرح هزار سخنرانی نویسندگان در مدارس اعلام کرد: وزارت ارشاد آماده است در صورت اقدام مسئولین آموزش و پرورش برای اعضای تقاضای برگزاری این طرح استقبال مالی کند. این طرح ابتدا قرار بود با عنوان طرح ضد سخنرانی نویسندگان در مدارس برگزار شود که در ادامه به طرح هزار سخنرانی نویسندگان در مدارس تبدیل شد. وزارت ارشاد هم از ابتدا آمادگی خود را برای کمک به برگزاری این طرح اعلام کرد.

برنامه های نهاد کتابخانه های عمومی در نمایشگاه بیستم

بر وحدت شیعه و سنی و نحوه فعالیت های نهاد کتابخانه های عمومی کشور در توسعه کتابخانه های کشور افغانستان از دیگر موضوعاتی است که سعی داریم در سرای اهل قلم از سوی این نهاد برگزار شود.

نهاد کتابخانه های عمومی کشور با نمایش آخرین مجموعه از کتاب های که کمیته انتخاب کتاب برای کتابخانه های کشور خریداری کرده است در بیستین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران شرکت می کند.

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (آینا)، علی اکبر حاج مومنی مدیر روابط عمومی و روابط بین الملل نهاد کتابخانه های عمومی کشور با اعلام این خبر گفت: ما هر سال برنامه ها و نشست هایی را نیز در سرای اهل قلم برگزار می کنیم.

وی افزود: موضوعاتی که ما در نظر گرفته ایم شامل جلب مشارکت های مردمی برای توسعه کتابخانه های مشارکتی و آگاداری فضا و ساختمان برای مجموعه کتابخانه های کشور و توسعه کتابخانه های روستایی و جایگاه آن در ارتقای فرهنگ روستاها، نگاهی به استانداردهای کتابداری، کتابخوانی، کتابخانه ها و کتاب به عنوان چهار رکن اصلی فعالیت این نهاد می شود.

حاج مومنی در ادامه گفت: از زیبایی و سنجش موقعیت ایران در منطقه خاور میانه در مقایسه با کتابخانه های منطقه کشور های در حال توسعه و کشورهای پیشرفته، نقش کتابخانه های عمومی در تحقق اتحاد ملی و انسجام اسلامی با تاکید

کودک ده ماهه، عضو کتابخانه

کودک ده ماهه ای که روزی ۳ کتاب می خواند، نام خود را در فهرست تکوید داران کتابخوان های حرفه ای ایرانی ثبت کرد.

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (آینا) این کودک ۱۰ ماهه 'دانیال چرافعلی' نام دارد و کوچکنویز عضو کتابخانه 'اهدی' واقع در فرهنگسرای قرآن است. مادر این کودک در زمان یک کتاب را برای دانیال دوره می کند و دو کتاب جدید را نیز برای او می خواند.

۳۵ هزار عنوان کتاب خارجی در نمایشگاه

تاکنون عرضه ۳۵ هزار عنوان کتاب لاتین در بیستین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران قطع است که این رقم به ۳۵ هزار عنوان افزایش می یابد.

اعلام این خبر به خبرگزاری کتاب ایران (آینا) گفت: در حوزه کتاب های عربی نیز تعداد کتاب ها تا اکنون ۱۳ هزار عنوان بوده که این رقم طی روزهای آینده به ۱۶ هزار عنوان خواهد رسید.

وی افزود: در اسامی مقررات در این دوره از نمایشگاه آخرین کتاب های منتشر شده از سال ۲۰۱۳ به بعد با شرط چاپ بودن از عرضه خواهد شد.

رحمانی ادامه داد: کتاب های یادشده در بخش ارزی و مابقی کتاب های خارجی چه در حوزه لاتین و چه در حوزه عربی در بخش زبانی به علاوه مدنات عرضه خواهد شد.

تفاع فرهنگی ایران و سیرالنون

هنه گلدسته میان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی کشورمان و وزیر گردشگری و فرهنگ جمهوری سیرالنون، تفاه نامه مبادلات فرهنگی، علمی و آموزشی منعقد شد.

محمدحسین صفارهرندی در مراسم اعضای این تفاه نامه اظهار امیدواری کرد در کشور در سایه گسترش همکاری ها در عرصه های فرهنگی و علمی، پیام برپایی نمایشگاه های فرهنگی و کتاب، گام های مشترک ارزشمندی انجام دهد.

ششمین وزارت ارشاد و سازمان مدیریت بحران شهری

سازمان مدیریت بحران شهری و برخی از مسئولان نمایشگاه کتاب، به منظور برگزاری باشکوه نمایشگاه کتاب در مصلا تشکیل جلسه دادند.

نجمود ستاری معیرکل روابط عمومی مصلا تهران با اعلام این خبر به خیرگزاری کتاب (ایناگفت) سازمان مدیریت بحران شهری در جلسه های مشترک با وزارت ارشاد که روز ششم در مصلا برگزار شد این مکان را برای برگزاری نمایشگاه آماده و مناسب دانست.

وی افزود در این جلسه مصلا تهران از همه لحاظ برای برگزاری نمایشگاه آماده شناخته شد.

چیزچیز کتابخانه های نابینایان

به گفته معیرکل روابط عمومی و امور بین الملل نهاد کتابخانه های عمومی کشور شش مرکز استانی کتابخانه های عمومی به نمایندگی از مناطق شش گانه کشور به جایگز برپا می نمایند.

سازمان مدیریت بحران شهری و امور بین الملل کشور که عضو کتابخانه های عمومی هستند، دستگاه برجسته گل خریداری و نصب شده است.

دیدار وزیر فرهنگ سیرالنون از کتابخانه ملی

وزیر اداری و وزیر فرهنگ و گردشگری کشور سیرالنون ضمن دیدار با علی اکبر انصاری مشاور فرهنگی رئیس جمهور و بازدید از سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران گفتند: شمار فزاینده کتابخانه های آفریقا از آثار شرقی و اسلامی شایسته است.

در این دیدار علی اکبر انصاری از آمادگی سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران به منظور کمک به غنای اسناد کتابخانه های کشور سیرالنون خبر داد.

ادبیات کوک و کتورس می شود

انجمن نویسندگان کتاب کودک و نوجوان با مشارکت معاونت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آموزش و پرورش، رشته مستقلی با عنوان دوره های مهارتی ادبیات کودک را تا مهر امسال به دانشگاه علمی

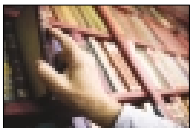

کاربردی در سراسر کشور می برد این رشته قرار است با ۱۲ واحد درسی عمومی، عملی و کارگاهی برگزار شود.

بررسی داستان های مثنوی المیستی

صحیح از جایگاه داستان در ادبیات، موضوع نشست آبی کانال ادبیات ایران است.

در این نشست که سوم اردیبهشت ماه برپا می شود

کارشناسان درباره وجود افتراق و اشتراک داستان های مثنوی المیستی با دیگر گونه های داستان گونه سخنرانی خواهند کرد.

کتاب های ایرانی در ایتالیا

کانون پرورش تئوری کودتاکا و نوجوانان برای شرکت در نمایشگاه کتاب پلوفیا تا نزدیک به ۱۲۰۰ کتاب برگزیده خود را به ایتالیا برد.

شش بابی بی بیات افغانستان

هنه گلدسته با حضور بیانیا ایران و افغانستان شش بابی بی بیات افغانستان در خدمت مردمان برگزار شد این مراسم به بهانه تألیف کتاب فرهنگی داستان نویسی افغان توسط محمدحسین محمدی برپا شده بود.

بزرگداشت هخدا

به مناسبت گذشت یکصد و سی سال از تولد علامه علی اکبر دهخدا، فردا یکشنبه مراسم بزرگداشت ازاد اسلامی واحد روغن برپا می شود در این مراسم که به همت انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران برپا می شود تسلی جوان به ویژه دانشجویان شوق می شوند تا گام جای گام او نهادند همچون وی موجب افتخار و سرافرازی کشور و ملت ایران شوند.

بزرگداشت پروین اعتصامی در تهران

مراسم بزرگداشت یکصد و سی سال تولد پروین اعتصامی از سوی رابرتی فرهنگی ایران در ترکیه با حضور شاعران، منتقدان ادبی و جمعی از استادان و دانشجویان زبان فارسی در مرکز آموزش زبان فارسی برگزار شد.

ادبیات معاصر ایران در چشم انداز جهانی

نشست ادبیات معاصر ایران چشم انداز جهانی در کتابخانه سامت ۷۷ در مجموعه فرهنگی «متری تهران» برگزار می شود.

نمایشگاه نشر الکترونیک جداگانه

اسمال ناشران بخش الکترونیک برای حضور در نمایشگاه از سوی مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ثبت نام می شوند.

شایان ذکر است نمایشگاه نشر الکترونیک اسمال به صورت مجزا از نمایشگاه کتاب در قالب بخشی از جشنواره ملی رسانه های دیجیتال و نرم افزارهای چند رسانه ای برگزار می شود.

نمایشگاه بیهار کتاب های خارجی

چهارمین نمایشگاه بیهار، کتاب های خارجی شهر کتاب از ۳۰ فروردین آغاز به کار کرد و تا ۵ اردیبهشت ادامه خواهد داشت.

در این نمایشگاه بیش از ۱۲۰ عنوان کتاب جدید خارجی با موضوعات مختلف عرضه خواهد شد که علاقه مندان به کتب اطلاع از کتب موجود می توانند به سایت www.bookcity.com مراجعه کنند.

گزارش آماری هفته

در نخستین هفته کاری سال ۱۳۸۶، ۷۵۲ عنوان کتاب در بانک اطلاعات خانه کتاب به ثبت رسیده است. بیشترین کتاب ها به موضوع علوم انسانی و کتب کودک به علوم عمومی اختصاص داشت.

از این میان عنوان چاپ گسترده بود است.

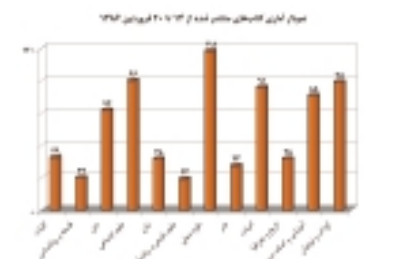
یکی دیگر از شاخصه های آماری هفته گذشته انتشار ۱۷ عنوان کتاب ۱۰ صفحه ای از یک نشر خاص، هر کدام با شمارگان ۵۰۰ نسخه است که برای اولین بار به چاپ شده اند. این کتاب ها، به منظور آشنایی کودکان پیش دبستانی با انما و شکل های بیوهما، حیوانات، و مناطق خنثی و رنگها انتشار گرفته اند. گزین ترین کتاب ها، بیشتر بر توت چاپ و بیشتر در تعداد نسخه به کتاب های آموزشی و کمک درسی اختصاص داشتند و بیشترین شمارگان متعلق به کتاب های حاوی مجموعه ای از چهارده سوره قرآن کریم بود. است پدیدارندگان کتاب های هفته گذشته ۷۸۷ نفر بوده اند که از این تعداد ۲۸۱ نویسنده، ۱۴۹ مترجم و ۱۶۷ نفر نقش اصلی چون تصویرگر، تصحیح، مقدمه نویسی، گردآوری، بازنویسی، شاعری، خطاطی، تدوینگری و ... داشته اند.

شاخص های آماری کتاب های هفته

تعداد کتابهای منتشر شده	۷۵۲ عنوان	۱۳۸۶
ارزاترین کتاب	۱۰۰۰	ریال
گزین ترین کتاب	۲۲۸۰۰۰	ریال
بیشترین قیمت کتاب	۱۱۰	تیره
بیشترین شمارگان	۳۰۳۰۰	نسخه
کمترین شمارگان	۲۰۰	نسخه
بیشترین صفحه	۱۵۶۶	صفحه
کمترین صفحه	۱۰	صفحه

گزارش آماری کتابهای منتشر شده در سال ۱۳۸۵ به تفکیک موضوع

ردیف	موضوع	تعداد کل	تالیف	ترجمه	چاپ اول	جدید چاپ	عنوان
۱	کلیات	۳۹	۱۲	۱۹	۱۹	۳۷	۲
۲	لسفیه و روانشناسی	۲۲	۵	۱۱	۱۱	۱۳	۱۳
۳	دین	۷۲	۱۶	۲۹	۳۹	۳۵	۷۰
۴	علوم اجتماعی	۶۶	۸۱	۱۵	۶۲	۲۲	۹۳
۵	زبان	۳۸	۲۳	۱۱	۲۱	۱۷	۳۶
۶	علوم طبیعی و ریاضیات	۲۳	۱۷	۶	۱۳	۱۰	۲۱
۷	علوم عملی	۱۱۸	۸۱	۳۷	۶۲	۵۵	۱۱۲
۸	هنر	۳۳	۲۰	۱۳	۲۲	۱۲	۲۹
۹	ادبیات	۹۱	۶۳	۲۸	۵۶	۸۸	۸۸
۱۰	تاریخ و جغرافیا	۳۸	۳۳	۵	۲۲	۱۶	۳۶
۱۱	آموزشی و کمک درسی	۸۵	۸۲	۳	۲۹	۲۶	۸۲
۱۲	کودک و نوجوان	۹۵	۲۸	۶۸	۲۹	۷۵	۲۶
۱۳	جمع بندی	۷۵۲	۵۶۵	۱۸۸	۳۹۰	۳۶۲	۷۱۱

بیستون جهانی

مهدی جدی‌نیا

حاشیه‌های کتاب و فیلم تحریف تاریخ ایران

تصویر وارونه در قاب ۳۰۰

بیست و سه ساله‌ای که ۳۰۰ روزها در مورد فیلم سینمایی آن بیشتر صحبت می‌شود، عبارت است از نوعی نگاه رسانه‌ای به تاریخ و رویدادی تاریخی با رویکردی کاملا سفارشی و غیر مستدل.

انتشار کتاب ۳۰۰ که به دنبال آن فیلمی با همین نام توسط هالیوود تهیه و پر برده سینماها اکران شد، یکی از ضعیف‌ترین و بی‌محتوای‌ترین کتاب‌ها در حوزه تاریخ است و بیشتر می‌توان آن را کتابی کمبیک استرپ یا داستوری پرده‌پوش از تولید فیلم ارزیابی کرد.

این کتاب که با شماره بین‌المللی (ISBN) ۹۷۸۰۱۵۶۹۷۱۴۰۲۹ در ۸۸ صفحه با جلد سخت منتشر شده است یکی از کم‌فروش‌ترین آثار به رقم تبلیغات وسیع و گسترده پیرامون آن است. ناشر این کتاب انتشارات دارک هاوز است و این جلد توسط فرانک میلر و لین وارلی تهیه شده است.

۳۰۰ دومین کار مشترک این دو است و کار پیشین مشترک آنها یعنی «الکترا دوباره زندگی می‌کند» که در دهه ۹۰ میلادی منتشر شد نیز با اقبال چندان خوبی روبه‌رو نبود. این مجموعه که در پنج بخش تهیه شده است به واقع تاریخی کتاب ترموپل می‌پردازد که به رقم ۳۰۰ سربازش به جنگ خشایارشا ایرانی که طمع استیلا بر یونان را دارد می‌رود و او و هیمنه سربازان بی‌شمارش را در هم می‌شکنند.

مورخان و پژوهشگران به اتفاق این رویداد ونچوو رویکرده به آن را رد کرده و علمی و مستند می‌دانند در حالی که در این میان تبلیغات وسیع در قبال انتشار کتاب و پخش فیلم این رویداد علیه تمدنی با این قدمت و توسعه یافته، جای انتقاد بسیار دارد.

واقعیت این است که هر چند پژوهش‌های تاریخی در زمینه ایران شناسی، به ویژه آنجا که به دوران باستان و زمان پادشاهی هخامنشی در سده‌های پیش از میلاد مربوط می‌شود، در دهه‌های اخیر پیشرفت فراوانی کرده است اما پژوهش‌های تازه این دیدگاه را تأیید می‌کنند که پادشاهی هخامنشی، اولین قدرت بزرگ تاریخ جهان، در مقایسه با امپراتوری‌های مصر و یونان و روم به خوبی کاپی‌ده نشده، وزن و ارجح آن در سیر تمدن بشر به درستی شناخته نشده و تا حدی در محاق فراموشی فرو رفته است.

پرفسور پیر بریان استاد برجسته تاریخ یونان و ایران هخامنشی در کواز دو فرانس، تحقیقات ژرفی انجام داده است که پژوهش‌های وی را می‌توان نقطه عطفی در پژوهش‌های تاریخی سال‌های اخیر در زمینه تاریخ ایران دانست. او از پژوهشگرانی است که با بازخوانی نقادانه متون گذشته و ژرف نگری در اسناد نویافته، بسیاری از اسطوره‌های کهن و آشنای تاریخ هخامنشیان را به چالش گرفته است.

کتاب او به نام «تاریخ امپراتوری ایران باستان» یک اثر مهم در تحقیقات ایران شناسی سال‌های اخیر است. طبق

نظر او هخامنشیان اسناد مکتوب اندکی از خود باقی گذاشته اند، در نتیجه قلم در کف دشمنان آنها افتاده است و تاریخ هخامنشی عمدتاً از نوشته‌های یونانی به ما رسیده که با ایرانیان خصومت دیرین داشته و طبعاً تصویری ناخوشایند از آنها ارائه داده‌اند. بنابراین اسناد و مآخذ یونانی در این زمینه باید از نو، با احتیاط فراوان و با دیدی نقادانه بازخوانی شود.

بر اساس مندرجات کتاب تصویری که از ایرانیان هخامنشی ارائه شده، به ما رسیده، آنها را بیشتر قومی ستمیزه جو و ویرانگر می‌نماید. در حالی که از برخی اسناد، حتی از زبان یونانیان منصف‌تری مانند هرودوت چنین بر می‌آید که آنها فرهنگي درخشان داشته و در تاریخ تمدن نقش برجسته‌ای ایفا کرده‌اند.

رسانه‌های جریان اصلی قرار نمی‌گیرند و از کنارشان بی‌توجه عبور می‌کنند در حالی که بسیاری از آنها نیز مقداری از این فراموشی نسبت به فرهنگ و تمدن ایران را نتیجه کم‌کاری‌های خودمان عنوان می‌کنند. بسیاری از محققان می‌گویند: ایرانی‌ها بسیار درون‌نگرا عمل کرده‌اند و برخلاف سایرین که یک فرهنگ صدساله‌را به ضرب و زور در همه جا تبلیغ می‌کنند، ایرانی‌ها کمترین حرکتی در این مسیر نداشتند.

محققان با تأیید وجود تیرد ترموپل که یکی از تیردهای ایران و یونان است می‌گویند مدارک این جنگ متأسفانه یکطرفه است زیرا هر چه ما در باره این جنگ می‌دانیم مطالبی است که هرودوت تاریخ‌نویس یونانی ذکر کرده است و در مدارک شرقی کلمه‌ای وجود ندارد و از ارقام و نوشته‌های هرودوت نیز برمی‌آید که او مطالب خود را از یونانی‌های دیگر گرفته و متأسفانه چون گفته طرف مقابل در دست نیست مدارک او همه جا گزافه‌گویی بی‌اعراض است.

این درحالی است که روزنامه استرالیایی «کانبرا تایمز»، در چاپ اخیر خود، طی مقاله‌ای به بررسی مجموعه چند رسانه‌ای ۲۰۰۰ پر داخه و آن را یکی از توطئه‌های جدید ایالات متحده علیه ایران خواند در حالی که نمایش فیلم و انتشار کتاب مربوطه از جهت دیگری نیز قابل تامل است و آن اینکه به علت نبود اسناد تاریخی ممکن است این بازسازی دروغ تاریخی به عنوان سندی در حافظه تاریخی بشریت ثبت شود و مانند بسیاری از دروغ‌ها که با سوء استفاده از هنر ماندگار شدند، نقاب واقعیت بر چهره بزنند.

واقعیت این است که شاید کتاب و فیلم ۳۰۰ و به احتمال قریب به یقین ارائه بازی کامپیوتری ۳۰۰ از منظر اهل نظر موضوعی غیر واقعی و تخیلی باشد، اما در حقیقت آنچه در اذهان رسوب خواهد کرد، شخصیت‌های خشونت و جهالتی است که در حاشیه این اقدام برای ایرانیان و لشکر ایرانیان تدارک دیده شده است.

این نکته را بسیاری از ایرانی‌ها درک کرده‌اند و لذا برخی از ایرانیان دست به کار تهیه طومار اینترنتی و یا بمب گوگلی (سایتی که با لینک دادن به آن رتبه اش در گوگل بالا می‌آید و اعتراضی علیه این فیلم است) نمودند در حالی که در بسیاری از سایت‌ها به ایرانیان توصیه شده است که برای نقد متصفحات این واقعه کتاب «شاه جنگ ایرانیان در چالدردان و یونان نوشته آشتن متر آلمانی و «یون پارک آمریکایی که توسط مرحوم ذبیح، انصوری ترجمه هم شده را حتماً بخوانند. در این کتاب این واقعه رخ داده هیچ شکی نیست ولی علاوه بر ۳۰۰ سرباز اسپارت ۳ تا ۴ هزار سرباز یونانی هم این سربازان را حمایت می‌کردند، در مورد شکل و شمایل و ایهت خشایار هم توضیح کامل داده شده است. در ضمن سرزمین اسپارت که کشور کوچکی در یونان بوده به دلیل رشادت در این جنگ مورد عفو خشایار شاه قرار گرفت و ۱۷ اسپر اسپارتی را آزاد کرد و حال آنکه داستان ادامه‌ای هم دارد که ادامه آن حذف شده و تنها یک برش تاریخی بدون توجه به ابتدا و انتها و آن هم با تحریف ارائه شده است.

برخلاف آنچه مورخان نا آگاه یا مغرض رواج داده‌اند آنچه هخامنشیان در عرصه‌های اداری و اجرایی ارائه داده‌اند، تنها از تمدنی پیشرفته و بالنده بر می‌آید. نظام اداری متکی بر تقسیمات بهنجار و دقیق، شبکه‌های ارتباطی کارآمد، سیستم پول واحد و ترتیبات اجرایی دیگر از نظامی به سامان و کارآمد حکایت دارد.

این درحالی است که پرفسور تام هرپسون استاد دانشگاه لیورپول نیز با نگاهی نقادانه پرداختن به رویدادی جنگی آن‌هم با توجه به جنبه‌های شجاعانه سربازان یونانی و اینار آنها صرفاً سفارشی است چرا که در تحقیق اخیر او تاریخ نگاری معاصر غرب در مواردی بسیار از روح بی‌طرفانه علمی به دور بوده و به اغراض استعماری آلوده شده است. اغراض و تمایلات سیاسی باعث شده است تا بسیاری از تحقیقات تاریخی هدفمند شده و حتی از پیش سناریو داشته باشند که این اساساً با روح کاوش و پژوهش علمی در تضاد است.

در این میان دیگر محققانی نیز هستند که می‌گویند تا واقعیت‌های موجود را در خلال همه‌همه‌های تبلیغاتی مطرح کنند حال آنکه عمدتاً نظرات نقادانی آنها چندان مورد توجه

همراه با حاشیه های نمایشگاه بیستم

نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در طول نوزده دوره برگزار می شود و همواره محل بحث اصحاب فرهنگ ، فرهنگ و هنر همواره بر سر چگونگی برپایی این رویداد بزرگ فرهنگی کشور بحث داشته و تریج برپایی این رویداد را با وجود ناآرامی بر ضرورت وجود آن مورد بحث قرار داده اند. مدیران شهری تهران نیز همواره از احتیاط در نظم رفتن آمد عمومی ناشی از این نمایشگاه گلّه مند بوده و اگر چه بر وجود این نمایشگاه به عنوان آبروی فرهنگی ایران تاکید کرده اند، اما از اینک فسخ کنده اطراف محدوده محل دائمی نمایشگاه ها را عاملی برای درخواست اقدام عاجل برای حل این معضل دانسته اند. از سوی دیگر مسئولان کشوری از جمله وزرا و روسای جمهور نیز اگر چه همواره دغدغه برپایی آن را داشته و نیز برپایی آبرومندانه آن تاکید داشته اند. رفع گناه معضل

ساخت مکانی برای نمایشگاه کتاب اختصاص داده اند. **محل دائمی نمایشگاهها:** **از گذشته و برای گذشته** محل دائمی نمایشگاههای بین المللی تهران که در مناطق خوش آب و هوای شمال تهران در سال های دهه پنجاه ساخته شد، مکانی بود برای برپایی نمایشگاه های صنعتی و قرار بود نقش تجاری ایران را نشان دهد. جایی که بعد ها مرکز توسعه صادرات ایران نیز در همان مکان مستقر شد تا نام صادرات در کنار نمایش آثار صنعتی داخلی و خارجی میسر و ممکن شود. سال های این محل دائمی نمایشگاهها ی بین المللی تهران همگنونه که برای اهداف اولیه نیز تعریف شده بود تنها برای نمایشگاه های صنعتی ساخته شدند و امکاناتی برای نمایشگاه مثل کتاب در آن اندیشیده نشد، امری که

بوفن سقف آن ها و اجاره دائمی یکی در سالن به یکی دو شرکت داخلی برای نمایشگاه دائمی آن ها از دیگر مشکلات نمایشگاه در طول سال های گذشته و از جمله آذوقی بود است. از سوی دیگر مسئولان فرهنگی و مدیریت تهران شهر مربوط به نمایشگاه بیستم بر این بودند برخی از سالن های محل دائمی نمایشگاهها آنکشت گذاشتند. سید مایرز حسین مستان مدیران تهران در روزهای نخست سال ۸۶ استحکام نداشتن سالن های محل دائمی نمایشگاه ها را مورد تاکید قرار داد و گفت: در این سالن ها در شرایط اضطراری نمی توان بحران های احتمالی را مدیریت کرد.

از سوی دیگر همه ناشران حاضر در دوره های مختلف نمایشگاه نیز بر این امر تاکید داشته اند که سالن های محل دائمی نمایشگاه ها برای نمایشگاه کتاب مناسب نیست. پس از چهارده دوره از برپایی نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در محل دائمی نمایشگاهها و گلابه بندی بسیاری از ناشران از نحوه چپشتر غرقه ها در نمایشگاه بازدهم که تجدیدیه ناشران مدیریت اجرایی آن را به مهده داشت سالن ها به شکل لایزنی غرقه آری شدند و بازدهم کنندگان که به هر سال وارد می شدند، مجبور به بازدهم از تمام غرفه های می شدند و به اصطلاح غرقه های در نقطه کور قرار داشت، این امر نیز اگر چه گریز از مشکلات نمایشگاه گذرد ، اما شایع می سالن ها بر خاستن کرد و حاکم حاصل از بوکت های تک سالن ها که با دوام جمعیت همراهم بود و لوگو تونند تهره های سالن ها مشکلی بود که هیچ کاه حل نشد.

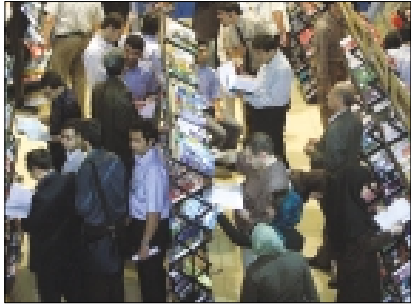
وزرشگاه آزادی، هزینه ای انحرافی در نخستین روزهای دی ماه سال گذشته خبری در رسانه ها منتشر شد که حوزه فرهنگ را به یک شوک ناگهانی دچار کرد. برپایی نمایشگاه کتاب برای بیستین دوره در ورزشگاه آزادی خبری بود که در چند روز سوزخ خبری تمام رسانه ها از جمله خبرگزاری ها و روزنامه ها شد. این خبر اگر چه کسی نداشت منبع آن کجاست و کسی هم صحت و سقم آن را تأیید نکرد ، اما فضای فرهنگی کشور و بویژه حوزه ناشران دچار شوک شد. هدف از این اقدام وزارت ارشاد بویژه مدیران نمایشگاه بین المللی کتاب به هیچ عنوان از آن خبر نداشتند.

مصلای محل دائمی نمایشگاهها و مکان های مورد نظر در روزهای میانی بهمن ماه معاوت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان متولی اصلی نمایشگاه کتاب اعلام کرد که نمایشگاه در بخش داخلی در مسیلا بزرگ تهران و بخش بین المللی در محل دائمی نمایشگاهها برپا می شود. هدف از این اقدام حل مشکل حضور تمام و کمال ناشران با استفاده از فضای گسترده مصلای تهران اعلام شد.

مدیران نمایشگاه همچون گذشته اعلام کردند که نمایشگاه بیستم برای برپایی در محل دائمی نمایشگاهها دارای مشکلات اساسی و ساختاری است و نمی توان به برپایی آن در محل دائمی نمایشگاهها اکتفا کرد. درست مسئولان فرهنگی وزارت ارشاد بر سببی فراین موجود در مرکز توسعه صادرات و توسعه نمایشگاه های بین المللی ایران به اطلاع رسانه ها و نمایندگان ناشران رسید. بر اساس این فراین پیش از ۱۵ هزار متر از فضای موجود در نمایشگاه های کتاب سالن های گذشته به دلایلی همچون فروش سقف سالن ها و آلودگی برخی شرکت ها برای نمایشگاه دائمی اعلام وجود ندارد و عملا امکان برگزاری نمایشگاه در محل دائمی نمایشگاهها نمی شود. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز باید این نظرات نبود اهمیت سالن ها و امکان بروز خطراتی برای بازدیدکنندگان و ناشران را عامل مهمی در تغییر مکان نمایشگاه اعلام کرد.

همه این مسائل در حالی مطرح می شد که در سال گذشته در نوزدهمین نمایشگاه نیز از فروش یاد شد و بود و خواه حاصل از آن سقف یکی از سالن ها فرو ریخت و اگر چه خوشبختانه آسیب جانی نداشت، اما آسیب های بوده برخی از غرفه ها وارد آورد که در جای خود قابل تأمل بوده هست.

پس از اعلام برگزاری دوباره نمایشگاه مسوولان برخی از تشکلهای نشر بدون رأی گیری یا افضای خود با اعلام موضع گیری هایی نه چندان کارشناسانه با هم وزارت ارشاد را مقصر اصلی قلمداد کردند. در نتیجه ای که به فضای ۱۸ تشکل رسید. عوامل ناشران برپایی نمایشگاه مدیریت یکپارچه و در محل دائمی نمایشگاهها شده. امری که با واکنش جدی بسیاری از ناشران کشور از جمله اکثریت اعضای

ناشران و مدیران فرهنگی نیز در طول همه ساله های برپایی نمایشگاه کتاب تهران در آن همواره بر آن تاکید داشته و دارند . سالن های محل دائمی نمایشگاهها در طول سالن های برپایی نمایشگاه های مختلف و دعوتی نمایشگاه های بین المللی کتاب تهران فرسوده شده اند و سقف بسیاری از این سالن ها چنان فرسوده است که در طول سال های اخیر با خرابی و ریخته اند و نیازش را در کنار باران موجب شده است ناشران در زیر باران به عرضه کتاب های خود به علاقه مندان بپردازند.

آنتن سوزی به دلیل فرسودگی بیستین برقی رسنی ، که در ساعات نیمه شب رخ داد و از این جمله از رده خارج شدن سالن شماره پنج به عنوان یکی از بزرگترین سالن های نمایشگاه کتاب در بخش ناشران داخلی ، از رده خارج شدن چند سالن دیگر به دلیل غیر قابل ترمیم

متولیان نمایشگاه اعلام کردند که محل دائمی نمایشگاهها دارای مشکلات اساسی است و نمی توان به برپایی نمایشگاه بیستم در محل دائمی نمایشگاهها اکتفا کنید

مکان نمایشگاه را به مدیران شهری حواله کرده اند و جای بحث برای همیشه باقی مانده است.

نمایشگاه بیستم کتاب تهران اما حکایت دیگری است. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان متولی و مجری اصلی نمایشگاه در طول نوزده دوره گذشته همواره آنکشت نهادم به سوزش داشته. گفته است که کاری برای حل مشکل و معضل مکان نمایشگاه کتاب تهران نگرفته است و برای بیستین دوره، این انگشت نهادم دقیقاً به سمت مدیران کنونی شانه رفت . اگر چه همه می دانند که وزارت ارشاد در دوره ای زمانه می تواند تلاش برای حل معضل نمایشگاه صورت دهد ، اما همه وزارت ارشاد را مسؤوول اصلی در این زمینه می دانند. چیزی که همه هم بر آن اذعان دارند و اگر در طول سال های گذشته تلاش از جانب دولت ها برای حل این معضل اندیشیده شود بود شاید حال مشکلی به نام مکان نمایشگاه وجود نداشت و کسی ، کسی را منم به کم کاری در حل مشکل نمی کرد.

اقدام پیر هنگام شهرداری تهران در ساخت مکانی برای نمایشگاه های بین المللی ایران در تهران اگر چه تاچین سر انجام روشن خواهد شد، اما اگر بزرگترین دستگاه متولی شهری کشور در کلان شهر تهران در مسؤوول اصلی در این زمینه می دانند چیزی که همه هم بر آن اذعان دارند و اگر در طول سال های گذشته تلاش از جانب دولت ها برای حل این معضل اندیشیده شود بود شاید حال مشکلی به نام مکان نمایشگاه وجود نداشت و کسی ، کسی را منم به کم کاری در حل مشکل نمی کرد.

در این زمینه دولت های گذشته نیز به انداز، شهرداران و مدیران شهری مقصودند ، چرا که دستی از آسین بر نیاروده اند و از خوان دولت بودجه ای برای

همین شکل مواجه شد. مصلای امام خمینی(ره) نیز در کنار همه کزبنه های موجوده اگر چه امی ترین کزبنه نوده ونیست، اما در شرایط حاضر کزبنه مناسبی است که تا راه اندازی مجموعه نمایشگاهی تهران در شهر آفتاب می تواند رضایت نسبی همگان را فراهم آورد.

پس از موضع گیری عده ای معذود از اعضای برخی از تشکل های ناشران و عدهه اعضا، برخی از مطبوعات وابسته به مخالفان دولت با استفاده از تیترهایی چون تحریم نمایشگاه کتاب کوشیدند تا چنین القا کنند که ناشران درصدهد تحریم و رودررویی با متولیان فرهنگی برآمده اند؛ امری که چندی بعد از سوی مدیران و عدهه اعضای همین از تشکل ها به اعضای ارشد هیئت مدیره تحادیه ناشران با یکی از روزنامه های صبح کشور در مورد قصد تحادیه ها وشکل های نشر از مسدودرمانیه، برای تجدیدنظر در تصمیم اتخاذ شده دفری از هر گونه تلاش برای تحریم نمایشگاه حکایت داشت.

در همین زمینه سخنان سخنگوی تحادیه ناشران وکاتفروشان تهران را خبرگزاری مهر که درروزهای نخست سال ۸۶ مطرح شد نیز خواندنی است.

جعفر همی در این گفتگو تلاش تحادیه ناشران را تلاش برای برگزاری یکپارچه نمایشگاه اعلام کرد.

وی گفت: اگر وزارت ارشاد برگزار ی یکپارچه

نمایشگاه در مسلا راه به تصویب برساند یا توان بیشتری در آن شرکت خواهیم کرد.

برگزاری نمایشگاه در مسلا بک اقدام جدی
پس از آن که برای ناشران وشکل های صنفی حوزه نظر مثبت کارشناسان برپایی نمایشگاه در معلا مسجل شد، تلاش ها برای انتقاد از دیواره بودن نمایشگاه ومضرات جدایی بخش های داخلی وخارجی نبود امکان ارتباط میان ناشران ایرانی و جهانی آغاز شد.

ناشران وفعالان حوزه جدولی این دو بخش را برای وجهه جهانی نمایشگاه کتاب ایران به صلاح ندانستند.

مسئولان وزارت ارشاد واز جمله وزیر ارشاد ومعاون فرهنگی وی به عنوان رئیس سبستون دوره نمایشگاه در گفتگو های مختلف برپایی یکپارچه نمایشگاه را خواست قلبی و لازمی وزارت ارشاد اعلام کرد. اما این امر را با توجه به شرایط موجود در مسلا و مسل نامنی نمایشگاهها ممکن ندانستند.

وزیر فرهنگ وارشاد اسلامی پس از دیدار نوروزی با کارکنان وزارت ارشاد به خبر کارکن گفت که با توجه به بود قضاوی دیگری به غیر از مسلا ناچار به برپایی نمایشگاه در این مکان هستیم و تا راه اندازی محل مناسب و دائمی معلا طریق گزینه سکتی است.

معاون خراجی خبر دکتراحسن پرویز رئیس نمایشگاه بیستم، متحقق این خواست قلبی مسؤلان ارشاد ، یعنی برگزاری یکپارچه نمایشگاه را به همکاری سایر نهادهای دخیل درامر برگزاری از جمله مصلای تهران ، کمرک و مدیرت شهری منوط کرده است. ، آنچه مسلم است ، آماده سازی فضای وسیع برای حضور یکپارچه ناظران داخلی و خارجی بدون تعامل کمرک، مصلا و مدیرت شهری مسیر نیست، چرا که اولاً حضور ناشران خراجی به حضور کمرک در نمایشگاه وابسته است و علاوه بر آن آماده سازی روان ها برای افزودن بر فضای قابل استفاده برای عرضه ما به توان و کار فرمایان نیاز دارد که مستلزم مشاورت گت مدیران و مسؤلان شهری است.

یوسف مولوی

نخست خبری نقد و بررسی کتاب ۳۰۰ و نسخه سینمایی آن

هراس از تاریخ

اقباس سینمایی از ادبیات از دیرباز شیوه ای رایج برای نزدیک کردن و آشنایی بیش تر مخاطبان با ذخایر فرهنگی وامبی بوده‌است. این عمل تاچه به‌نویهی بینندگان وسهل الوصول بودن از نظر زمانی ومکانی رسانهای دیداری روز به روز با اقبال بیش تری مواجه می شود، خصوصا با ششانی که جامعه کنونی یافته وفرحت مطالعه و انگیزه صرف ساعت ها وقت با گذشت داده است.

اما این پارسی از ساختن فیلمی از متن و دیوید پروانه است که نه تنها شیوهی جدید ادبی را برگزیده از تاریخ و با حتی سرگرم کننده را به کام ماسی جشدند بلکه زمر محقق و تحمق و آن تراوش می کند.

در نشست خبری نقد و بررسی کتاب ۳۰۰ و نسخه سینمایی آن که توسط خبرگزاری اپنا در ساختمان فجر خانه کتاب برگزار شد دکتراحسن پرویز مدیرکل ادین کزازی به تاریخ تحریف واقعت در کتب و آثار غریبان در خصوص ایران اشاره کرد و عنوان داشت: «ما ایرانیان تحسین یاز تسته که با چنین بندهای زوری می شویم در روزگاران ما در فرهنگ رسانهای پدیده فادوری و آگاهی رسانی با این موارد بسیار زیرو می شویم».

این استاد دانشگاه در ادامه سخنان خود با اشاره بر تقویت بیان های هویتی و ارج گذاشتن بر ذخایر ادبی و فرهنگی خود به عنوان دستمایه های بی بدیل برای خلق آثار سینمایی و هنری اظهار داشت: «ما باید بازاری از فرهنگ و تاریخ ایران را به جهانیان نشان دهیم تا هرگز در آینده زمینه ای فراهم نشود که آنچه دیگران به فرزند و نیرنگ و کوروش یا فرهنگ ایران انجام داده اند به راه پانویزم و تدارک کنیم».

دکترحسین به شادانه فرمودی اشاره کرد که داستانهای آن بی هیچ کسب کاستی تاریسیگی به تصویر در آمدن دارند وهیچین به دیگر آثار کهن فارسی که ما از آن غفل مانده‌ایم و ایراز نگرنای خود را این گونه به زبان آورده تو گوئیی جهان از اینکه تاریخ و فرهنگ ایران آن جا که می خواهد شناخته شود بیسماگ است و این بیم بزرگ انگیزه ای است

که ما ایرانیان تواتیم بهره‌ای بزرگ و ناژش خیز در فرهنگ جهانی داشته باشیم و به دیگران بشناسیم».

وی به عنوان نمونه به یکی از کتاب های که در

غرب به خصوص تاریخ ادبیات جهان به چاپ رسیده

دروغ های بزرگ

در دوگاری در تاریخ غرب سابقه ای دیرین دارد چه از آن زمان که افسانه اسکندر را برای تحقیر ایرانیان به نام تاریخ ثبت کردند چه اکنون که اسلاف خلف آنان با استفاده از آخرین فن آوری سینمایی دروغ را در وسعتی عظیم به دید جهانیان می رسانند.

دکتر کزازی در نشست خبری نقد و بررسی کتاب ۳۰۰ و نسخه سینمایی آن عنوان کرده این دروغ ها را نه تنها در فیلم ۳۰۰ بلکه در تاریخ هم می بینیم که در داستان اسکندر گاهی آفتدر برهنه و آشکاراست که نیاز نیست کسی می فایدگی آن را نشان دهد و به هر پایه و رفتاری ارج و ارزش نهد».

این استاد دانشگاه در خصوص پاسخ مناسب ایرانیان به جهانیان در خصوص این دروغ تاریخی یادآور شد: «پاسخ پایدار پاسخی است که دشمنان ایران را به خوشی وادار می کند و این که ما تاریخ ایران را بدان‌سان که هست به جهانیان بشناسانیم و در این راه مانند یونانیان به دروغ پرداز نیازی نداریم».

اشاره کرد و گفت: «در این کتاب از ادب ایرانی و پاسی نمود و نشانی دیده نمی شو این هنگامی است که ما بزرگترین سخجوران جهان را در ایران پرورده ایم وزمنه‌ای است که ایران در جهان سرآمد و برتر نوده».

استاد ادبیات دانشگاه علامه طباطبائی در ادامه سخنان دانشگاهیانه ترمویل که اسامس فیلم ۳۰۰ و افسانه تحریف شده این اقتباس شده است را برای حاضران این گونه تعریف کرد: «این اقتباس از می کرده به یکی از جنگ های روم و ایران که در زمان شاهنشاه، شهپیار هخامنشی ایران در گرفته است و انگیزه روم هم دراز دستی های یونان بر قلمروهای است که بر فرمان ایران بوده است».

وی به این نیر اشاره کرد و گفت: «یونانیان در شهر بزرگ و آبادان ایران پرستشده ها را به آتش می کشند و شاهنشاه یازده برای کفر ستمی از یونانیان سیاهی فراهم می آورد و به یونان می نازد و یونانیان آنجا که از دیداری باسپاه ایران بیسماگ بودند با سخنرانی های پرشور از آنتی

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

وی به تنگ ترمویل اشاره کرد و گفت: «به دلیل اینکه

این تنگه بسیار تنگ بوده است سپاهیان با شطوری روبرو

می شوند به صورتی که یک پارایه به سختی می توانست از آن بگذرد وسپاه ایران با ناپاوری و مانده و بیجانگی که در این

سوی تنگه بودند نتوانستند در این ایرانیان پایبند».

وی افزود: «۳۰۰ سپاهی در این سوی تنگه می گویند

که از پیشروی ایرانیان مانع شوند تا یونانیان بتوانند از اردوگاه

بگریزند».

کزازی در ادامه گفت: اگر نیر ترمویل برای کسی مایه

ناژش وسرافرازی باشد براسی برای آن تنگه بوده است زیرا

اگر آن تنگه نبود سپاه یونان حتی یک لحظه نمی توانست در

سپاه ایران ارباب و تحمل بیابورد».

سپاهی را فراهم می آورد و از اسبارت که جنگ آورترین

سپاه یونان شده می شود نیر صورت می گیرد».

سرای اهل قلم

پنجمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران امسال از ۲۲ تا ۲۸ دیهشت ماه برگزار می شود. خانه کتاب علاوه بر فعالیت های خود در زمینه اطلاع رسانی حوزه صنعت نشر و تولید ناآنگ های اطلاعاتی فرهنگی در مناسبت های مختلف برنامه های متعددی را برگزار می کند. از جمله فعالیت در نمایشگاه بین المللی کتاب.

در این دوره از نمایشگاه مسئولیت اجرایی سرای اهل قلم به خانه کتاب واگذار شده است. در این هفته می توانیم شاهد خانه کتاب را بیشتر با سرای اهل قلم آشنا کنیم.

سرای اهل قلم ، سرای هم اندیشی و تعامل نویسندگان، هنرمندان، ادیبان و پژوهشگران و فرصت معتن برای مشاوره، کسب اطلاعات و دیدار با صاحبان فکر و اندیشه است.

در سرای اهل قلم امکان کشف کتیبه های نو فراهم می شود و زمینه ای مناسب برای جوانان و نوجوانان علاقه مند فراهم می آید تا نویسندگان و محققان سرزمین خویش به گفت و گو بنشینند و از تجارب آنها بهره مند شوند.

یکی دیگر از اهدافی که در راه اندازی سرای

اهل قلم در نظر بوده ارتباط بین نویسندگان و مخاطبان آنهاست. سرای اهل قلم محل مناسبی است که نویسندگان با مخاطبان جدیدشان که نسل جدید است آشنا شوند. نسلی که شدیداً وابستان با نسل

قبل متفاوت است.

علاوه بر این ها، هر سال سرای اهل قلم با مشارکت و همراهی وزارتخانه ها، نهادهای سازمان ها و مراکز فرهنگی سلسله نشست های در زمینه موضوعات مختلف فرهنگی، هنری به ویژه کتاب برگزار می کند. در این نشست ها با دعوت از کارشناسان، صاحب نظران، پدیدآورندگان و درباره موضوعات مختلف بحث و بررسی می پردازند و به سوال های شرکت کنندگان در جلسه پاسخ می دهند.

بر همین اساس ، خانه کتاب از تمامی وزارتخانه ها، دانشگاه ها، نهادهای سازمان ها و مراکز فرهنگی دعوت میکند با اعلام برنامه ها و پیشنهاد های خود برای مشارکت و برگزاری نشست های تخصصی در حوزه کتاب در سرای اهل قلم پنجمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران. به خانه کتاب به نشانی خیابان انقلاب، بین فلسطین و صدای جنوبی، ساختمان شماره ۱۷۸، طبقه دوم، روابط عمومی و با شماره تلفن های ۶۶۹۶۹۶۹۶ و ۶۶۹۶۹۶۹۶ تماس بگیرید.

این سرا به نویسندگان خوشامد می گوید

پیشرفت فرهنگی است. چه می درباره اقداماتی که برای ایجاد فضای سالم نقد در سرای اهل قلم امسال اتخاذ شده توجیه می دهد، ما تلاش می کنیم با استقبال و گزینش افراد کارآمد و خیرم و آگاه در حوزه علم و فرهنگ مرتبط با کتاب و با درخواست و این توجیه که نقد را فضای کاملاً علمی ببینند و بدون هیچ ملاحظه دست پیدا کنیم. در سال های گذشته انتقادهایی در زمینه عدم آشنایی برخی از گردانندگان با مسائل خاص در سرای اهل قلم با نویسندگان و فعالان فرهنگ وجود داشت که با توجه به اینکه امسال خانه کتاب ملی برگزار می بخش از نمایشگاه است. با توجه به این تفاوتها این نهاد با نویسندگان و پدیدآورندگان کتاب پیش بینی می شود چنین کاستی هایی کم تر دیده شود.

علی الجبیر مدیر علمی سرای اهل قلم پنجمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران نیز معتقد است در گذشته نامها همگی های وجود داشته که علت این امر آن بوده این گونه بیان می کنند شاید یکی از دلایل این امر آن بوده که در دوره های قبل نحوه واگذاری خاص صورت می گرفته و به دلیل عدم اطلاع رسانی دقیق ، متقاضیان تعدادی این غرفه محدود بودند.

تمرکز را از این برده و در قسمت های مختلف در حجم ها و سطوح مختلف از نظر علمی و نوع مخاطب آن را گسترش بدیم، شاهد وضیعت مطلوب تری خواهیم بود که امیدواریم امسال در حد توان بتوانیم در این زمینه پیشرفت هایی داشته باشیم.

علاوه بر توجیه به عواملی، بالادین کیفیت نشست ها نیز همواره مورد نظر علاقه مندان به بخش های

جنبی نمایشگاه کتاب بوده است. مسئول برپایی سرای اهل قلم در این زمینه می گوید: اگر ما بتوانیم فضای نقد و مصلحتانه و بی خوفی را گسترش دهیم مطمئناً کیفیت نشست ها نیز بهبود می یابد.

نقد و بررسی داری و در صورتی که جامعه علمی و فرهنگی کشور در این زمینه دوری از نقد و رعایت ادب و احترام تعزیر می شود که به اعتقاد من این تصور درستی نیست چرا که ما اگر بخوایم به عمق و غنای بیشتری در حوزه فرهنگ و دانش دست پیدا کنیم اولین ضرورت این است که ملاحظات می مورد جامعه فرهنگی ما که بافت سنتی خود را حفظ کرده است مانند حوزه های علمی با توجه به اهمیت این مسئله خصوصاً در سطح بالا از شیوه انتخاب اسامی توسط دیده گرفته تا چون و چرا کردن باستانداران برجسته حوزه دیده می شود. در حالی که در سطح عمومی فرهنگی جامعه چنین رابطه ای دیده نمی شود این جای دریغ و افسوس دارد و این معضل باعث نگردد، حمودی و کندی آهنگ

نقد و بررسی داری و در صورتی که جامعه علمی و فرهنگی کشور در این زمینه دوری از نقد و رعایت ادب و احترام تعزیر می شود که به اعتقاد من این تصور درستی نیست چرا که ما اگر بخوایم به عمق و غنای بیشتری در حوزه فرهنگ و دانش دست پیدا کنیم اولین ضرورت این است که ملاحظات می مورد جامعه فرهنگی ما که بافت سنتی خود را حفظ کرده است مانند حوزه های علمی با توجه به اهمیت این مسئله خصوصاً در سطح بالا از شیوه انتخاب اسامی توسط دیده گرفته تا چون و چرا کردن باستانداران برجسته حوزه دیده می شود. در حالی که در سطح عمومی فرهنگی جامعه چنین رابطه ای دیده نمی شود این جای دریغ و افسوس دارد و این معضل باعث نگردد، حمودی و کندی آهنگ

نشست ها افزایش می یابند

سید مهدی جهرمی مسئول برپایی سرای اهل قلم پنجمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و مدیر عامل خانه کتاب یکی از اهدافی فرهنگ است که خود بر کمبودها و توقعی که در این قسمت هرساله با آن مواجهیم آشنایی دارد و تلاش دارد با افزایش کمی و کیفی مراسم و نشست های سرای اهل قلم به گسترش فرهنگ گفت و شنود و تعامل پدید آورنده کتاب و مخاطب و همچنین اهالی قلم با یکدیگر بپردازد. وی در این زمینه معتقد است: نمایشگاه کتاب بهانه ای است برای ترویج کتابخوانی، تعمیق فرهنگی، گسترش فرهنگ مکتوب و تبادل فرهنگی و این امر در فعالیت های جنبی از جمله برنامه های سرای اهل قلم محقق می شود که خود نمایشگاه توجیه شود باید به این بخش های جنبی نیز توجه شود.

حجم ناگانی نشست ها در سرای اهل قلم نسبت به آنچه باید باشد یکی از انتقادهای است که مدیر عامل خانه کتاب نیز به آن اذعان دارد. وی در این خصوص می گوید: در نمایشگاه های بین المللی کتاب همچون فرانکفورت در عرض ۲ روز صدها نشست برگزار می شود در حالی که در طول ۱۰ روز نمایشگاه بین المللی کتاب تهران تنها چیزی نزدیک به ۵۰ نشست در سرای اهل قلم برگزار می شود که به نظر می رسد برای افزایش این تعداد به منظور لایروبی کیفیت و اهداف مورد نظر برپا کنندگان نمایشگاه باید به سال در افزایش تعداد و لایروبی کیفیت آن بکوشیم.

کتابخانه
مؤسسه میراثی

گشت و گذار در نمایشگاه پاریس

بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب پاریس عصر روز دوم فروردین سال ۸۶ با حضور جمعی از نویسندگان، ادیبان و نخست‌وزیر فرانسه رسماً افتتاح شد. دوویلیین نخست‌وزیر فرانسه هنگام افتتاح نمایشگاه از غرفه کشور هند که مهمان ویژه نمایشگاه بود بازدید کرد و در جریان وضعیت نشر کشور هند قرار گرفت.

در این نمایشگاه ۱۲۰۰ ناشر از ۶۲ کشور جهان شرکت کرده بودند که نزدیک به ۲۰۰ ناشر غیرفرانسوی و نزدیک به ۱۰۰ ناشر فرانسوی بودند. کشورهای ژاپن و ایران از سال‌های اوّلین بار به‌سبب شرکت کنندگان این نمایشگاه‌ها به‌دویند این نمایشگاه با یک‌سای و در حدود ۳۰۰ مترمربع از روز سوم تا هفتم فروردین باقری ۳۰۰ هزار بازدیدکننده بود.

از لحاظ محیط، فضا، وسایل ایاب و ذهاب و امور بهداشتی، نمایشگاه در سطح مطلوبی بود. اما از لحاظ اطلاع‌رسانی داخلی، مراجهان و ارائه‌های کامل نمایشگاه به‌خیرگاران و مراجعان مشکل‌اساسی داشت که چندین‌باره نبودن آن یکی از این مشکلات بود که اکثر کشورهای آن روز به‌دویند.

نمایشگاه پاریس از سال ۱۹۸۱ شروع به کار کرده و تا الان ادامه داشته و از سال ۱۹۹۲ به‌طور معمول هر ساله یک مهمان ویژه داشته است که اوّلین آن کشور اسپانیا و آخرین آن تاکنون کشور هند بود.

هنر، طنز، قانون، کودک، ادبیات خارجی و فرانسه، علمی و علوم، فنار، تورسم و نیز نشر صنعتی و فناوری دیجیتال موضوعاتی بودند که در نمایشگاه کتاب پاریس شرکت داده شده بودند.

اگرچه ورود به نمایشگاه هزینه‌های پوروسی داشت اما استقبال شرکت کنندگان از این نمایشگاه قابل

توجه است. برگزاری نشست‌های تخصصی و گردهمایی علمی است که در نمایشگاه پاریس طبق آمار مسئولان نمایشگاه ۳۰۰۰ نشست تخصصی و ۶۰۰۰ گردهمایی برگزار شد. درخواست و شیوه برگزاری این محافل علمی باید قبل‌به‌اطلاع مسئولان نمایشگاه برسد تا قبل از شروع نمایشگاه در این مورد برنامه‌ریزی شده و کاتالوگ یا کتاب‌های اطلاع‌رسانی در این زمینه منتشر شود و اکثر نمایشگاه‌های دنیا، کتاب‌اطلاعات کامل نمایشگاه را منتشر و در اختیار مخاطبان خود قرار دهند. ناشران خصوصی هم اولویت اصلی کار خود را بعد از آماده‌گیری است عقد قرارداد، برگزاری همین نشست‌های علمی مداندنه نمایش با یک فروشی کتاب‌های خود، اکثر مولفان و مترجمان کتاب‌های منتشر شده در یک نشست، انتشارات، در غرفه آنها حاضر شده و گردهمایی علمی و تخصصی برگزار میکنند.

فعالیت‌های جنبی نمایشگاه

در این نمایشگاه جوایز ویژه‌ای از طرف نمایشگاه به‌بعضی از مراکز فرهنگی با‌نویسنده‌ها اعطا شد که اوّلین آن را رادیو فرهنگ فرانسه به‌خاطر فعالیت‌های فرهنگی و مستمر خود در طول سال از آن خود کرد. دومین جایزه به‌رژیه ژوفره از روزنامه تلی راما به‌خاطر انتشار کتابی به‌نام میکروکسیون (کتابی تخیلی در زمینه کامپیوتر) که ناشر آن گالیر بود، سومین جایزه ویژه سال ۲۰۰۷ نمایشگاه پاریس به‌طور مشترک به‌خاتم اوّین دود و آقای کریس از رادیو خبریه خاطر چاپ کتاب کارآزمایی همدی که مرده بود، رسید. جایزه‌های به‌آقای بنت لینا نویسنده کتاب اعمال محافل وحشیگری که تعلق گرفت که موضوع کتاب خود را با هماد به‌بچه‌های خود که

شرکت ایران در نمایشگاه پاریس

برای اوّلین بار اسم کشور ایران به‌عنوان شرکت‌کننده به‌لیست این نمایشگاه اضافه شده بود. مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی و خانه کتاب برای اوّلین بار از ایران در آن شرکت کرده بودند که مسئولان نمایشگاه در کاتالوگ‌های ویژه خود، اختصاصاً به توضیحاتی در مورد کشور ایران و ژان به‌مناسبت اوّلین سال شرکت پرداخته بودند.

حضور مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی در این نمایشگاه دستاوردهای خوبی برای آنها داشت. در این نمایشگاه همچنان مسئولان عالی‌رتبه نشر فرانسه از جمله ژان کی‌یوان مدیر کل دفتر نشر بین‌المللی فرانسه، مدیر دفتر کل مرکز ملی کتاب پاریس، امپاسول روابط بین‌المللی سندیکای ملی نشر فرانسه، کورین دومون نماینده وزارت فرهنگ فرانسه و ژان لویی دمو نماینده وزارت امور خارجه فرانسه با نماینده مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران در خصوص راه‌های همکاری فرهنگی در حوزه نشر بین‌المللی کتاب‌های بین‌المللی تهران و پاریس گفت و گو کردند. براد خانه کتاب که بخش اطلاع‌رسانی حوزه نشر ایران را برعهده دارد نیز در شش‌ساعتی نشر کشور به‌ایرانیان مقیم فرانسه با محققان و پژوهشگران فرانسوی که به‌دنبال یافتن منابع ایرانی بودند، نشست‌های را ابقا کرد.

اگرچه شرکت اوّلین دوره ایران با اطلاع‌ای اکثر ایران و دیگر کشورهای آن حضور بود ولی در روزهای آخر لحظه‌به‌لحظه حضور ایران در غرفه پررنگتر می‌شد که در این میان تبلیغات رایزنی فرهنگی ایران در پاریس و اطلاع‌رسانی ایران با‌نویسنده‌ها در روزهای اولی تأثیر بود که از آمار نشر کشور و اطلاع‌رسانی کامل آن در ۶ سال گذشته مطلع می‌شدند.

به‌خاطر مصادف بودن عید نوروز با نمایشگاه فرانسه، اکثر سوال‌های فرانسویان و دیگر بازدیدکنندگان علاوه بر حوزه نشر، از آیینها و رسوم ایران و ایرانیان و خانه علاوه بر مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی و خانه کتاب، ناشران دیگری نیز به‌عنوان ویزیتور حرفه‌ای فرهنگی جهت بررسی شرکت خود در سال‌های آتی حضور داشتند که از جمله آنها انتشارات بین‌المللی حافظ و نشر گانج بود.

شرکت دیگری بود که متعلق به‌یک ایرانی مقیم فرانسه بود که در این نمایشگاه شرکت کرده بود و لازم به‌ذکر است که این شرکت سابقه‌ای نیز در سطح نمایشگاه به‌راه‌انداخته و جوایزی نیز به‌برندگان خود اعطا می‌کرد.

هزینه ورودی از ناشران، کتابفروشان، کودکان زیر ۱۲ سال و در برخی روزها برای دانشموزان و دانشجویان زیر ۱۶ سال رایگان بود. مدارس و دانشجویان و مراکز فرهنگی دیگر به‌صورت گروهی از نمایشگاه بازدید میکنند.

در میان گروه‌های بازدیدکننده، مسئولان بلندمرتبه‌بعضی از کشورها مثل سفیر رومانی و کشورهای دیگر در نشستهای نمایشگاه سخنرانی کردند.

۱۷۵۰۰۰ ویزیتور حرفه‌ای فرهنگی طبق آمار مسئولان نمایشگاه از این محل دیدن کردند که برخی از آنها در کسوت نویسنده دیدن ناشر یا مترجم و یا دیدن افرادی که برای رامت کتاب خود بودند. برخی دیگر به‌عنوان ناشر به‌دنبال عقد قراردادها جهت تأیید بودند که با انبایشه و دیدگاه‌های نویسنده‌گان در قالب کتاب مورد نظر منتقل می‌شد.

کتابه مهمی که در این نمایشگاه و دیگر نمایشگاه‌های دنیا بعد از عقد قراردادها کلان، سائز

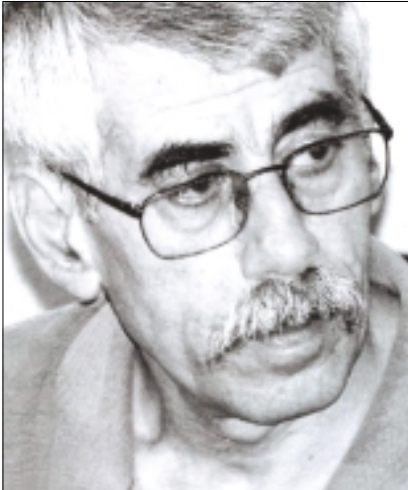

«ابوسلم‌نامه» بی‌گمان یکی از کم‌پیشترین نسخه‌های عامیانه زبان فارسی است و در همان حال، یکی از کهن‌تین حماسه‌های تاریخی مردم سین ما، اگر نخستین روایت از این داستان بی درنگ پس از کشف شدن ابوسلم خراسانی به سال ۱۳۷۰، قی فراهم آمده باشد، باز این داستان در قطعی از زمان‌های می‌گردد که اسکندرنامه، داراب‌نامه و حمزه‌نامه و ... را پیشتر مورد دارد. با این حال تا زگی و جوانی مانع از آن نبوده است که نسبت به دیگر اسفناهی حماسی - تاریخی شهرت افزون‌تری یابد. این آوازه از یکسو موجب آن شد تا در مورد شخصیت‌های تاریخی پس از ابوسلم، مانند پاکب، الطغ و حتی شاهان صفوی از آن گزیده‌برداری شود و اسفناهی‌های چون پاک‌نامه، داستان الطغ، عالم آرای شاه‌مهماسب و نگارش درآید و از سوی دیگر، دربارهٔ ابوسلم‌نامه کفری از قصه‌های دیگر با مضامین کم و بیش همانند، آفریده شود. به زبان دیگر ابوسلم‌نامه درخت تنابری بود که هر خانه خودی را بارو می‌داد و هم بر خانه دیگران سایه می‌گستراند. در گذشته‌های دور، شهرت ابوسلم‌نامه چندان بود که جریان‌های کفری و گروه‌های افسنا بی‌سار، از مذاهب سنی، شیعی و اسماعیلیه گرفته تا این فورت و جوامعی از آن بی‌توجه نگشته‌اند و هر کس سده به قوی و خفیه خود، قیایی بر این اقدام می‌نمود و آن را نشانی از خویش می‌دانست.

تبع روایت‌های ابوسلم‌نامه و صیغه فکری گوناگون در نسخه‌های موجود تلنی از این تعلقات است و فراوانی نسخه‌های خطی موجود ابوسلم‌نامه نیز مسأوره آن امروز پیش از همه نسخه از این داستان در کجاخانه‌های سراسر جهان شناسایی شده است اما این کثرت از یک واقعیت حکایت می‌کند و آن شهرت همه‌جانبه این اثر و به ویژه فراوانی افتادن آن است. آن شهرت و این فراوانی متناقض می‌نماید. به دنبال این تناقض سؤال دیگری مطرح می‌شود: به این معنا که آیا وجود این همه افلاط در گذشته که کثرت شیخ ابوسلم‌نامه، یکی از کهن‌ترین حماسه‌های دینی و تاریخی و یکی از کم‌پیشترین نسخه‌های عامیانه زبان فارسی با قدمتی بیش از هزار سال، اثری به روایت ابوطاهر طوسوس ای نخستین بار، به اهتمام دکتر حسین اسماعیلی در چهار جلد از سوی انتشارات معین چاپ و منتشر شده است. حسین اسماعیلی مولف ۱۳۳۲ تیرپوش، پس از تحصیلات متوسطه به فرانسه مهاجرت کرد و در آنجا در رشته تئاتر از دانشگاه سوربن دکتر گرفت و می‌تواند در آن کشور نظم است و به تدریس در دانشگاه‌های معسر فرانسه مشغول است. فرصتی دست داد تا با دکتر اسماعیلی که برای دیداری چندروزه از خوارقده به ایران آمده بود، دربارهٔ ابوسلم‌نامه و دیگر فعالیت‌های فرهنگی ایشان به گفتگو بگردد.

با حسین اسماعیلی درباره تصحیح ابوسلم نامه

قصه اسطوره خراسان

قصه به کار گرفته شد اما نسخه اساسی همان نسخه پاریس بود که چاپ آقای اقبال نامی هم براساس آن صورت گرفته بود، با حذف‌هایی کم و بیش و اغلاطی چند، با توجه به اینکه این چاپ فقط جلد نخست ابوسلم‌نامه را دربرمی‌گرفت. نسخه پاریس نسبت به دیگر نسخه‌های موجود، مزیت‌هایی چندگانه دارد: به لحاظ قدمت از یک سو و از نظر کیفیت و فغاست نسخه از سوی دیگر، نخست اینکه کیفیت از اواخر سده دهم و اوایل سده یازدهم است و در میان نسخ موجود از قدمت ویژه‌ای برخوردار است. به نخط نستعلیق بسیار خوش‌خط منگوب شده است. در مقایسه با دیگر مزایای نسخه‌های روایی در ادبیات فارسی اغلاط کمتری دارد. زبان کهنه داستان بهتر حفظ شده است. دیگر اینکه این نسخه که در دکن هند تحریر شده، برآمده از چندین روایت است که جمعیت آن را می‌رساند. یادآوری کنم که ابوسلم‌نامه از معدود قصه‌های سنتی است که به دلیل اقبال قرآنی که در گذشته داشت، روایت‌های متعددی از آن در دست است و این مسئله بحث گسترده‌ای دارد که بنده در پیشگفتار کتاب انداختی به آن پرداخته‌ام که می‌توان از ابوسلم‌نامه سخن به میان آورد.

تعداد این نسخه‌های متنوع بیشتر ناشی از چه عواملی است؟

به نظر حقیر، چند عامل موجب این تنوع است. یکی عامل درونی و دیگر عامل بیرونی. عامل درونی خود جوشیده از آفرینش ادبی است و شرایط ویژه خود اثر. ابوسلم‌نامه را نخستین قصه تاریخی به معنای خاصش کلمه می‌توان ارزیابی کرد و باید گفت که چون اسکندرنامه در مقایسه با دیگر قصص فاخر تاریخی، بی‌یادگار حس ملی در داستان بازمی‌ایستاد و هرگز قومی‌تر برابر سلطه است. این قصه همان طوری که بنده در مقدمه سعی کردم روشن کنم، بی‌درنگ پس از قیام ابوسلم و سرخوردگی آرمین‌های آن طرح‌ریزی شد و پاره‌ای از روایان نطفه‌داستان از هم‌راهان بلافصل فوران بودند.

نگاه قهرمانی که بازتابنده آرمینی ملی و ماملهی است، گاهی بسیار آرمانی و قابل تأویل است و

ابوسلم‌نامه راویان

متعددی دارد که نام برخی از آنان در پیشگفتار کتاب آمده

است. البته روایتی که ما

در دست داریم، براساس

روایت ابوطاهر بن حسن

طرطوسی است

نتیجه گیری‌های مغالوت و گاه متناقض در پی دارد. پس از آنجا روایات متعدد و شاید متناقض در مورد قهرمان بزرگ ترین رویداد جهان اسلام بعد از خلافت امام علی(ع) که شهادت امام حسین(ع) بر سرزبان‌ها یابد. دیگر اینکه برخلاف بیشتر قصه‌های سنتی فارسی، در پیشگفتار کتاب آمده است. البته دراینجا که ما در طرطوسی است که در جای جای خود روایت‌های جالبی و جاشبه‌ای، متعلق به روایان دیگر را نیز شامل می‌شود. از نظر زمانی این روایان همگی به واقعه تاریخی بسیار نزدیک بوده‌اند و با به منابع دست‌اول دسترس داشته‌اند از این رو قصه ساخته و پرداخته آنان در عرصان، مجاهدت و جان‌باختن ابوسلم‌نامه رنگ واقعیت گرای دارد و از این منظر شاید واقع گزاین قصه سنتی فارسی باشد. در این قصه، نه خبری از شاه و شاهزادگان است که نشانی از موجودات ماورای بشری چون دیو و پری و جن و نه نامی از اشیاء جادویی و نیروهای ماورای‌طبیعه. هرچه هست جمله‌ای است واقعی و اصناف و حرفه‌های گوناگون، دسته‌بندی‌های شهرنشینان و قدرتمندان و ایلامی‌های آن دوران. ابوسلم‌نامه پیوند زده‌اند.

آقای اسماعیلی با چه انگیزه‌ای به سراغ ادبیات عامیانه فارسی رفتید. چگونه با ابوسلم‌نامه آشنا شدید؟

البته من با اصطلاح ادبیات عامیانه یا شناسا موافق نیستم. چون ما هنوز تعریف درستی از ادبیات عامیانه نداریم. بنده ترجیح می‌دهم از اصطلاح قصه‌های سنتی استفاده کنم. کشتش به سمت این نوعی از سال‌های کودکی در من آفریده شد. در کودکی و پس از آن که به قصه‌های مادر بزرگ‌ها گوش داده و به سرزمین‌های دور دست خیال رفته و ذهن خود را پرورش داده بودم با گذاشتن خیال رفته و مهارت در فراغت، شب‌های زمستان را در خانه در زیر کرسی به خواندن قصه‌های چون «حمزه‌نامه» و «رستم و سهراب» و «خاورنامه» می‌گذراندم. این قصه‌ها را تقریباً همه از حفظ یادم ولی دوباره خوانی آنها، اگر زمان همان‌جا منقطع بود و پیش نمی‌رفت، می‌توانست تا امروز هم ادامه یابد. بدون اینکه درآی خانه‌ها جذابیت آنها کم شود، یاد هستن را می‌گذراندم و این مهمان غریبه در خانه حضورش تنها برای گوش دادن به ادا، دعا و مناجات سحر و یا سخنرانی مورد قبول بود و نه موسیقی و نه چیزی دیگر. بعدها اخبار محرم مورد توجه بود. در نبود سرگرمی چه چیزی بهتر از خواندن و چندباره خواندن سلا مختارنامه؟ پس بگذار اشتیاق به این قصه‌ها همان موقع در دم کاشته شد. البته پیش از مدرسه‌ها رفتن هم عناصر دیگری در پیدایش این علاقه موثر بود. وقتی به زیارتگاه‌ها و گوش دادن به مناجات خوانان که قصه‌ای کوتاه از کرامات امانان به جمع هرزه می‌گردد و یا یا حضور در معر که شامل خوانان که نه فقط شرح معانی امام ششم لقب را در گریزهای پرلایمی خواندند بلکه صحنه‌های حماسی از نیز چاشنی ذکر خود می‌گردد، پس دل‌گیر بود و شوقی در نهاد گوشت که ماچه‌ها به وجود می‌آورد. از طرفی شنیدن قصه‌های نقلان در قهوه‌خانه، مسالط طوری که اشاره کردم از لحظه‌های فراموش نشدنی و در جهت دهن ذهن شده بسیار تعیین کننده بود. به یاد دارم که یکی از نقلان قصه آذر برین را چنان‌ها ارائه تعریف می‌کرد که من در بازگشت به خانه سعی می‌کردم همان‌گونه آن را برای اعضای خانواده و گاه برای دوستانی که سعادت حضور در مجلس نقلان را نداشتند، نقل کنم. دینی که من به این خدمتکاران بی‌نام و نشان ادبیات داستانی سنتی و در کال فکری ایرانی احساس می‌کردم، موجب شد که پایان‌نامه فوق‌لیسانس خود را به هر نقلی و زبردستی شخصی استاد مرشد اول الله تباری - که درود من بر او باد - اختصاص دهم و در این زمینه فیلم‌هایی که از این استاد گرفته بودم در آرشید دانشگاه پاریس هم به یادگار بماند.

از نسخه پاریس گفتید که اساس تصحیح شما قرار گرفته این نسخه چه خصوصیات و مزایای دارد؟

در بخش نسخه شناسی ابوسلم‌نامه که بنده در مقدمه کتاب آورده‌ام، پیش از ده‌ها نسخه معرفی شده است که بازه‌ای از این نسخه‌ها برای تحقیق و تفحیح

آیا همین روایت‌های متفاوت نشان‌گفته‌های مورخان درباره شخصیت ابوسلمه است؟

بنده فکر می‌کنم که همین‌طور است. در گذشته مورخان بر تشیده‌های خود و آنچه در شمار سخنوران آمده است، بسیار تکیه می‌کردند. مروج الذهب را نگاه کنید که سرسراست از اشعاری که سخن پردازان عرب در خصوصیات و افعال شخصیت‌های تاریخی گفته‌اند و مسعودی بر آن تکیه می‌کند. طبری هم از این امر مستثنی نیست. مغربی هم چنین می‌کند. حقیقت این است که مورخان نخستین، منابع کتبی و شفاهی را در هم می‌آمیخته‌اند. به همین دلیل در مورد زادن و اصالت ابوسلمه گفته‌های متنقض دارند. یکی او را برده و دیگری او را آزاده می‌داند.

یکی او را از اصفهان می‌شمارد و دیگری او را از متولدان خراسان و یا عراق یکی ایرانی اش می‌داند و دیگری از نازیان‌شاه‌تیماس این تناقضات در ابوسلمه دیده می‌شود. در این‌فصل، ابوسلمه (به نام عبدالرحمن) از نسل بنی هاشم است که پدرش از وصلت میان دشتری پرزیاد و یوزگراده‌ای پهلوان از نوادگان عبدالملقب‌پدیده آمده و یاد خوبی از نسل پهلوانان ایران ازواج می‌گند و عبدالرحمن به‌ظهور می‌رسد. زمانی برده‌فرشان مرم به فروش می‌رسانند. روایت دیگر می‌گوید، ابوسلمه پس از چندتی که در اصفهان زاده می‌شود دوران کودگی را در مرم سپری می‌کند و در عراق نام ابوسلمه به خود می‌گیرد. می‌بینیم که هر کدام از مورخان بخشی از داستان ابوسلمه را حقیقت‌پنداشته و ثبت کرده‌اند و در میان روایات تاریخی، همانا روایت این خردگان در وقایع‌الاحیان است که بیشترین قرائت را با قصه‌های رایج ابوسلمه دارد.

در مورد پیش‌های مذهبی در ابوسلمه نامه چه می‌توان گفت؟

دست‌روی‌کنته حساسی گذاشته‌اید. همان‌گونه که اشاره شد ابوسلمه نامه در چارچوب یک برخورد پیش‌های عقیدتی قرار می‌گیرد. ابوسلمه نامه برآمده از دورانی از تاریخ اسلام است که شکل‌گیری فراینده نخله‌های عقیدتی، اختلافات فکری، هست و نیست شدن گرایش‌های تند و عقب‌نشونت‌یاز، جنگ‌های بی‌امان و گاه پرمانه از ویژگی‌های آن است. شما کدام از تالیفات رami ششاید - حتی مورالیستی ترین آن - که به شرایط اجتماعی تاریخی و پیش‌حاکم بر آن باشد، نهفتند. ابوسلمه ازانه‌ای بود که اثرات آن در جهان اسلام و اروپا و نیز در شرق و غرب تا اندک سالگان دور و نیز بر رویه‌های این نهفت عناصر گوناگون فکری از گرایش‌هایی تا نقش‌های تندروی غلام‌محور داشتند. نهفتند. هر چه در این نهفت عناصر

از شیعه ملولی تا پیش‌اسماعیلیه را دربرمی‌گرفته، در یک چنین مجموعه به نامجاسسی که هدف‌های گوناگون را دنبال می‌کردند. برخورد داخلی وجود داشت و بعد از پایان‌نهفتند، ترقات متفاوت و نابول‌های رودرروی هم را برمس انگيخت . ابوسلمه نامه مرسوم همه این عقاید از زینده تا شیعه دوازده امامی و به‌خصوص غلام‌دیده می‌شود و هر پیش‌در پرکننده‌کردن این قصه در چارچوب فکری خویش و جاهت و حمایت فرقه‌ای خود را نیز جست‌وجو می‌کرد. پس داستان را به اقتضای مبنای فکری خودبازگو می‌کرد. بدین‌شکل ماروایات داریم که در آن اسماعیل فرزند امام‌جعفر صادق(ع) در آن نقش‌اساسی دارد و معلوم‌است که باسخه‌ای با گرایش اسماعیلیه رویه‌رو می‌شوند. یا اگر نقش امام‌محمدباقر(ع) بر سخته‌تر از نقش امام ابراهیم عیاسی است یا روایتی شیعی سرورگار داریم و یا اگر ابوسلمه پس از شهادت نیز درصفت‌نقشی دارد یا بیانی از غلام‌ابوسلمیله مواجهیم.

گردم‌از این گرایش‌ها ابوسلمه نامه را متعلق به خود می‌دانستند و در این میان باید گفت که روایات متأثر از شیعه عمومیت بیشتری دارد. از جانب دیگر، در این نهفت فرایگرم، همه‌ی اصاف قشر‌های جامعه شرکت داشته‌اند که نتیجه آن رواج قصه در مجامع مختلف از ارباب‌حرف، دراویش و قلندران تا محافل صوفیه بوده است. بدین‌اسی که این قلندران با مسلط‌دانش متفاوت و حساسیت‌های چندگانه به یک روایت واحد دخلتوش ن‌یونده و نتغ دیگری در پرداخت خود را جست‌وجو می‌کردند. بنده در پیشگفتار دوپست صفحه‌ای‌ام بر

کتاب، مجال بررسی ابوسلمه نامه را از منظرجامه‌شناختی و تاریخ‌نقاید داشته‌ام و در تردیدم که پس از این‌لین‌شناختی به این‌کنته‌خواه‌اند پرداخت و خوخلطم که اندگی از موادخام برای پیشبرد این پژوهش در اختیار دیگران قرار گرفته است.

از آنجا که ابوسلمه نامه سندی تاریخی ندارد، اعتبار اثر آن‌چنان ناشی می‌شود؟

سخن شما کاملاً درست است. ابوسلمه نامه اعتبار تاریخی ندارد. یعنی تحقیق در تطبیق‌کنته‌های تاریخی در نهفتند ابوسلمه و ظرافت‌های افسانه‌ای در ابوسلمه نامه کاری عبث و مابه‌اتلاف وقت‌است و این حقیقت کم و بیش در مورد هر اثر ادبی و واقعت تاریخی مصداق دارد. اگر قرار بود که آفرینش ادبی، بازگویی حقیقت خشن، غریبان و گاه ناخوشایند تاریخ و واقعت‌یابند دیگر آفرینش معنا نداشت. در تقداب ادبی به این تطابق وقعی نمی‌گذارند. هر خلافت ادبی سخنی از واقعت دارد، ولی نه آن واقعیته که در تاریخ می‌بینیم. نخستین واقعت یک اثر ادبی واقعت‌یابدیش آن است و این واقعت درگیرکننده واقعت‌های دیگری است، و آن واقعت‌هایی که در تاریخ نیست یا تاریخ در کلیت خود بدان نمی‌پردازد. مهم نیست که ابوسلمه نامه با نوشته‌های طبری و دیگر وقایع‌نویسان مطابقت ندارد. مهم این‌کنته است که ابوسلمه نامه بر از کنته‌هایی است که از جامعه ایرانی و اسلامی قرن دوم هجری و از جوشش‌های درونی ذهنی و فکری کنشایی که در آن متفق زمانی قرار داشته‌اند، برخاسته است و این خود واقعتی بسیار پرازش است. حالات روحی و احساسی داستان‌پردازي که در قرن چهارم و یا پنجم هجری ابوسلمه نامه را آفریده یا در خیال خود پروریده است، و به آن جان‌داده، این واقعیته‌ای که انکار ناشننی است. افرادی که همچون شخصیت‌های قصه از دل اصناف و قشر‌های جامعه برخاسته‌اند و ترجمان‌منافع گروهی و تعاملات فکری خویش هستند. واقعت دیگری است که بسیار ازسختند است. شرایطی که در آن این قصه بازگو می‌شد و روابط میان قصه‌خوان و قصه‌نویس واقعت دیگری است از چگونگی ایجاد و بخش اثر ادبی در فرون‌ماضیه که بهای زیادی دارد و سخن آخر اینکه هر قصه، یک سنگ‌چاداشده است از بنای عظیم و رفیع داستان‌پردازی فارسی، با شناخت دقیق و ازبیبی‌عالمه‌از این اجرا‌قادر خواهیم بود تا

در بازسازی این بنا تا اولسندم ظاهر شویم. بنابراین هر سنگ‌ان واقعتی است از یک واقعت کلان‌تر که برای روشن کردن گستره هر چه دقیق‌تر تاریخ قصه‌پردازی و قصه‌پردازان در ارض فارسی به‌کارمی‌آید. فقط اشکال ما در ایران این است که به نقد و بررسی هر یک گناز در وری آثار ادبی گذاشته‌مان ترسیده‌ایم و گرنه کدام گنجینه سرشار ازبیش‌ناشناخته‌مانیست. دو یک‌کلام اعتبار اثر ن‌زمانی آن عیاسی‌است که در دل آن نهفته است. ما باید بدانیم، به‌کشف آن هست کنیم. بنده فکر می‌کنم دست‌کم در این زمینه، یعنی در محیط آنچه که حریف قصه‌های سنتی فارسی می‌نامد، ما هنوز در مرحله‌کارش هستیم که هر چه بیشتر مواد خام را از دل فراموشی‌های ن‌زیربون‌بگشیم. ما پس از ما‌هل تحقیق مورشفکته‌تر از ما با برخورداری از ایران تحقیق پیشرفته‌تر، به دستاردهای دیگری برسد. البته تصحیح و چاپ ابوسلمه نامه در این راستا قرار داد.

بنا بر پیشگفتار خودتان، ابوسلمه نامه را اثری متعلق به قرن پنجم دانسته‌اید و سعی داشته‌اید تا به‌توجه دقیق این قصه را مشخص کنید. اما استادی که درباره قدمت و یا خط‌اسیر این قصه در دست داریم اندک

ابوسلمه نامه، نسخه خطی در کتابخانه مجلس شورای اسلامی، تهران

ابوسلمه نامه اعتبار تاریخی ندارد. یعنی تحقیق در تطبیق کنته‌های تاریخی در نیست ابوسلمه و ظرافت‌های افسانه‌ای در ابوسلمه نامه کاری عبث و مابه‌اتلاف وقت‌است و این حقیقت کم و بیش در مورد هر اثر ادبی و واقعت تاریخی مصداق دارد.

استاد ذلیل این نکت منابع در مورد قصه با ارزشی مثل ابوسلمه نامه چیست؟

شما انگشت بر نکتته مهمی گذاشتید. اینکه ابوسلمه نامه در قرن پنجم و حتی اواخر چهارم آفریده شده، بنده تردید زیادی ندارم اما همان‌طور که شما گوشه‌زد کردید منابع و مآخذی که از آن دوره تا قرن‌بعد از آن به صراحت نام‌برید، انگشت‌شمار است. البته این حقیقت‌نخشی است که در مورد تمامی قصه‌های سنتی فارسی صادق است. شما چند مآخذ می‌شناسید که از دلگش‌ترین قصه سنتی فارسی یعنی ستمک فقط نامی برده‌باشند و یا از داراب‌نامه ذکری کرده‌باشند؟ در این میان شاید ابوسلمه نامه و اسکندرنامه مستثنی باشند. این فقر استاندارد کرده آنچه که بنده به‌عنوان «دخت‌اهل‌مدرس» نام برده‌ام، دانشندان و فضلا و کلا اهل قلم در گذشته بر هر آنچه در کویچه و برزن می‌گذاشت‌می‌توجه کرده‌اند. نه تنها در مورد در کتاب‌های گذاشته‌مان جای نداشتند، بلکه هر چیزی که از زندگی روزانه آن حکایات داشت از نگاه‌افاصله‌عالمان‌پیش‌یا افتاده می‌نمود و به‌ثبت‌نامه‌نمی‌رسید. شاید خود را نگاهی جدا یافته می‌گانشند. اوبفضل‌بیبی‌در تاریخ خود

شد که نتیجه آن کشکلی، نگارش ده‌ها رساله در لو علیه آن بود. پس از گذشت یک قرن از این مجادله و تحریم در جایی که نسخه‌های این قصه را با دست‌پوشند، و راریان ابوسلمه نامه از ایران به‌سوی هند گریخته بودند، اندک‌اندک این قصه از بناهای آموزش شد. تا جایی که از دوره صفوی به بعد، تنها یک نسخه در ایران کتابت شد. این تحریم ضربه سختی به ابوسلمه نامه و در همان حال موجب رواج قصه‌های دیگری شد که از این زمان به بعد بر سر زبان‌ها افتاد . حمزه‌نامه، اسکندرنامه، جلید، شیرویه، حسین‌گردشتری و دهها قصه دیگر ابوسلمه نامه پس از این کشکلی دیگر قد راست‌تکرر و اگرچه صوفیان رفتند و کاشانی در فضای جامعه پدید آمده بود ولی دیگر، تکرر این آن مانده بودند و نه نسخه‌های خطی باقی بود که در دسترس عام مردم بود. تا آنجا که علامه دهخدا در لغت‌نامه خود ابوسلمه نامه را از بین بی‌گفتند. بدین‌اسی که ابوسلمه نامه به نهفتند تا سنگ‌های تزیید و تهناسی از آن باقی‌ماند اما در دیگر کشورها و مناطق حوده زبان فارسی، وضع بدین‌گونه بود. پاکستان و هند نسخه‌های این قصه فراوان وجود داشته

که تاریخ کتابت برخی از آنها به اوایل قرن چهاردهم می‌رسد. در آسیای‌میانه شهرت این قصه بسیار گفته‌های خاتکیف‌همه‌جاگیر بود و یزنسخه‌های آن به فراوانی در دسترس، حتی در ترکیه این قصه را با چاپ‌های بزازری در کنه‌های سرگازر می‌فروختند. آموزش تکثیرم که ابوسلمه نامه مبتنیاب، به زبان ترکی چه ترکی عثمانی و چه ترکی مغربی ترجمه و منتشر شد. و بنا بر مشاهد‌موجود، این کتاب را در قرن چهاردهم و ده‌هگان پایتیده به ترکی ترجمه کرده‌اند. عثمانی ابوسلمه‌را از قه‌م‌زبان‌ملی خود به‌شمار آوردند. در قفقاز و افغانستان هم شهرت این قصه به همین گونه بود و تنها در زادکشان این کتاب را مطعون و معلمان می‌دانستند و به فراموشی سپردند. خویشخانه این دوره همجواریت باپان‌یافت و همان‌طور که پیش از این اشاره کرده‌ام چاپ آروم‌دانه‌ای از آن انجامید. شاید شایسته‌تر آن بود که فضایی دیگر هست می‌کردند و این قصه را پیش از داراب‌نامه‌ها به زیر طبع می‌آراندند.

اشاره کردید به داراب‌نامه و کنه هر دو آن را استاد دکتر ذبیح‌الله صفحا صفا منتشر کرده‌اند. آیا اینکه این دو روایت کاملاً متفاوت است، این شباهت نام‌گاه موجب اختلاط و اشتباه این دو بری مخاطب نمی‌شود؟

باید بپذیرفت که همین‌طور است. هر بار که ما از این دو اثر سخن می‌گوییم باید مشخص کنیم که منظور کدام داراب‌نامه است و باید بگوییم «داراب‌نامه طوموسی» و «داراب‌نامه یغمینی» البته این شباهت نام بیشتر ناشی از اشتباهی است که در نسخه‌اساسی داراب‌نامه یغمینی روی داده است. نام حقیقی داستان «قصه فیروزشاه» است. ترجمه عربی که در آن در دست به دلایل بیشتر سیاسی و ادکی مذهبی، کارزاربی که از ضد این قصه به راه افتاد که پیش از یک قرن به درازا انجامید و حملات از هر جانب نسبت به این قصه آغاز شد. از ممنوعیت نقل تا آن زبان بریدن روایان آن و نسخه‌شویی، هر چه تصور کنید انجام گرفت. این تحریم یا مقاومت سخت مردم و دستاربان این قصه رویه‌رو می‌نهادند.

شماره ۷۶، شششنبه ۲۵ فروردین ۱۳۶۳

دیداری از بخش کودک و نوجوان کتابخانه ملی

کتابخانه کودک در قلب کتابخانه ملی

حیات کتابخانه ملی در صبح بهاری فروردین ماه، شلوع و پر رفت و آمد است. به حوض سنگی که می رسی کافی است به سالن سمت چپ نگاه کنی که فضای پرغوری دارد. اینجا بخش کودگان و نوجوانان کتابخانه ملی است که بیش از ۶۰۰ هزار عنوان کتاب کودک، غنی ترین کتابخانه نمونه در حوزه کودک و نوجوان کشور است. ویس کتابخانه ملی، مسئول بخش های ویژه این کتابخانه و مشاور ویس و دبیر شورای سیاست گذاری بخش کودک و نوجوان، با حرف هایشان مواد تپه ای این گزارش را در اختیار ما قرار دادند. بفرمایید.

از در که وارد می شوی دو مجسمه بزرگی از یک پسر و یک دختر خردسال را می بینی که در دو سوی راه پله، در آن فضای آرام نشسته اند و کتاب می خوانند. دور تا دور فضای هلست شعلعی طبقه همکف بخش کودک و نوجوان کتابخانه ملی، خدمتگزاران ادبیات کودک و نوجوان ایران و برندگان جوایز ادبیات کودک، از درون قاب های بدون شیشه به تو لبخند می زنند. جعفر ابراهیمی، شکوفه قاسمی پند، محمدرضا یوسفی و... در آن عکس های سیاه و سفید اقتدار واقعی اند که نگاه دارنده قصه می گویند.

این سالن که در جای آن میزها و مستلکی های کوچک کتابخانه ای به چشم می خورد، پر از کتاب های داستانی کودکان است که طرح جلدهایی با رنگ های شاد دارند. در گوشه ای از این سالن یک دست میل راحتی فرم در ابعاد کوچک هست و در کنار آن پر از چارپایه های کوچک چوبی است که جای خوبی برای قصه گویی است.

کتاب های مرجع کودکان و نوجوانان که برای پژوهش در اختیار مراجعه کنندگان قرار می گیرد نیز گوشه ای از سالن راه خود اختصاص داده و میز چوبی چرخداری هم در میان قصه های این کتاب ها قرار گرفته که پر از مقوهای رنگی و وسایل نقاشی است. نوارهای کاست و سی دی های شعر و قصه کودکان، تازه های کتاب های لاین، کتاب های بریل برای کودکان و نوجوانان نابینا و... از جمله کتاب های این بخش است.

راه پله چوبی با در کوتاه دولنگه ای از طبقه زیرزمین جدا می شود، از پله ها که پایین می روی، کتاب های با ابعاد بزرگ روی طبقات کوه چوبی قرار گرفته و باز هم کتاب است و کتاب.

مخزن کتابخانه که در بخش زیرین این طبقه قرار دارد توسط یک ریل فلزی با این طبقه ارتباط دارد و مراجعه کنندگان می توانند از طریق آن کتاب های مورد نیاز مراجعه کنندگان را دریافت کنند.

دکتر شهلا بابازاده مسئول بخش های ویژه کتابخانه ملی می گویند: بخش کودک و نوجوان از ابتدا در ساختمان کتابخانه ملی در نظر گرفته شده بود اما تجهیزات آن آماده نشده بود. ریاست کتابخانه ملی روی بخش های ویژه یعنی دو بخش کودک و نوجوان و نابینایان کتابخانه ملی حساسیت مخصوصی داشتند و خواستار راه اندازی سریع آنها بودند. این بخش با بیش از ۶۰۰ هزار عنوان کتاب کودک و نوجوان برای رده سنی ۳ تا ۱۷ سال و با دو سیستم باز و بسته در بهمن ماه ۸۵ افتتاح شد.

وی می افزاید: «در سیستم بازچه هایی که به همراه والدین یا مربیان خود به کتابخانه می آیند، می توانند به راحتی به کتاب های مورد نظر خود دسترسی پیدا کنند. اما در سیستم بسته مراجعه کنندگان می توانند از طریق جستجو در رایانه که فعلاً توسط کتابداران انجام می شود، به کتاب های مورد نظر خود دست یابند.

الگوی از یک کتابخانه استاندارد علی اکبر اشعری رییس کتابخانه ملی درباره اهداف تأسیس بخش کودک و نوجوان این کتابخانه می گویند: یکی از اهداف کتابخانه ملی استانداردسازی این کتابخانه های کشور است و بخش کودک و نوجوان این کتابخانه هم برای ارائه الگوی از یک کتابخانه استاندارد کودک و نوجوان تأسیس شده است.»

وی درباره گروه مخاطبان این کتابخانه می گویند: «با نیست کتابخانه کودکان و نوجوانان مانند یک کتابخانه محلی عمل کند. این یک کتابخانه استاندارد است که کودکان و نوجوانان به همراه والدین و مربیان خود از آن استفاده می کنند اما فرض اول برای ایجاد این کتابخانه، استفاده پژوهشگران در حوزه کتابداری و کتابشناسی است. ما بنا داریم تمام کتاب هایی را که در ایران و جهان در حوزه کودک و نوجوان منتشر می شود، گردآوری کنیم. ولی در سایر مخازن کتابخانه که قابل بهره برداری برای پژوهشگران است، کتاب هایی که درباره ادبیات کودکان در دنیا چاپ می شود را هم گرد خواهیم آورد. برای این کار ما یک شورای کودکان و نوجوانان داریم که در آن، جمعی از نویسندگان و با انتشارات بین المللی در زمینه کودکان و نوجوانان آشنا هستند. از طرق مختلف منابعی را به ما معرفی می کنند که پس از خریداری آنها را در اختیار کتابخانه قرار می دهیم.»

مصطفی رحماندست دبیر شورای کودک و نوجوان و مشاور ویس کتابخانه در زمینه طرح های کودک و نوجوان کتابخانه ملی، درباره شیوه عملکرد شورای کودک و نوجوان می گویند: اعضای این شورا کاتالوگ ها و بروشورهای را که در ارتباط با کتاب های غیر فارسی در جهان منتشر می شود، گردآوری می کنند و کتاب هایی را که برگزیده میدان های بین المللی هستند، شناسایی می کنند که برای خریداری، به کتابخانه معرفی می شود.

وی وظیفه اصلی این شورا را گزینش و بررسی بهترین کتاب های کودک و نوجوان به زبان های مختلف ذکر می کند و می گویند: «هدف اصلی ما این است که مترجمان آثار ادبیات کودک از زبان های مختلف بتوانند از طریق آرشيو کتابخانه کودک و نوجوان با جدیدترین آثار جهانی آشنا شوند و آنها را برای ترجمه انتخاب کنند. این شورا همچنین کتاب های تئوری حوزه ادبیات کودک را شناسایی می کند و سفارش می دهد.»

این شاعر و نویسنده کودک و نوجوان درباره معیارهای انتخاب کتاب های کتابخانه کودک و نوجوان می گویند: «در مورد کتاب های ایرانی انتخابی صورت نمی گیرد چون باید قانون واسپاری، دو نسخه از کتاب های منتشر شده در کل کشور در اختیار کتابخانه ملی قرار می گیرد که مسلماً کتاب های کودک و نوجوان هم جزئی از آنهاست. اما در مورد کتاب های خارجی

در سیستم باز چه هایی که به همراه والدین یا مربیان خود به کتابخانه می آیند، می توانند به راحتی به کتاب های مورد نظر خود دسترسی پیدا کنند. اما در سیستم بسته آنها از طریق جستجو در رایانه به کتاب های مورد نظر خود دست می یابند

معیار ما برای انتخاب، برگزیده شدن از سوی داوران و جشنواره های بین المللی است. ما به این توجه می کنیم که کدام کتاب ها در جشنواره های بین المللی مانند انذرسن، نوما، پرائسیلا و... مورد توجه قرار گرفته اند. البته بخشی از کتاب های منتشر شده در خارج از کشور را هم بدون هیچ گونه گزینشی خریداری خواهیم کرد و آن، کتاب هایی است توسط ابراهیان خارج از کشور به هر زبانی در دنیا منتشر شده است. این کار به این دلیل انجام می شود که برابندی از سطح کتاب هایی که این گروه از ایرانیان برای بچه های ما نویسنده، در اختیار پژوهشگران ادبیات کودک قرار گیرد.»

زاده (مترجم و کارشناس مسئول در روابط بین الملل کانون پرورش فکری) و حسن سیدی (مترجم عربی) و مصطفی رحماندوست (دبیر شورا) تشکیل شده است.

برنامه های آینده
دکتر بابازاده درباره برنامه های آینده بخش کودک و نوجوان کتابخانه ملی می گویند: طرح فشرده کلیه کتاب های مرجع و کتابی که یک پژوهشگر کودک و نوجوان می شود چون هم جای کمتری می گیرد و هم گامی به سوی دیجیتال شدن است. ما

همچنین در حال گردآوری بانک فهرستگان مشترک کتاب های کودکان و نوجوانان سراسر کشور هستیم. در حال حاضر فهرست های کتابخانه های سراسر کشور را گردآوری کرده ایم که به محض انجام مراحل سایت بخش کودک و نوجوان توسط گروه ای تی، این اطلاعات را روی سایت قرار خواهیم داد. این کار از همایشاتی جلوگیری می کند و اگر کتابخانه ای بداند کتاب مورد نظرش در یک کتابخانه دیگر وجود دارد، آن را خریداری نمی کند که خود به نوعی صرفه جویی در ارز است.

بابازاده در حالی که به فضای آزاد طبقه زیرزمین این بخش اشاره می کند، می گویند: «با ایده آقای اشعری، در آینده نزدیک می توانیم برای کودکان و نوجوانان در این فضا فیلم نمایش دهیم. وی قصه خوانی، شعر خوانی و برگزاری مسابقات نقاشی مستستی را از دیگر برنامه های کتابخانه ذکر می کند.

رحماندوست نیز می گویند: «امکان دیگری که در اختیار خواهیم داشت، انعقاد قرارداد های بین المللی با کتابخانه های کودک و نوجوان دیاست که بخشی از کتاب های مورد نیاز کتابخانه را از طریق تبادل بین کتابخانه ای تهیه می کند. پروسه این کار در حال طی شدن است و امیدواریم که هر چه سریع تر به نتیجه برسد.»

کتابخانه خلوت است و در این صبح بهاری خبری از هیاهوی کودکان در آن نیست. شاید بچه ها با مربیان در راه باشند تا به پای مهریان خود سلامی دریا بزنند. اینجا بخش کودک و نوجوان کتابخانه ملی است.

محمد علی متولیان

یوادختن به موضوع کتاب ازجبه‌های مختلف مل جامعه شناسی، روان‌شناسی، آسیب‌شناسی، سبزیولده کتاب و... می‌تواند زوایای تازه و نویی از مباحث پیرامون این مهم‌ترین کالای فرهنگش بشر را نشان دهد. اگر در گذشته هدفه تولید و عرضه کتاب وجود داشت، اما امروزه هدفه اصلی، کتابخوانی است. سنلهای ای که برای ریشه یابی علل و عوامل آن، شاید بهتر باشد در سترپدیده‌های جامعه‌شناسی به دنبال آن باشیم. درگفتگو با حسین ایزدی مورخ و اساده دانشگاه، به بررسی موضوع کتاب در ستر تاریخ، نقش اسلام در گسترش کتاب، کتابت و کتابخوانی، اقبال به علم، کتاب و کتابت و... پرداخته ایم.

سوال اول راین گونه مطرح می‌کنم که در ستر تاریخ، کتاب از چه جایگاه و موقعیتی برخوردار بوده است؟ این موضوع را اگر خوبامین نژاده شکی کرده و به موضوعات فرعی دست یابیم، عناوین مختلفی به دستمی‌آید. می‌توانیم بحث ابتدایی را از کتابخانه‌ها که محل نگهداری کتاب است شروع کنیم که در گذشته همچنین محل تولید، کتابت و انتاج کتاب هم بوده، یعنی مراکز فراز از نگهداری صرف داشته؛ لذا جالب است که کتاب را مرتباً با کتاب در ستر تاریخی ایران اسلامی را مورد بحث قرار دهیم.

مسئله کتابت و کتابت قدیمی به میزان عمر بشر و حوزه‌های تمدنی دارد. اجزاء دهید به حوزه تاریخی اسلام، همچنین دوره معروف بین‌النهرین و مدیترانه پربازایم. بشر در طی حاشیث در این حوزه‌های تمدنی علاقه‌رپایی به حفظ و کتابت مسائل زندگی، خطرات و سرگذشتش داشته که دوردانی به ویژه قبل از اسلام این جمع آوری‌ها به صورت خاصمی بوده و از ابزارهای سخت و حجیمی استفاده می‌کردند. اگر بخوریم به کتابخانه پریادینه و اولین مراکز حوزه‌های تمدنی که به جمع آوری خطرات و رونده تاریخی‌شان پرداخته‌اند، نشاءالکتاب، اقوام آشوری و بابلی را داریم که در تاریخ تمدن بین‌النهرین، محزن‌اطلاعات و آذین‌های‌بایستی معروفند. طبعی‌است که با پیشرفت حوزه‌های تمدنی، این امر وفادری جمع آوری خطرات و رونده تاریخی زندگی بشر هم از رنده پیشتری برخوردار می‌شود، به ویژه در حوزه تمدن اسلامی با ابزارهای مهم و اولین وسیله تولید علم، استفاده از کتاب و مکتوبات متنوع و مختلف است و بدون وجود آن مسئله علم آوری معناداری نیابد.

در حوزه اسلامی با توجه به تأکیداتی که در آیات و روایات وجود دارد، توجه به علم و علم‌آموزی بسیار زیاد است که این تأکید بر یادگیری و تلاش و فن، مسلمانان را به سمت جمع آوری مکتوبات و آثاری که مستازودهای مختلف علمی را بایان می‌کنند برده که در پیامد آن شاهد کتابخانه‌های بسیار بزرگ و ارزشتمندی هستیم. البته کتاب دیگری هم مسلمانان را به این سمت رهنمون می‌کند مثل حفظ تاریخ و سنت پیامبر است که به صورت کلی توسط مسلمانان تألیف شده است.

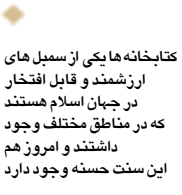
هرچقدر به دوران‌های نزدیک‌تر می‌شویم، تعداد آثا بیشتر شده و توجه مسلمانین به کتب علوم از حوزه‌های دیگر، پر رنگ‌تر می‌شود. این امر مسلمانان را به ترجمه، تالیف و جمع آوری بیشتر کتب هدایت می‌کند که کتابخانه‌های بزرگی به همین شکل حاصل می‌شوند. به عنوان نمونه کتابخانه بیت‌الحکمه مأمون در بغداد، کتابخانه جامع‌الآزهر در مصر توسط فاطمیان و مقرئوری در آثا خودش به ویژه در الحفظ و انماز الحکمه، ذکر می‌کند کتابخانه‌الحاکم نزدیک به ۶۰۰ هزار جلد کتاب داشته یا کتابخانه مربوط به مدرسه مستصریه بغداد در زمان حمله مغول قرن ششم هـ. ق (با داری موقعیت افتخار انگیزی بوده، یا کتابخانه شخصی و مجموعه‌های خصوصی ...

اصولاً در تاریخ اسلام کتابخانه - اعم از خصوصی و عمومی - به عنوان یک شاخص برجستگی فرهنگ و تمدن شناخته می‌شده است. مقایسه‌ای وجود دارد بین کتابخانه‌های غربی و مسلمانین که ذکر می‌کند، کتابخانه جامع کلیسای شهر کنستانت در قرن نهم میلادی فقط ۳۵۶ جلد کتاب داشته، کتابخانه کلیسای جامع شهر بامبگ در آلمان در قرن ۱۱م، ۹۶ جلد کتاب داشته، در حالی که کتابخانه‌های بزرگ دواتی مثل کتابخانه عضدالدوله دیلمی یا کتابخانه بغداد و کتابخانه‌ای که فاطمیان بعدها در مصر ایجاد کردند، تعداد بیشتری کتاب داشت. شهرهای مثل مرو، بخارا، قاهره و شهرزی، مراکز ایجاد کتابخانه‌های عمومی و مجموعه‌های خصوصی بودند. به عنوان نمونه شهر مرو از شهرهایی است که به عنوان داشتن کتابخانه‌های بزرگ معروف است. باقرن حتمی مورث نامدار مسلمانان که در سال ۶۱۶هـ. ق قتلان یا حمله مغول مجبور به ترک شهر مرو شد می‌گوید، در شهر مرو فقط ۱۰ خانه از کتب واقعی وجود دارد که من در دنیا نظر آن را نه از جهت کثرت و نه از جهت خوبی نسخ ترواستمن یابیم و همچنین به مجموعه‌های خصوصی در مرو اشاره می‌کند و از مجموعه متعلق به خاندان سعمانی که خوششان از موفقان و دانشمندان معروف قرن ۵ و ۶هـ. ق هستند، نام می‌برد.

از مجموعه خصوصی معروف دیگر، کتابخانه خصوصی متعلق به سید بن طاووس بود که به سال ۶۶۶ هـ. ق در زمان حکومت مغول‌ها در بغداد از دنیا می‌رود. خود سید بن طاووس که از معروف‌ترین دانشمندان شیعه است در توصیف کتابخانه اش برای فرزندان می‌گوید، کتابخانه دارای کتب بسیاری درباره اصول دین، نبوت، امامت، زهد، فقه، تاریخ، تفسیر قرآن، پیش از ۳۰۰ جلد ادویه، اسباب، طب، صرف و نحو، شعر، کیمیا، تعزیر و رمل و نجوم است و از ارزش زیادی برای کتابخانه اش گفت. سید بن طاووس من خاصتر می‌رود و برای کتاب‌های بارز، بیش از ۱۰۰۰ کتاب پر کرده، اما گاه که آذین متعجب شده که فقط برای خرید کتاب دیدان‌النسب از وره علی بن حسین بن محمد مرتضی که از اقطاب سید مرتضی معروف به علم الهی است، ۱۰۰ دینار پرداخت می‌کند. اهمیت کتابخانه سید بن طاووس این است که در حمله مغول محفوظ می‌ماند و نزدیک به ۱۵۰۰ تا ۱۶۰۰ عنوان کتاب داشته است.

در کنار مجموعه‌ای که خواججه‌تفسیرالدین طوسی در روضه‌خانه مرقه فراهم می‌کند، موفقیت بسیار مناسبی را برای حفظ کلیت فرهنگ و میراث تمدنی اسلام پس از کرداب مغول و برای فرهنگ شیعه و زمینه تقویت این فرهنگ در جهان اسلام فراهم می‌کند.

کتابخانه‌ها یکی از سمبل‌های ارزشند و قابل افتخار در جهان اسلام هستند که در مناطق مختلف وجود داشتند و امروز هم این سنت حسنه وجود دارد. کتابخانه‌های ملکی که مربوط به یکی از تجار معروف دوره قاجار است، مجموعه ارزشتمندی است که وقف آستان‌قدسی رهوی گردیده یا کتابخانه مرحوم آیت‌الله مرتضی نجفی (ره) که وقف امام‌شاه و صاحب‌پیش از ۷۵ هزار نسخه علمی است و بعضی از نسخه‌های آن در

کتابخانه‌ها یکی از سمبل‌های

ارزشمند و قابل افتخار

در جهان اسلام هستند

که در مناطق مختلف وجود

داشتند و امروز هم

این سنت حسنه وجود دارد

حسین ایزدی، مورخ از نقش اسلام در گسترش کتابخانه‌ها می‌گوید

در خوش کتابخانه در سرزمین‌های اسلامی

دنیا می‌نظیر است. کتابخانه آستان قدس رضوی و خیلی از مجموعه‌های خصوصی که وقف دانشگاه‌ها و مراکز علمی شده، مثل کتابخانه ارزشند مرحوم حسین کریمیان که به دانشگاه شهید بهشت اعطا شد و... سواولی جامعه‌شناسی درباره تاریخ ایران و اسلام می‌وران مطرح کرد. اسلام بین مردمانی نه چندان متمدن در حجاز ظهور یافته و بی‌سرعت امر نهادهی‌سازی اقبال به نوشتن و فرهنگ‌کتابت در دستور کار علماء دینی و فقه‌قار گرفت تا این‌این جریان در زمان امام صادق (ع)، است، آیا اینگونه نمی‌توان گفت که ظهور اسلام، حتی بیابانگردان را، خادمان کتاب و قلم نمود؟

ساکنان جزیره‌العرب به نسبت حوزه‌های تمدنی مدیترانه و بین‌النهرین کثرتی داشتند که این مدنیت شعیف‌تر، تنها در برخورد با اسلام و وجود مقدس پیامبر (ص) نبود. تعالیم اسلامی و سپس روحیه‌ای که اسلام در مسلمانین جزیره‌العرب در برخورد منطقی با علم و مراکز علمی تقویت کرد، باعث شد وقتی ساکنان جزیره از عرستان خارج شده و به حوزه‌بین‌النهرین (یعنی ایران عصر ساسانی) می‌آیند و یا مراکز علمی مثل مرکز تمدنی جندی شاپور بر خورد می‌کنند یا به غرب بین‌النهرین رفته و یا حوزه‌های علمی مثل اسکندریه، دمشق و حوزه‌های فنی‌های برخورد می‌کنند، نسبت به این مراکز تمدنی و آثار موجود دیدی منفی نداشته باشند یا این قبضا به خاطر زمینه‌سازی تعالیم اسلامی بود. در این زمینه ما احادیث زیادی داریم. پیامبر اکرم (ص) و جریان اسرای مشرکین که علم آموزی به مسلمانین در جگ پندر موجب آزاد سازی آنها گردید، یا آیات قرآن که خداوند به قلم فُتس کرده یا اولین آیه نازل شده به پیامبر (ص) داشته، این تعالیم دینی بسیار مؤثر بوده، تا قرن ۱۲ هـ. ق که فاصله‌زایدی تا زمان پیامبر (ص) می‌خوانند آغاز می‌شود، علم اندوزی نه‌نهاییه شدن امر کتاب و کتابداری به طور منظم تقویت می‌شود. در قرن دوم هـ. ق و زمان امام صادق (ع) این کتابدات بیشتر دیده می‌شود. از ایشان حدیثی نقل می‌شود که می‌فرماید: هر درس و مطلبی را با نونِ قلم به حصار کاغذ درآورده و کاری کنید که مطالب علمی فراموش نشود.

طبعی‌است که مسلمانین در مذاهب مختلف اسلامی که از قرن دوم هـ. ق به بعد ایجاد می‌شود، در زندگی روزمره خودشان در امر جاری زندگی، به ستن‌درمان مذهبی و عالمان آنها توجه عمیق داشتند و شیعیان ۱۲ امامی هم از این نفع‌مندی منتبتن نیستند.

آیا می‌توانیم به این نتیجه برسیم زمانی که اقبال به علم، کتاب و کتابت در دستور کار جامعه دینی فرهنگی و نهادهی‌سازی فرهنگی از سوی اولیا، پیرو قرار می‌گیرد در عرض یک‌سده شاهد شکل‌گیری

مراکز تمدنی در سراسر جهان اسلام هستیم، یعنی کار فردی سبب می‌شود که به مرور مدنیت خاصی ایجاد شود و مدنیت، تمدن خاصی را ایجاد کند. آیا می‌توانیم مراکز تمدنی در تاریخ جهان اسلام را پیامد نهادهی‌سازی فرهنگ در تک تک مسلمانین بدانیم؟

دقیقاً همین طور است. تعالیمی که بر اساس آیات قرآن کریم و سیره علمی پیامبر اکرم (ص) و توجیهی که به مسئله علم اندوزی داشتند (مثل واقعه‌ای که وارد مسجد نبوت شد و در تاریخ آثار آنها مشهور است).

دقیقاً همین طور است. تعالیمی که بر اساس آیات قرآن کریم و سیره علمی پیامبر اکرم (ص) و توجیهی که به مسئله علم اندوزی داشتند (مثل واقعه‌ای که وارد مسجد نبوت شد و در تاریخ آثار آنها مشهور است).

شهر بخارا که معروف به قوای اسلام است، یکی از مراکز تمدنی برجسته و صاحب کتابخانه‌های متعدد علمی است. برجسته‌ای بوده که در کنار شهر مرو، یکی از مراکز علمی کتابخانه‌ای تحقیقاتی بود و محققان و دانشمندان مختلف برای مطالعه آثار سفراهای زیادی، شهر بخارا می‌گردند. حتی مرحوم شیخ مفید (دام‌الرحم) برای مطالعه آثار و نهج‌الحدایت، سفری به بخارا و درباره‌الهدی وارد شهرزی که بر سر راه تجاری جاده‌اروپیش واقع بود و پس از آن شهر بغداد (که در سال ۱۱۵۰ هـ. ق توسط نورمحمد عباسی، دودین شلیفه عباسی بنی‌شود) که تئقل توجه‌ایک‌مسئله توجه به کتاب‌و علم اندوزی در سنت حکومت‌های قرون دوم و سوم هـ. ق تبدیل به یک سنت حسنه شده و علاوه بر آن یک وسیله برای یادکوه کردن سلسله حکومتی بود، حکومت‌ها در این شهرها مدنیت شعیف‌تر، تنها در برخورد با اسلام و وجود مقدس پیامبر (ص) نبود. تعالیم اسلامی و سپس روحیه‌ای که اسلام در مسلمانین جزیره‌العرب در برخورد منطقی با علم و مراکز علمی تقویت کرد، باعث شد وقتی ساکنان جزیره از عرستان خارج شده و به حوزه‌بین‌النهرین (یعنی ایران عصر ساسانی) می‌آیند و یا مراکز علمی مثل مرکز تمدنی جندی شاپور بر خورد می‌کنند یا به غرب بین‌النهرین رفته و یا حوزه‌های علمی مثل اسکندریه، دمشق و حوزه‌های فنی‌های برخورد می‌کنند، نسبت به این مراکز تمدنی و آثار موجود دیدی منفی نداشته باشند یا این قبضا به خاطر زمینه‌سازی تعالیم اسلامی بود. در این زمینه ما احادیث زیادی داریم. پیامبر اکرم (ص) و جریان اسرای مشرکین که علم آموزی به مسلمانین در جگ پندر موجب آزاد سازی آنها گردید، یا آیات قرآن که خداوند به قلم فُتس کرده یا اولین آیه نازل شده به پیامبر (ص) داشته، این تعالیم دینی بسیار مؤثر بوده، تا قرن ۱۲ هـ. ق که فاصله‌زایدی تا زمان پیامبر (ص) می‌خوانند آغاز می‌شود، علم اندوزی نه‌نهاییه شدن امر کتاب و کتابداری به طور منظم تقویت می‌شود. در قرن دوم هـ. ق و زمان امام صادق (ع) این کتابدات بیشتر دیده می‌شود. از ایشان حدیثی نقل می‌شود که می‌فرماید: هر درس و مطلبی را با نونِ قلم به حصار کاغذ درآورده و کاری کنید که مطالب علمی فراموش نشود.

طبعی‌است که مسلمانین در مذاهب مختلف اسلامی که از قرن دوم هـ. ق به بعد ایجاد می‌شود، در زندگی روزمره خودشان در امر جاری زندگی، به ستن‌درمان مذهبی و عالمان آنها توجه عمیق داشتند و شیعیان ۱۲ امامی هم از این نفع‌مندی منتبتن نیستند.

آیا می‌توانیم به این نتیجه برسیم زمانی که اقبال به علم، کتاب و کتابت در دستور کار جامعه دینی فرهنگی و نهادهی‌سازی فرهنگی از سوی اولیا، پیرو قرار می‌گیرد در عرض یک‌سده شاهد شکل‌گیری

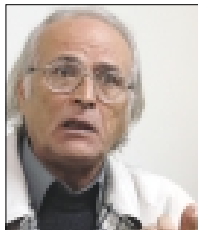
دکتر ضیاء محمدی

دکتر ضیاء موحد، سایه میثمی و عبدالحسین آذرنگ پاسخ دادند

چرا هیوم ترجمه نشده است؟

عبدالحسین آذرنگ

دکتر ضیاء موحد

تا در دو کتاب دیگر یعنی تحقیق درباره فاعله انسان و تحقیق در مباحث اخلاق به سادسازی و قایل فهم تر کردن مباحث کتاب اولش پردازد اما به هر حال این دو نیز توانسته آنچه را که او در رساله در باب طبیعت آدمی گفته بود ساده کنند. البته بندی پیش شیخ فریدون تهرانی در مورد ترجمه این رساله مهم توسط محسن پاشایی نیز در مطبوعات و مجری‌گری‌ها منتشر شده است. خبری که به اعتقاد من در شان او و ادب مترجمان شکستگی دارد و نشکری است به ذهن ما درباره آنچه که بدان توجیه نگردانیم.

باری در عصری که مرزهای فرهنگی از میان برداشته شده و به هر شیئی اعم از فلسفی، ریاضی، دینی و... به راحتی آب خوردن می‌توان دست یافت چرا از مهمی چون کتاب حاضر با دیگر آثار متفکران برجسته‌ای چون کبیرت رابلی، کارناپ، راسل، هایدگر، هابرماس، دریدا و... هنوز به فارسی منتشر نشده‌اند.

البته تلاش‌هایی در جهت معرفی آثار دست اول فلسفی برای ترجمه به فارسی توسط کتابشناسان چون کامران فانی صورت گرفته اما سادسازی به دلایل نظیر نبود حمایت مالی از این حرکت‌ها این تلاش نیز به نتیجه نرسیده است. حدود ۴۰ اثر برجسته منتهی و ختم به خیر چند از سوی دیگر گاه می‌بینیم که از فلسفی توسط چند مترجم صورت‌همزمان به فارسی ترجمه می‌شوند و در مواردی چون این کتاب و کتاب‌های نظیر آن، دست روی دست می‌گیرند...

فلسوف تجربه‌گرا به فارسی ترجمه کرد اما هنوز بهترین آثار او به فارسی منتشر نشده‌اند. عبدالحسین آذرنگ مترجم و کتابشناس بر این باور است که اساساً یکی از دلایل ترجمه‌نشده آثار مهم فلسفی در ایران غریبه‌ستایک بودن امر پرگروان (به خصوص در عرصه علوم انسانی) و در مرحله بعدی اطمینان نداشتن به پرگروان‌هاست. حصول وقت پرگروان در شی از جمله مسائل منظر آذرنگ است. موضوعی که باعث می‌شود تا بخش عمده‌ای از آثار ترجمه‌شده با خواننده باقی بماند.

البته این مترجم متوجه اهمیت ترجمه کتاب‌های مهم فلسفی نیست و بر این باور است که در یک نگاه منطقی، جامعه فکری ایران نیازمند بازنویسی و فهم آثار متفکران برجسته غرب است و ترجمه‌نشده‌گی خواننده‌ها، عقب‌ماندگی را در پی خواهد داشت. هیوم؟ کدام هیوم؟

در زبان‌های و انگلیسی و فرانسوی، هیوم نوشته شده، هیوم در سال ۱۷۱۱ در ادینبورگ، در واقع در اسکاتلند متولد شد. خانواده‌اش دوست داشتند که هیوم فارسی شود اما او علاقه وافرانی به ادبیات داشت. طرف سال‌ها که در فرانسه گذراند (یعنی طی سال‌های ۱۷۳۷-۱۷۴۰) نیز گذرید به نام رساله درباره طبیعت آدمی را نوشت... او در سال ۱۷۴۸ به ادینبورگ بازگشت و به سال ۱۷۶۹ میلادی جان گذشت. وقت بهتر زبانی و فلسفه بعد از خود نداشته‌اند... بر جای گذاشت، از آثار مهم او می‌توان به رساله درباره طبیعت آدمی، پژوهش درباره فهم آدمی و گفتارهای سیاسی اشاره کرد.

یکی از مسائل مهم در مورد هیوم، تأثیر فراوان این متفکر بر فیلسوفان پس از خودش و همچنین در شکل‌گیری فلسفه‌های بعد از اوست. کمتر فیلسوفی این گونه عمیقاً تأثیر گذار بوده است. از سوی دیگر نظریاتی که این فیلسوف تجربه‌گرا در زمان خود مطرح کرده با گذشت زمانی فریب به ۳۰۰ سال هنوز عمق و اهمیت خود را حفظ کرده و مورد توجه است.

یکی از مسائل مهم در مورد هیوم، تأثیر فراوان این متفکر بر فیلسوفان پس از خودش و همچنین در شکل‌گیری فلسفه‌های بعد از اوست. کمتر فیلسوفی این گونه عمیقاً تأثیر گذار بوده است.

کدام اثر مهم؟

این پرسش کمی عجیب می‌نماید طبعاً این پرسش را در چند جمله کوتاه نمی‌توان پاسخ گفت چرا که در فلسفه اسلامی که همسره با ذهنیت و اندیشه ما در این ماست. هنوز آثار زیادی نمانده و ترجمه‌شده‌هاقی مدینه به رسیده حوزه‌های مختلف علوم انسانی، البته بحث اصلی ما در این گزارش تأکید بر یکی از فلسفه‌ها و آثار تأثیر گذار است. آثاری که به هر قدر هم فلسفه‌های درگیری‌کننده غریبی بر جای گذاشته‌اند، این فیلسوف کسی نیست جز هیوم. هیوم فیلسوف فاعل‌محده که به عقیده من هیچ اثر فیلسوف معاصر مهم‌تر از فیلسوف انگلستان او به اعتباری یکی از مهم‌ترین فیلسوفان جهان است.

هیوم در ایران

اولین بار در دهه ۲۰ شماری در کتابی که با عنوان فلسفه نظری از سوی نیلوفر ترجمه و نشر کتاب در دهه‌های ۴۰ و ۵۰ و ۶۰ به فارسی ترجمه و منتشر کرد و پرگروان چند مقاله از هیوم او را به فارسی پدیدان معرفی کرد و بعدها حمید علیانی نیز آثاری از این

به فلسفه جدی است - که به نظر من نیز بسیار جدی است - یکی از اشکالاتی را که به وجود می‌آورد این است که دلیل‌هایی برای پاسخگویی به فلسفه به وجود می‌آید. تعداد زیادی نظریه دربار وجود مطرح شده اما همه آنها باری و بدلی هستند. فیلسوف راستین تنها وظیفه‌ای که دارد این است که صحت و سقم اینها مشخص کند. اگر فیلسوف کاری انجام ندهد و تنها سادسازی بدهد این نظریات را نشان دهد کار عظیمی انجام داده است. این رشد در بیان فلسفه‌اش می‌گوید بسیاری از مردم با خطبه و جمل قانع می‌شوند اما تعداد اندکی با برهان قانع می‌شوند و فلاسفه از راسخان اهل برهان و استدلال هستند.

من فلسفه اسلامی را به ترکیبی که امروزه متداول شده متضاد می‌دانم. فلسفه حقوق، فلسفه هنر، فلسفه تعلیم و تربیت و فلسفه ریاضی همگی فلسفه‌های مضاد هستند اما ترکیب عبارت فلسفه اسلامی قابل بررسی است.

آیا فلسفه اسلامی فلسفه بدنی است و یا فلسفه‌ای برای توصیف اسلام و یا فلسفه‌ای در نزد مسلمانان است؟ همان‌طور که فلسفه ارسطو، پلوتارک و چین فلسفه است فلسفه اسلامی هم فلسفه‌ای است که با مردم متکی به جغرافیا نیست اما رنگ و بوی جغرافیایی دارد. بنابراین حقیقتاً در این و این ستیا و مهورودی فیلسوف هستند و افلاطون و ارسطو هم فیلسوف هستند. اما این نکته حائز اهمیت است که فلاسفه اسلامی طرح مسئله کردند و در نهایت به خاطر حضور در اسلام و مسلمانان پوشش، مثلثان به نوع اسلامی می‌بوده است. فلسفه اسلامی امروز خوب خوانده نمی‌شود و با خواندن چهل کلمه فلسفه غرب ادعای روشنگری هم می‌کنند در حالی که فلسفه غربی بسیار ژرف‌است و کمتر کسی است که این فلسفه‌ها خوب خوانده باشند. جایی که مقهور است برای پایان دادن به این وضعیت ناپسند باید از آشنه‌گی‌های فرهنگی بیزیریم.

منا و مفهوم فلسفه اسلامی چیست؟ آیا این اصطلاح معنای صحیحی دارد؟ مشکل ما وقتی در چندان می‌شود که برسیم فلسفه چیست؟ آیا فلسفه از ابداع معرفت بشری است که به ما معرفی نیست؟ به همتی و جهان کی‌مان می‌بازد و معرفی‌اند که متافیزیک الحاط فلسفه است. اما اگر متافیزیک را از فلسفه بگیرد چیزی از فلسفه باقی نمی‌ماند. شاید گفته شود همه مردم به نوعی فلسفه‌ای دارند و به یک‌مانند باید درست هم باشد. چرا که هر کس فلسفه‌ای برای خود دارد.

معنای متافیزیک بسیار دشوار و نقل است. متافیزیک چیزی است که حداقل انسان عاقلی که عقل فعال داشته باشد از درک و دریافت‌اش بی‌نیاز نیست. فهم هستی یک امر متافیزیک است و بدین‌جهت ترین مفهوم در عالم هستی است. اما در حیل‌هایی که نمی‌تواند که هستی چیست. مگر روزی که من سخن مستطرا را در ک‌کنم و بدانم که کیستم. اما ظرفیت عقلانیت انسان‌ها یکسان نیست.

فلسفه در طول چند هزار سال چه کرده و چه کارنامه‌ای دارد؟ علوم دیگر مانند شیمی، ریاضی، نجوم و فیزیک ثمره و کارنامه واضحی دارند و مشخص است چه کرده‌اند. اما فلاسفه از زمان سقراط تا کنون چه کرده‌اند. اگر نیاز

بازداشت
دکتر عبدالحسین آذرنگی

متافیزیک دروازه دیار فیلسوفان

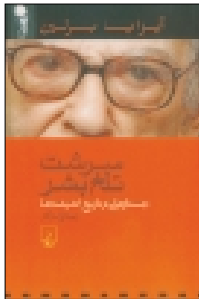
کتاب و زندگی

سامان سهامی

سال گذشته با برگردان چند اثر عمده از آریا برلین فیلسوف انگلیسی روسی تبار مواجه بودیم. «جنوس شمال» با ترجمه رضا رضایی، «ریشه‌های ماتمیسم» با برگردان عبدالله کوثری (در هو از نشر ماهی) و «سرشت تلخ بشر» با ترجمه لیلا سازگار (نشر ققنوس). لیلا سازگار که پیشتر با ترجمه «دست‌روشنگری در غرب» و «ارویای خرد» علاقه‌اش را به ترجمه آثاری در حوزه تاریخ اندیشه‌ها ثابت کرده بود، برگردانی خوشخوان از این کتاب به دست داد؛ کتابی که نتیجه تلاش‌های هنری هاردی ویراستار آثار برلین بود. آنچه در پی می‌آید نتیجه یک گفت‌وگوی کوتاه با مترجم این کتاب است.

درباره کتاب سرشت تلخ بشر و آریا برلین

مخالفت فلسفه با جهانی سازی

معمولاً ما از آزادی مثبت و منفی با همی و کنیم و به نوعی در ورطه ارزش گذاری می افتیم و واژه Positive را به مثبت و Negative را به منفی ترجمه می کنیم در حالی که در نظر برلین اصلا مثبت و منفی و ارزش گذاری بر این اساس، جایی ندارد.

به باور او آزادی ایجابی (Positive) درست همان چیزی است که متفکران مقدم و سنتی درباره حق انتخاب فرد و آزادی اراده یا خودمختار عقلانی بشر می گویند ولی آزادی سلبی (Negative) در نظر برلین به این معناست که فرد باید آزاد از هر گونه مسائل بیرونی باشد یعنی برای او هیچ قید و بندی تصور نیست.

این همان نقدی است که عنوان کردم او ادوی که به برلین گرفته شده که اگر آزادی را قیدی نباشد به آنارشیسم خواهد انجامید.

در نظر برلین این دو گونه از آزادی به مثابه دو روی سکه هستند. علت اصلی طرح این بحث شاید به زندگی او برگردد. حتماً شما نیز به خوبی می دانید که برلین در جوانی به دلیل زندگی در جغرافیایی غریب و شاهد بودن حکومت دیکتاتوری، با این دسته از حکومت‌ها مخالفت بود و این آزادی سلبی یا نگاتیو را مانعی برای ایجاد حکومت‌های دیکتاتوری می‌دانست.

به عنوان سخن آخر می‌خواهم در کوتاه‌ترین جمله برلین را معرفی کنید.

نمی‌دانم! به گمانم کانت بود که در مقاله‌ای اندیشمندان را به خوارپشت و رهبان تشبیه کرده بود! به این معنی که برخی از این فیلسوفان به مانند خوارپشت فقط روی چند مفهوم و مسئله به کنکاش و تامل می‌پردازند و در مقابل برخی از آنها به مانند رهبان و به همه کوچکی پس خودهای تفکر سر می‌کشند و ارمغانی با خود دارند. به گمانم برلین جز در مورد دو مفهوم آزادی و تکثر گرایی - که مثل خوارپشت عمل کرده - به مانند رهبان و به همه عرصه‌های تفکر سر کشیده و آنچه پیش روی مخاطب این کتاب قرار می‌گیرد هر دو وجه اندیشه‌های برلین است.

«سرشت تلخ بشر» به مسئله جهانی شدن اشاره‌های سیستمی شده، تصویری کم‌بهرتر باشد با این موضوع بیان نمایی کلی از کتاب سرشت تلخ بشر و جهانی که بر آن است به دست داده برلین از جمله مخالفان جهانی شدن است، دلیل اصلی این مخالفت را چه می‌دانید؟

همان طور که شما هم اشاره کردید او هیچ مبنای ای با جهانی شدن و جهانی سازی ندارد. به این معنی که برخلاف آنچه امروز مطرح است برلین به قویت‌ها اهمیت می‌دهد از این حیث با مدنیه فاصله و آزادی و به طور کلی با پیچیدن یک نسخه واحد برای بشریت مخالف است. او می‌گوید هر قوم و ملت، خصوصیات نظیر آداب، فرهنگ، تاریخ، سنت و... دارد که هویت او را می‌سازند. طبعاً با این هویت مشخصی که با آن عوامل مستحسبه است نمی‌توان یک نسخه واحد برای بشریت پیچید و از این لحاظ به دموکراسی آمریکایی نیز نقدهایی جدی دارد چرا که بر این باور است که نمی‌توان دموکراسی آمریکایی را به کل جهان بشری تعمیم داد.

اما برلین از جمله مدافعان عمده آزادی است. کاملاً درست است اما نکته آریا برلین به آزادی از سطح دیگری است، او در حالی می‌گوید اگر آزادی توهمی بیش نباشد، به طرز فکری توهمی است که آدمی بدون آن نمی‌تواند زندگی کند.

مفهوم عمده در اندیشه برلین به کرات تکرار می‌شود آزادی است حال سوالی که من می‌خواهم در این فرصت پرسیم این که آزادی مد نظر برلین با آزادی در نظر فیلسوفان مقدم او چه تفاوت‌هایی دارد؟

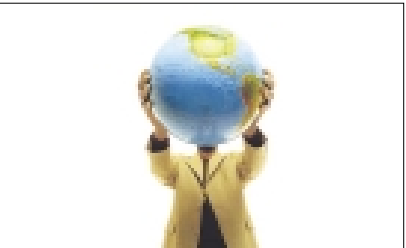
عمده تفاوتی که بین آرای برلین درباره آزادی با متفکران قبل از او وجود دارد این است که برلین برخلاف اندیشمندان پیش از خود که معتقد بودند با استفاده از اصول عقلانی می‌توان به رفاه عمومی دست یافت، برلین به فردگرایی گرایش داشت و انتخاب فردی را اصلی‌ترین قایل انکار می‌دانست و بر این باور بود که تنها از این راه (یعنی انتخاب فردی) می‌توان به هدف دست یافت.

البته هر چند برلین پرو فایده گرایی نیست و به تعبیری اصالت فرد را قبول داشت اما تا جایی که من می‌دانم مهم‌ترین نقدها نیز روی همین اصل استوار است.

می‌دانم. بنیاداً آزادی در نظر برلین به مثابه سکه‌ای است که دو رو دارد. آزادی سلبی و آزادی ایجابی. البته در اینجا ذکر این نکته را لازم می‌دانم که

از اهمیت برلین نمی‌توان به آسانی گذشت؛ متفکری او به هر حال نمی‌توان تأثیر او را در تکوین برخی از مفاهیم کلیدی فلسفه، علوم سیاسی و به طور کل عرصه زندگی امروز متکرر بود

درک درستی از آرای متاخران داشته باشیم طبعاً شما هم بر این نکته اشراف دارید که در فلسفه غرب، متفکران مانند دوندگان دوی مارتن عمل می‌کنند. هر کدام بخشی از این مسیر را طی کرده و گوهر اندیشه را به دیگری می‌سپارند اما خوانش ما به واقع اینگونه نیست. یعنی مخاطب ایرانی دغدغه خود را با سبیل ترجمه‌های درست و یا مغلوظ از اندیشه‌های فلاان فیلسوف معاصر می‌بیند و طبعاً این اشکال شما بر شخص خاصی وارد نیست، چون شما یک فضای فرهنگی خاصی را به تصویر می‌کشید که خود من و شما نیز جزئی از آن فضا هستیم و در آن جغرافیا بالیده‌ایم. شاید یکی از دلایل علاقه من به برلین هم همین باشد که او دلبستگی خاصی به تاریخ اندیشه‌ها دارد. به هر حال خواندن آثار متقدمان لازم است و طبیعی است که تا سیر اندیشه‌ها از عهد باستان تا امروز را نخوانیم و آرا و عقاید متقدمان را نفهمیده به این دوران گذر کنیم در درک اندیشمندان متأخر راه به جایی نخواهیم برد.

باری از این حیث حق با شماست اما انسان امروز اندیشه‌ای متناسب با زمان را طلب می‌کند. او به دنبال تبیین مفاهیمی است که با آنها درگیر شده، مفاهیمی نظیر عدالت، آزادی، حقیقت و ... از این نظر نیز می‌توان گفت که ما نیازمند سیر مطالعه‌ای درست و صحیح هستیم بلکه حداقل درک و دریافتی قابل قبول از آرای آنها باشیم. نمونه بارز مشکلات عمده ما در این حوزه، افراط و فریظ‌هایی است که مورد مدزیت و پست‌مدزیتسم شده است.

شاید برگردان آثار واک مریضا نیز از همین دست افراط و فریظ‌ها باشد به طوری که هنوز ما پیش عصدای از آثار فیلسوفان مدرن را نخوانده، خود را میان آثار فلاسفه پست‌مدرن می‌بینیم.

این گفته شما تا حدودی قابل قبول است. اما فراموش نکنید که طرح مباحث عمده فلسفی که ربط مستقیمی با زندگی و جهان امروز دارند اهمیت بسزایی دارد هر چند که نمی‌توان متکرر این واقعیت بود که ما هنوز آنگونه که باید و شاید با نظریه‌های پیشینیان نسبت به همین مفاهیم آشنا نیستیم. برگردیم به کتاب حاضر! در فصلوی از کتاب

متفکری که به هر حال نمی‌توان تأثیر او را در تکوین برخی از مفاهیم کلیدی فلسفه، علوم سیاسی و به طور کل عرصه زندگی امروز متکرر بود، از این حیث می‌توان مدعی بود که برلین بر مخالف اغلب متفکران غرب نسبت نزدیکی با مفاهیم زندگی امروز و کاربردی تر کردن آن مفاهیم دارد ضمن آنکه با او می‌توان از درجه‌ای دیگر و باورپذیری متفاوت به تاریخ اندیشه‌ها نگاه کرد. می‌توانم در این مجال به پرسش شما اینگونه پاسخ دهم که این دلایل به اضافه علاقه‌های شخصی خودم بود که موجب ترجمه این کتاب شد. کتابی که به هر حال چهره دیگری (و نه خیلی متفاوت از برلین به نمایش می‌گذارد. البته اخیراً دیده و شنیده‌ام که خوشبختانه نشر ماهی در تدارک ترجمه و انتشار دیگر آثار اوست و همین مسئله هم اهمیت برلین را ثابت می‌کند و هم درک اندیشه‌های او را در این جغرافیا یادآور می‌شود.

اما آنچه که ما در این جغرافیا نیاز داریم خوانش اندیشه متقدمان است. به این معنی که تا آثار اندیشمندان مقدم تر از خواننده و ندانیم، نمی‌توانیم

بهستی خیری

پای صحبت دکتر حسین عمادی
مؤلف و مدیر انتشارات علمی آریزان

آکواریوم ورق می خورد

وی در مورد کتاب فرهنگ واژه‌ها و اصطلاحات علمی «چین» می‌گوید: متج اصلی این فرهنگ کتابی به نام Encyclopaedia است. من در دوران دانشجویی اصل کتاب را داشتم و خیلی از آن استفاده می‌کردم. در واقع به کمک این کتاب می‌توان اساسی واژه‌های زیست‌شناسی و واژه‌های علمی و معنی آنها را به دست آورد. اساس علمی جانوران و گیاهان از زبان‌های لاتین و یونانی گرفته شده‌اند و بسیاری از افراد تحصیل کرده و دانشجویان ما این واژه‌ها را در حالی به خاطر می‌سازند که معنی آنها را نمی‌دانند همین علت‌ها ۳۰ سال پیش به فکر تهیه و انتشار چنین کتابی بودم تا اینکه سال گذشته این کتاب به پایان رسید و منتشر شد.

دکتر عمادی در دیواره ویژگی‌های این فرهنگ علمی آریزان را تبیین کرده و در زمینه نشر تخصصی کتاب‌های این حوزه علمی فعالیت می‌کند. دیواره آغاز فعالیت در حوزه نشر کتاب می‌گوید: در سال ۱۳۵۹ موسسه فنی کنتور و پرورش ماهی را به راه انداختیم که هم‌زمان شاهد شروع چند ایران عراق و یا تعطیل شدن اینگونه کارها بیشتر ارقام را صرف نوشتن کردم.

این استاد دانشگاه در مورد کتاب‌های «کاکتون» تألیف و ترجمه کرده است می‌گوید: اولین کتاب من «تکتیر و پرورش ماهی کپور» نام داشت که آن را برای

تکتیر و پرورش ماهی می‌شده به طوری که پس از دوران خدمت سربازی نیز به استخدام شایلات درمی‌آید و برای ادامه تحصیل به دانشگاه ارگن آمریکا می‌رود و دکتری شایلات را از آن دانشگاه کسب می‌کند. سپس به ایران برمی‌گردد و در سمت‌های متعددی چون رئیس مرکز تحقیقات شایلات ایران، عضو هیئت مدیره و مشاور علمی در شایلات فعالیت می‌کند. دکتر عمادی از سال ۵۵ تا دریس در دانشگاه‌های کشور را آغاز می‌کند. وی هم‌اکنون نیز به تدریس و جمع آوری تجربیات دوران کار و تدریس خود در قالب ترجمه و تألیف کتاب‌های مختلف مشغول است.

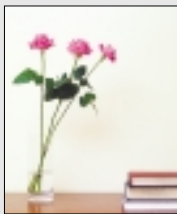
دکتر عمادی درباره ویژگی‌های این فرهنگ علمی می‌گوید: با توجه به اینکه بالغ بر ۱۵ میلیون اسم علمی در دنیا وجود دارد به کمک این کتاب می‌توان همه آنها را ریشه‌یابی و معنی کرد به طوری که تمامی محققان و دانشجویان رشته‌های علمی به ویژه علوم زیستی، پزشکی، کشاورزی، شیمی، فیزیک، زمین‌شناسی و محیط زیست می‌توانند از این کتاب استفاده کنند.

وی در ادامه می‌گوید: بالغ بر ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ عدد این کتاب از واژه‌های یونانی و لاتین تشکیل شده‌ولی اگر برای مثال حرف P از آن را در نظر بگیریم ۷۰

واژه‌ها و اصطلاحات علمی که در حوزه علوم مختلف به کار می‌روند پایه‌های پیشرفت علم و کنونی‌ترین تمدن‌ها را آفریده می‌شوند این واژه‌ها در واقع زبان مشترکی برای ارتباط و نقل و انتقال مفاهیم میان معادلات نشان در سراسر جهان فراهم می‌کنند. از آنجا که معادلات نشان در سراسر جهان به‌صورت معمولاً به زبان لاتین یا یونانی هستند در فرهنگ‌های لغت معمولی نیز توضیحی برای آنها وجود ندارد و همین مسئله باعث می‌شود به خاطر بسیاری این واژه‌ها برای دانشجویان به‌ویژه آنهایی که در رشته‌های علوم طبیعی تحصیل می‌کنند با اسامی و واژه‌های علمی موجودات سرورگار دارند بسیاری مواقع به صورت حفظ کردن ابوهی از کلمات عجیب و غریب بمالد که با وجود صرف وقت زیاد به سرعت نیز فراموش می‌شوند. چند وقت پیش کتابی با عنوان فرهنگ واژه‌ها و اصطلاحات علمی به دستم رسید که با شرح معانی ریشه‌ها و اجزای واژه‌های علمی به دانشجویان و محققان کمک می‌کند تا با مفاهیم اصطلاحات علمی آشنا شوند.

مؤلف و مترجم این کتاب دکتر حسین عمادی متولد ۱۳۲۲ است. وی پس از تحصیل رشته زیست‌شناسی در دانشگاه تهران، دوران سربازی خود را در شایلات می‌گذراند و همین مسئله باعث علاقه‌مندی او به این رشته و فعالیت و تحقیق در زمینه

شاخه گلی در برهوت

موقف یا مترجم آن برای ارضای تمیذات درونی او فراهم آمده است. آیا می‌توانیم در یکی از مباحث جغرافیای طبیعی، محیط زیست طبیعی، آب‌ها، جنگل‌ها و فضای سبز، خاک، آلودگی‌های گوناگون، انرژی و محیط زیست، اکولوژی گیاهی و جانوری، محیط زیست شهری، فضای

یادداشت
بیروم تعلیمی
مترجم و ویراستار

و وضعیت نشر در حوزه محیط زیست، مثل خود محیط زیست این آب و خاک است. گویی این میثت از بیخ و بن زائده‌ای لوکس و تشریفاتی است که برخی آدم‌ها، از روی سیری و برای پرکردن ایم خود که از گذشتن شادی پریشان ملال آورده است، آن را عنوان می‌کنند.

مهم‌ترین مباحث اکولوژی و محیط زیست در این سرزمین از یادها رفته‌اند و هرگز از حافظه‌اندکی هم به متن نزدیک نشده‌اند. نشری به ای، روزنامه‌ای، مجله‌ای و... در حوزه اکولوژی و محیط زیست انتشار پیدا نمی‌کند. اگر هم زمانی نشری‌های منتشر می‌شد، پس از دو سه شماره در غبار فراموشی پنهان و کم شد. در سال کمتر به کتابی قابل ارزش بر می‌خوریم که در یکی از بیشمار موضوع‌های محیط زیست (چه جهانی یا سرزمینی) منتشر شود. انتشار این گونه کتاب‌ها، مثل رویدادهای نجومی به فواصل بسیار طولانی اتفاق می‌افتد.

اگر کتابی در زمینه اکولوژی منتشر شود، نه برای پاسخگویی به نیازی برنام‌ریزی شده، بلکه به همت

سبزه شهری و... به کتاب‌هایی بر بخوریم که به راستی آموختنی باشند و تازه از آن سوز مخاطبانی را هم به هم برساند؟ راستی شمارگان این نوع کتاب‌ها هرگز از مرز هزار فراتر نخواهد رفت؟ در واقع این بی‌علاقگی و بی‌اهمیتی دسویه است، نه حیاتی بودن آن حس می‌شود و نه علاقه‌ای در جامعه به این میثت وجود دارد.

نمونه بارز آن را هر روز در پیرامون خود می‌بینیم. هیچ گونه مدیریت و برنامه‌ریزی اکولوژیکی (یعنی برنامه‌ریزی معطوف به نیازها و شرایط زیست طبیعی) در جایی به چشم نمی‌خورد. وضع سامان دادن به پناهگاه حیوانات و تعمیر نهان از نمونه‌های بارز آن است. در این راه فقط همان رویه‌مالوف یعنی خراب کردن و بعد نانی کردن در پیش گرفته شده، بدون هیچ گونه توجهی به مشکلات زیست محیطی این حیوانات قدیمی که ادعا می‌کنند نماند و هویت تهران است. به هیچ وجه به وضع آبی که در جوی‌های آن جاری است توجهی نشد. درختانش چه سرنوشتی خواهند یافت. وضع فضای سبز آن که مثل پیشروی کویر دارد آن مختصری هم که بوده از میان می‌رود. اصلاً دیده نشده، جاهایی یک فضای مثالی بسیار کم وسعت

کوچک درست کرده‌اند. ملایری فضای سبز و بندتر از آن شیوه‌های طراحی پارک‌هاست که بی‌توجه به معضل آب تهران و آفتابی که پنج شش ماه از سال می‌تابد. در هر حال چنین را باید روزی سه بار آب داد اما پارک‌ها را با محوریات چنین طراحی می‌کنند که گویی درخت کاری در این شهر فکر و گناهی نابخشودنی است و...

حال در این میان و در زرفای حسرت، چشم‌مان به کتابی بسیار ارزشمند روشن می‌شود که در حجمی نسبتاً کم، مطالب و مباحث بسیار ارزشمندی، با نثری پاکیزه و شیرین در باب محیط زیست این سرزمین به زیور طبع آراسته شده است.

ایران چه می‌فام، خسروی فر، درآمد مباحث طبیعی ایران، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، ۱۳۸۲، ۱۲۳، ص ۵۰، تومان.

این کتاب به راستی خواندنی، اطلاعاتی در اختیار خواننده خود قرار می‌دهد که اگر هیچ اطلاعاتی هم قبلاً راجع به محیط زیست طبیعی ایران نداشته باشد، اولین کافی است و مهم‌تر از آن، به سبب خوانندگانش و مخاطبانش خورا به سبب دست‌های بیشتر در این حوزه و هم‌نوع شود.

وزارت کشاورزی نوشتم. پس از آن نیز کتاب‌های متعدد دیگری مانند «راهنمای کشت توام انواع ماهی کپور چینی»، «بیماری‌های ماهی‌های آکواریم‌ها» و «راهنمای تکثیر پرورش ماهی قزل‌آلا و آزاد» را تألیف و ترجمه کرده‌ام. این عنوان آخر نیز ترجمه مهم‌ترین منبع موجود در زمینه پرورش ماهی قزل‌آلا و آزاد در دنیاست که مرتب تجدید چاپ می‌شود و چند سال پیش هم ویرایش جدید آن منتشر شد. من در این کتاب علاوه بر مطالب ذکر شده در ویرایش جدید ماهی‌های قزل‌آلا که نویسنده حذف کرده بود ولی ما هنوز در ایران استفاده می‌کنیم را با توجه به ویرایش اول کتاب ذکر کرده‌ام. همچنین در برخی موارد با توجه به امکانات موجود ماهی‌های نژاد اصنافه کردام، کلام‌لاو، سال‌های اخیر، مصرف برخی داروهای به‌علا ایجاد مشکلات در مراکز پرورش ماهی و کارگران آنها ممنوع شده که این موارد نیز در کتاب باید باشد.

دکتر عمادی یکی از ویژگی‌های این کتاب را ساده‌نویسی ذکر می‌کند و می‌گوید: این کتاب طوری نوشته شده که علاوه بر استفاده دانشجویان در سطوح دانشگاهی، پرورش‌دهندگان ماهی که ممکن است تحصیلات مرتبط دانشگاهی نداشته باشند نیز بتوانند از آن به صورت کاربردی استفاده کنند.

دکتر عمادی تعداد کتاب‌های را که تا پایان سال ۸۵ توسط انتشارات علمی ایران منتشر شده است را ۱۲ عنوان ذکر می‌کند و امیدوار است که سایر کتاب‌های این انتشارات که در دست چاپ است تا زمان برپایی نمایشگاه آماده شود که در این صورت تعداد عناوین کتاب‌های منتشر شده به ۲۰ عنوان خواهد رسید.

دکتر عمادی امسک کبھی آب و آکواریم ماهی‌های آب‌های شور؛ اود عنوان کتابی ذکر می‌کند که به زودی منتشر می‌شوند. به گفته وی امسک کبھی آب کتابی است که در آن آب از حد مصارف انسانی، کشاورزی، پرورش آبزیان مورد بررسی قرار گرفته و به‌عنوان مثال میزان جاذب عناصر موجود در آب در هر کدام از مصارف مذکور آورده شده است. در کتاب «آکواریم‌های ماهی آب‌های شور» نیز نحوه ساخت اینگونه آکواریم‌ها و نگهداری انواع آبزیان آب‌های شور آموزش داده شده است.

همچنین به گفته دکتر عمادی کتاب‌هایی با عناوین «اکولوژی دریا، اکولوژی ماهی، پلانکتون‌ها و آب و مدیریت آن در آبی‌پروری» هم از آخر ویرایش را طی می‌کنند و همگی در سال جاری منتشر خواهند شد.

از دو صفحه پایانی کتاب که مآخذ را معرفی کرده می‌توان دریافت که موقتاً چه حد احساس مسئولیت علمی کرده و نیز با توجه به مطالب کتاب، می‌شود به وسعت دانسته‌های ایشان در زمینه‌هایی که به مطالب این کتاب مربوط می‌شود، پی برد.

می‌توان این کتاب را از جمله معدود متون قابل اتکا در حوزه محیط زیست طبیعی ایران دانست و حتی به عنوان کتاب درسی آن را توصیه کرد. فصل بندی و بخش بندی کتاب و ترتیب مطالب آن نیز کاملاً نشان از سلیقه موقف محترم و مهندسی کتاب و نشر دارد.

مطالب و فصل‌های کتاب از این قرارند:
جغرافیای طبیعی ایران، ریخت‌شناسی عمومی، دیرین‌شناسی فلات ایران، کوه‌ها، آتشفشان‌ها، یخچال‌ها، چاه‌ها، غارها، بیابان‌ها، جلگه‌ها، منابع آبی، جزایر، نوع اقلیمی، گیاهان، جانوران، جغرافیای زمینی؛ گیاهان، جانوران، اندوختگاه‌های ملی؛ پارک‌های ملی یا آثار طبیعی ملی، پارک‌های ملی، مناطق حفاظت‌شده، مناطق شکار ممنوع، پارک‌های جنگلی، اندوختگاه‌های بین‌المللی، ذخیره‌گاه‌های زیستگوه، تالاب‌های بین‌المللی، دام‌های ارزش‌میراث طبیعی، جنگل، جانوران کمیاب.

شاید این کتاب بتواند ذهنی زنگار اندوه و نگرانی را از دل هواداران حفاظت محیط زیست بزداید. شاید خواندن این کتاب بیش از هر کس بر مسئولان شهرداری‌ها و سازمان محیط زیست لازم باشد.

یادداشت

پاسخ دکتر کریم مجتهدی به نقد‌های کتاب فلسفه و تجدد

کائنات سقف ندارد

این کتاب ظاهراً مجموعه‌ای از تحقیقات متعدد است که شاید رابطه خیلی متنفقی نتوان بین آنها پیدا کرد و همان‌طور که دوستان در نقد‌های مکتوب و شفاهی‌شان اشاره کردند معلوم نیست که این بحث نامتناهی چه سنگینی یا بحث تجدد دارد ولی باید عرض کنم رکن اصلی تجدد فهمیدن نامتناهی است. وقتی فیزیک غرب فهمید که عالم کائنات مسقف نیست و سقف فرو ریخت مفهوم نامتناهی پدید آمد. این دلیل تجدد است. فیزیک پلنکیوس می‌تبدیل به فیزیک نیوتنی که مختصاتی‌اش نامتناهی است، شد. ولتر در نامه‌های خود نیوتن را تحلیل می‌کند و او را عین علم متجدد می‌داند. در فرانسه دوست ولتر نیوتن را ترجمه کرد در واقع اینها مترجمان نیوتن و بیان‌کننده دیدگاه نامتناهی در اروپا هستند و به‌طور مستقیم یا غیر مستقیم با بقیه مطالب صحبت دارند.

روش من در نگارش این کتاب روش گناه‌زنی بوده ویر همین اساس کل چیزهایی را که در قرن هجدهم رخ داده بیان نکردم. من به دنبال ترسیم نمونه‌ای از تجدد غربی با چند مشخصه قابل قبول در قرن ۱۸ بودم. در عین حال وسوسه و دفعهٔ آموزش هم داشتم، چرا که در کلاس‌هایم دیده که گاهی رایج به کانت، هگل و دکارت یک علاقه مندی پیدا می‌شد و کم‌کم به این صورت در می‌آمد که متفکران دیگر اصلاً موثر نبینند بنابراین در این کتاب خواستم از کسانی که در کلاس‌ها مجال بحث درباره‌شان نمی‌شد صحبت کنم. به نظر من این بسط دادن اطلاعات دانشجویان از وظایف اصلی مسلمانان است و من همواره عنوان می‌کنم که بلد بودن فایده‌ای ندارد و باید گرفتن مهم است. این را که می‌گویم نمی‌خواهم تجدد زده بشوم چرا که مخالف این نوع تجدد سطحی هستم و این کتاب هم در همین راستا نوشته شده است.
عشق به پژوهش است و اصلاً فلسفه یعنی دعوت به پژوهش. به عنوان مثال، محاورات سقراطی نتایج ملموسی نمی‌دهد و فقط فرد با سقراط در محاورات همراه می‌شود تا تجسس کند و بیشتر خود حرکت فکر اتکفا نکردن به مسائل سطحی و اعتیادات ذهنی مورد نظر است.

تجدد نمایندگان زیادی دارد. اخیراً آنجلا مرکل، صدر اعظم آلمان، در سخنرانی‌ای صریحاً گفته «ما اروپاییان دنباله رو ولتر هستیم» حال، ولتر چه چیز دارد که او را الگو قرار می‌دهند؟ می‌توان گفت ولتر دعوت کردشت. رفع توقص زندگی با تکیه بر علوم جدید، مبارزه با بیماری‌ها و آبادی جهان می‌کند. عبارتی که دائماً در کتاب کاندید تکرار می‌شود این است «ایرو، برو بافت را آباد کن» یعنی جهانمان را آباد کن. این سبک تفکر، یعنی کاری‌کنین که مور بهیود پیدا کند. ولتر جزو چنین افرادی است. البته این سنت را ما خودمان هم داریم. عمرانی که مدام نظر این خلدون است به همین معنا است.

از این نمی‌توان ولتر را با کانت مقایسه کرد. کانت زیربنایی فکر می‌کند و علمای غربی با خواندن کانت است که توانستند نسبتاً را بنیاد گذاری کنند.

تجدد وارداتی نیست. ما در کشور سنتی‌ای مثل ایران که تجربه تاریخی‌اش خیلی بیشتر از غرب است، اگر چیزهایی را که آنها به دست آورده‌اند کنیم، به تصور اینکه خوبان هویت و شخصیتی نداریم نتیجه‌ای نخواهیم گرفت. اما اگر آگاهانه و با شناختی که از تاریخ و امکانات خودمان داریم و این‌شناسایی وارد مورد آنها نیز پیدا کنیم آن وقت اصولی‌تر و احتمالاً با موفقیت بیشتری حتی علوم جدید را اخذ خواهیم کرد و گرنه علم و تفکر هم مانند صنایع مصرفی خواهد شد. بنده شخصاً با آنچه خواندم می‌دانم که در آنجا بنده باور نکردنی و تیشخندی عجیب نهفته است. بنده ولتر را به هیچ وجه فیلسوف بزرگی نمی‌دانم بلکه او یک طنز نویس و یک منتقد اجتماعی است و بیشتر

ما در کشور سنتی‌ای مثل ایران که تجربه تاریخی‌اش خیلی بیشتر از غرب است، اگر چیزهایی را که آنها به دست آورده‌اند و باید کنیم نتیجه‌ای نخواهیم گرفت

دست‌نویس **دسته فاضلی**

ناکتون بیش از ۷۰۰ اثر سینمایی از روی نمایش نامه های ویلیام شکسپیر ساخته شده است. این آثار نشان دهنده اهمیت ادبیات به عنوان منبعی غنی برای سینماگران است که در تمام دنیا پذیرفته شده است. در ایران نیز اقتباس ادبی سال‌هاست به اندیشه اهالی سینما راه یافته است. گاور، خاک، قصه های مجید، مهمان مامان، درخت گلایی و گاوخونی را می توان به عنوان نمونه های اقتباس ادبی نام برد. اما اینکه سینما و ادبیات تا چه اندازه می توانند وارد مرزهای یکدیگر شوند، سوالی است که نویسندگان و سینماگرانی که در این زمینه تجربه داشته اند می توانند به آن پاسخ دهند.

جایزه های ناتمام قصه نویسی

در طول تاریخ سینمای ایران کم نبوده اند کارگردانی که به سمت اقتباس گرایش داشته اند و با ورود به دنیای ادبیات، آثار نویسندگان را به تصویر کشیده اند. کیومرث پوراحمد نامی آشنا برای اهالی سینما و دوستداران این هنر است که زستان گذشته با نمایش فیلم اتوبوس شب؛ یکی دیگر از تجربه هایش در زمینه اقتباس ادبی ارائه کرد. ایده ساخت این فیلم که در جشنواره فجر نیز با استقبال چشمگیری مواجه شد پس از خواندن مجموعه داستان داستان های شهر جنگی و نوشته حبیب احمدزاده در ذهن پوراحمد شکل گرفته است. وی در توضیح این مطلب می گوید: من اصلا به فکر ساخت فیلم جنگی نبودم اما یکی از ۶ قصه به این مجموعه بسیار پرایم جذاب بود و خود قصه به من گفت من را فیلم کن. این داستان هسته و مبنای فیلمنامه شد و حتی چارلی در این مجموعه داستان یعنی گارداسلی به مردم ایران و عراق در فیلم نیز وارد دارد.

پوراحمد به عنوان یکی از کارگردانی که در زمینه اقتباس ادبی کارنامه پرباری دارد، نبود نظام و ایچاد از رابط مناسب و دوسویه میان کارگردانان و نویسندگان را مانع اقتباس ادبی در سینما می داند، متن ممن کردن سینماگران و نویسندگان باعث می شود نتوانند با هم کنار بیایند. آقای مرادی کرمانی تنها نویسنده ای است که خیلی از کارگردان ها با او کار کرده اند چون سینما را می شناسد و می داند مادیوم متفاوت است و کار ندارد چه تغییری در قصه اش ایجاد شود. البته بعضی کارگردان ها نیز این مسئله را رعایت نمی کنند.

پوراحمد که در حال بررسی دو رمان «آداب بی قراری» نوشته یعقوب بادغلی و شطرنج یا مشین قیامت» نوشته حبیب احمد زاده برای ساخت فیلم است اظهار امیدواری می کند سیمیرغ اقتباسی ادبی بتواند به عنوان یک عامل محرک، شرایط فعلی ارتباط سینما و ادبیات را تغییر دهد. وی در توضیح نظرات ها و نشانه های این عرصه می گوید: هر دو در شکل کلیاتیک خود قصه گو هستند و از این نظر با هم شباهت دارند اما دارای دو مادیوم و زبان جداگانه هستند و هر یک از نظر پتانسیل خود را دارند. پس یک رمان خوب استخوان دار جذاب الزاما یک فیلمنامه یا فیلم خوب نیست.

آشنی سینما و ادبیات

فیروز زَنوزی جلالی یکی از اعضای شورای سینمای اقتباسی نیاد فارسی، آشنی سینما و ادبیات را عامل پیدایش موضوع های متنوع و در خور اعتنا در سینما می داند. وی که نوشتن فیلمنامه را نیز تجربه کرده است ضمن اشاره به کمک سینما و ادبیات به یکدیگر می گوید: ادبیات می تواند مکمل سینما باشد اما اینها دو جنس کاملا جدا هستند و نویسندگان نباید انتظار داشته باشند عین متن آنها به تصویر کشیده شود. در شورای اقتباس که ترکیبی از

نویسندگان و اهالی سینما حضور دارند کتاب ها مورد بررسی قرار می گیرند و با نویسندگان آثار انتخاب شده قرارداد بسته می شود تا در نهایت توسط تهیه کنندگان برای تبدیل به فیلمنامه برگزیده شوند. زَنوزی در اهمیت فعالیت این شورا برای نویسندگان

این گروه موجب شده نگاه های متفاوتی وجود داشته باشد. از طرفی خریداری امتیاز یک اثر به لحاظ مالی نیز به نویسنده بسیار کمک می کند. علاوه بر آن برای او یک تشویق هم به حساب می آید.

زَنوزی بیگانه بودن بسیاری از کارگردانان با ادبیات را مشکلی می داند که انتخاب آثار توسط شورای اقتباس می تواند یکی از راه حل های آن باشد؛ این تشخیص ها باعث کنجکاری آنها می شود و باعث می شود آثار انتخاب شده را مورد بررسی قرار دهند.

هرچند تجربه های ناموفقی هم در زمینه اقتباس ادبی وجود داشته است اما زَنوزی آینده همکاری میان ادبیات و سینما را روشن می بیند.

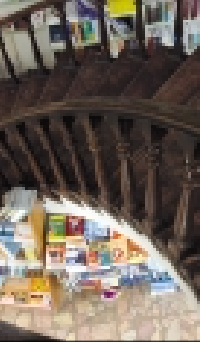
ادبیات نباید خود را حبس کند

«من قائل پسران هستم» داستانی است نوشته احمد دهقان که بهمن ماه سال گذشته در جشنواره فیلم فجر در قالب فیلم «پادش سکوت» ساخته مازیار میری به تصویر کشیده شد. دهقان که تجربه موفقی در زمینه اقتباس ادبی را پشت سر گذاشته است در توضیح ارتباط ادبیات و سینما می گوید: ادبیات روح خودش را دارد و سینما هم روح جداگانه ای دارد. تصویر گونه ای صحبت می کند و متن به گونه ای دیگر با مخاطب صحبت می کند. هر دو الزام و ملزم دمانی برای خودشان دارند. موسیقی، تصویر و تکنیک به فهم

فیروز زَنوزی جلالی:

ادبیات می تواند مکمل سینما باشد اما اینها دو جنس کاملا جدا هستند و نویسندگان نباید انتظار داشته باشند عین متن آنها به تصویر کشیده شود

نگاهی به اقتباس ادبی در سینما

ادبیات ، پرده نقره ای را کنار می زند

با وجود اینکه در سینمای دنیا اقتباس ادبی بسیار اتفاق می افتد اما در ایران فیلمنامه نویسان کمتر از ادبیات استفاده می کنند. این کارگردان سینما در توضیح تفاوت روایتگر و روایتگر سینمای ایران در اقتباس ادبی می گوید: این روزها می بینیم بسیاری از استودیوها و کمپانی های بزرگ دنیا، حقوق کتابی را می خرید و بعد از آنکه چاپ شد، فیلمنامه نویس و کارگردان آن را پیدا می کنند.

میری به دلیل جذابیت موضوع کتاب «من قائل پسران هستم» به سراغ ادبیات داستانی رفته است؛ عاملی که باعث شده از تهیه کننده بخواهد حقوق آن را بخرد تا براساس آن فیلمنامه نوشته شود. او که شاهد اگران فیلمش در جشنواره نوشته شده است از این تجربه اظهار رضایت می کند. تجربه خوبی بود. عامل نوشتن گندگان ادبیات داستانی با نویسندگان فیلمنامه می تواند فیلمنامه های پربارتر را به تنوع موضوعی به بار بیاورد و موجب شود به لحاظ موضوع، دیرتین متنوع تری داشته باشیم. این کار موجب نفوذ فیلمنامه ها می شود و آنها را پربار و

پُر از ایجاز می کند.

گرچه استفاده از این روش مزایایی دارد اما نمی توان معایب آن را نیز نادیده گرفت. میری از دشواری های استفاده از این شیوه می گوید: اگر یک فیلمنامه بگر از کار کنی تفاوت در اندازه همان فیلمنامه ای است که نوشته ای اما اقتباس از کتابی که موفق هم بوده است سخت است. وقادار ماندن فیلمساز به کتاب یکی دیگر از عواملی است که باعث می شود اهالی سینما تا زود به سراغ اقتباس ادبی بروند. این مسئله یکی از دلخنده های میری نیز بوده است. وقاداری فیلمساز به کتاب سخت است. چون معمولاً باید کتاب را به تصویر در آورد. در کتاب معمولاً همه اول شخص مقرر هستند و معمولاً در مورد خودشان توضیح می دهند اما در تصویر نباید به شخصیت ها اجازه بدهی شعار بدهند. عده بسیاری مایل هستند به کمک جادوی سینما، تصویری زنده از شخصیت هایی که در کتاب ها با آنها آشنا شده اند مقابل دیدگانشان به نمایش در آید. مازیار میری نیز از آن دسته دیدگندگان است؛ به عنوان یک خواننده ترجیح می دهم کتاب های موفق دنیا به تصویر کشیده شوند و آنها را ببینم. اما باید اجازه دهم آنچه در ذهن خواننده است تا آنچه در ذهن فیلمساز است. فرق داشته باشد. نکته دیگر اینکه شاید نباید تصاویر ساخته شده در ذهن خواننده را خراب کرد.

بیشتر مخاطب کمک می کند. هرچندگاهی سینما به بیننده این امکان را می دهد که در زمانی کوتاه یک اثر چند جلدی که به فیلم تبدیل شده است را ببیند اما به عقیده دهقان به همان سرعت نیز ممکن است آن اثر فراموش شده من یکی از دوستداران جنگ و صلح هستم و بارها آن را خوانده ام. پس از هر بار خواندن نیز یک شغف معنوی و روحی در خودم احساس کرده ام اما از دیدن فیلم آن لذت را نمی برم. به عقیده دهقان باید از مطلق گرا بودن پرهیز کرد و نباید از سینما و ادبیات انتظار داشت به هم تبدیل شوند و به جای آنکه یکی حذف شود، ارتباط دو سویه وجود داشته باشد تا بده بستان صحیح انجام شود. این نویسنده وام گرفتن سینما از ادبیات را عامل رشد ادبیات می داند و می گوید: ادبیات نمی تواند خود را در جزیره ای که به هیچ جا راه ندارد حبس کند و به راهی نیاز دارد که تنفس کند و فریادش را به گوش همه برساند.

داستان در موضوع یک جلدلو تراز

سینماست

مازیار میری کارگردان پادش سکوت معتقد است داستان در موضوع یک یک جلدتر از مضامینی است که سینما از آن بهره می برد. وی به تاریخ سینمای دنیا اشاره می کند و می گوید: تاریخ سینمای دنیا نشان داده است وقتی به نحو احسن از ادبیات استفاده شده است جوابگوی خوبی بوده است. ما همیشه متن ناایم که ضعف سینمای ایران فیلمنامه و قصه است. نگاه به ادبیات به ما کمک می کند مضامینی متنوع با جفت و بست محکم تر داشته باشیم. تعیین جایزه سیمیرغ فیلمنامه اقتباسی در جشنواره فیلم فجر کام مهمی برای بالاترودن انگیزه فیلمنامه نویسان و فعالان عرصه سینما بود اما از آنجا که این جریان حرکت تازه ای است نمی تواند به تنهایی عاملی برای پیوند میان ادبیات و سینما باشد.

وجود دیدگاه های متفاوت در مورد وام گرفتن ادبیات و سینما از یکدیگر، مشکلی است که میری به عنوان مانع نتیجه گرفتن طرح تازه ای مانند جایزه سیمیرغ بهترین فیلمنامه اقتباسی به آن اشاره می کند. برخی بر این باورند که ادبیات، ادبیات است و سینما، سینما. خیلی اوقات افراد معتقدند کتابی که خوانده اند از فیلم آن جذاب تر است و بر عکس. همیشه در این مورد اختلاف نظر وجود داشته است.

رنگ و کاغذ

مهرتوش محمدی

خانه آرایی از روی کتاب

موقف نگاه می‌کنم تا مترجم. این پژوهشگر بیابان اینکه ترجمه این کتاب برای مردم قابل درک نبود، تصریح کرد؛ در این کتاب چون توضیح زیادی برای مردم داده نشده بود برای کسانی که با هنر معماری داخلی آشنا نشدند. چندان مناسب نبود به همین دلیل تغییر و تحولاتی در آن به‌وجود آوردیم و آن را به این صورت منتشر کردیم.

کتاب در خصوص اهمیت پرداختن به معماری داخلی و چیدمان محیطی اظهار داشت؛ در سال‌های اخیر این رشته هنری مورد توجه قرار گرفته است که باید مجدداً در زمینه‌های مختلف شروع به فعالیت کند. این رشته هنری حوزه گسترده‌ای است که جذابی‌ترین سنت معماری خود داشته‌لیم. برای نمونه در خانه‌های مسکونی دوره صفویه حتی قبل‌تر از آن معماری داخلی ما ارزش‌های فراوانی داشته است. مواردی همچون شیشه‌های ارس، ناتجه، نقاشی دیواری، گچبری و... که تمام این المان‌ها هم‌زیست و هم‌کاربرد دارند. به عنوان نمونه شیشه‌های رنگی فضای خانه‌ها هم‌زیست هستند هم در ساعات مختلف روز باعث می‌شوند انسان احساس شگفتی نکند. در واقع هر یک از این المان‌ها در هنرهای سنتی دارای ارزش‌های علمی و کاربردی هستند که باید امروزه به آنها بیشتر توجه کنیم.

وی در خصوص دلیل کم‌توجهی به معماری و طراحی داخلی در ایران گفت: شخصاً از این موضوع متأسفم چون فکر می‌کنم اخیراً به روان‌کاری و روان‌شناسی توجه می‌شود ولی تأثیرات چیدمان، رنگ، نور و... بر روح و روان انسان نادیده گرفته می‌شود. ما وقتی به طبیعت می‌رویم متوجه احساس خوب خود می‌شویم ولی چرا در خانه‌های معماری ما مراکز مختلف دیگر احساس خستگی و کسل بودن داریم، چون ما در

خانه در فرهنگ ایرانی از اهمیت بسیاری برخوردار است و محلی برای آسایش و رفاه آدمی تلقی می‌شود. خانه جایی است که باید در آن احساس راحتی و آرامش معنا یابد و چیزی در آن موجب آزار و آفت روح و روان آدمی بعد از یک روز پرمشغله کاری نگردد. این پارک‌های دقیق به‌خانه خود بیندازید، بی‌تفاوتی از یک نگاه دقیق را زمانی بیشتر درک می‌کنید که گذشته خود را ببینید. شخصیت انسان در خانه و خانواده شکل می‌گیرد و در محیطی به هم ریخته و آشفته و فضایی نامناسب، نمی‌توان شخصیتی مناسب یافت.

دکتر فاطمه کاتب، نویسنده و پژوهشگر معماری با انتشار مجموعه کتاب‌هایی ما را در چیدمان هم‌راه بهتر خانه‌های خود یاری داده است. عنوان یکی از این مجموعه‌ها ۱۰۱ آنتی‌خانه است که در آن چهار سبک معاصر، کلاسیک، شیک، ریترو، روستایی، اویلاهی و سبک صرفه‌جویی برای چیدمان هر چه بهتر آنتی‌خانه‌هایمان همراه با تصاویری زیبا از هر یک از سبک‌ها اشاره شده است.

رئی جلد این کتاب نام جولی ساویل آورده شده است و در بالای آن نوشته شده ترجمه دکتر فاطمه کاتب. فاطمه کاتب در خصوص جولی ساویل و آوردن نامش بر روی کتاب می‌گوید این کتاب در واقع تألیف است نه ترجمه، چون او خیلی از مطالب کتاب جولی ساویل استفاده کرده‌ام فقط تصاویرش را در این کتاب آورده‌ام. وقتی کتاب چاپ شد متوجه این موضوع شدم که تألیف و ترجمه نوشته نشده است.

وی افزود: جولی ساویل سال‌ها تجربه کار طراحی داخلی در حوزه توری و عملی را در این رشته هنری دارد و در جاهایی از کتاب به‌خصوص در تصاویر از کتاب او بهره گرفته‌ام ولی من به این کتاب بیشتر به‌عنوان

هنر

این محقق و مدرس دانشگاه در خصوص اینکه آیا دانشگاه‌های ما در زمینه تدریس این رشته هنری فعالیت‌های خوبی دارند، اظهار داشت: این رشته طراحی داخلی خوشبختانه مدت کوتاهی است که در واقع دوسم سال خود را در دانشگاه‌ها در مقطع کارشناسی در این رشته که بتواند در ایجاد چنین هنری در جامعه کنکرت‌ساز باشند یکی از علاه‌های ماست که باید جبران شود. چون در ایران این رشته نه تدریس و نه کار می‌شود و به نظرم رسد با تألیف و ترجمه کتاب‌هایی در این زمینه بتوانیم مردم را با این هنر آشناییم.

فاطمه کاتب که سردبیری ماهنامه تخصصی معماری داخلی ایران «آئین رانیز» عهده‌دار است در ادامه گفت: از طریق انتشار چنین کتاب‌هایی در واقع منابع و کتاب‌هایی را تأمین می‌کنیم که آنها را در ماهنامه منتقل می‌کنیم و سعی می‌کنیم به‌زبانی باشد که برای دانشجویان و سایر افراد قابل استفاده باشد. با مکتوبات مردم متوجه این موضوع شدیم که این ماهنامه توانسته جای خود را در میان مردم باز کند.

همچنین دکتر فاطمه کاتب علاوه بر این فعالیت‌های هنری، در برنامه به خانه برمی‌گردیم از شبکه پنج تلویزیون نیز به توضیح‌هایی در خصوص چیدمان خانه و فضاهای داخلی می‌پردازد و معتقد است با چنین برنامه‌هایی شانه می‌تواند از آشنایی و آشنایی کارتری صحیح‌تری برای افراد آن برخوردار باشد.

کتاب ۱۰۱ آنتی‌خانه بخشی است از مجموعه‌های کلی‌تر که شامل ۱۰۱ اتاق خواب، ۱۰۱ اتاق نشیمن و ۱۰۱ حمام و سرویس می‌شود که هر مجلد آن به‌طور جداگانه و آرایه‌های یکی از قسمت‌های خانه می‌پردازد و بدین ترتیب به یاری این مجموعه می‌توان سراسر هر خانه‌ای را با هر سلیقه و سبکی آراست.

فضاهای زندگی می‌کنیم که هیچ یک از ویژگی‌های اصولی طراحی داخلی در آن منظور نشده یعنی با رنگ‌های خسته‌کننده و نورهای نامناسب و چیدمان‌های غلط روحمان را کسل و انرژی‌مان را هدر می‌دهیم. در کتاب ۱۰۱ آنتی‌خانه، چیدمان‌های مختلفی از آنتی‌خانه‌ها در سبک‌های مختلفی توضیح داده شده‌اند که هر کس می‌تواند مطابق سلیقه و امکانات خود یکی از آنها را برای فضای آنتی‌خانه خود انتخاب کند.

فاطمه کاتب در خصوص تنوع این سبک‌ها و کاربرد آنها گفت: در این کتاب تمام سبک‌ها را توضیح داده‌ام به خاطر اینکه ما همه در یک سبک و سبک در خانه‌هایمان زندگی نمی‌کنیم. سبک ایتالیایی را هم در این کتاب آورده‌ام تا هر کس بنا به استعداد و علاقه خود از آن استفاده کند. یعنی حتی این سبک‌ها را به گونه‌ای با هم می‌توان تلفیق کرد. سبک اقتصادی (کونومیک) هم برای کسانی است که نمی‌توانند هزینه کنند که از طریق این سبک می‌توانند با دست‌خودشان و با امکانات اولیه تحولی را در فضای خانه خود ایجاد کنند.

کلام اول

رسول آبیادان

با محمود تقوی تکیار، سراینده مجموعه شعر پل‌ها و پله‌ها

جستجوی راه تازه‌ای در شعر

محمود تقوی تکیار تولد نگردد ۱۳۳۳ و فارغ‌التحصیل اقتصاد اجتماعی و حقوق کار از دانشگاه علوم اجتماعی دانشگاه مازندران است. تکیار که از سال‌ها پیش در هوای ادبیات نفس کشیده به‌تازگی اولین مجموعه شعرش را منتشر کرده است.

معمولاً در مواجهه با اولین اثری که چاپ می‌شود این سوال پیش می‌آید که پیشینه آثار پدیدآورنده در حوزه ادبیات تا چه حد است. خوشبختانه باید بگویم من این شانس را داشته‌ام که اغلب شعرهایی را که در مجموعه اولم منتشر شده‌اند، قبلاً در نشریات معتبر مختلفی چاپ کنم. یعنی اینکه داری هوای اولیه در مورد کارها را قبلاً شاهد بوده‌ام و شاید همین نادری‌ها باعث دلگرمی من در ارائه آنها به‌صورت کتاب بوده است. آثاری که در کتاب اول من به چاپ رسیده، حاصل برآیندی از نگاه خاص و کارشناسانه هستند که خوشبختانه احساس کردم مورد استقبال واقع شده‌اند.

شعر را از کجا و چه زمانی آغاز کردید؟

جوهر شعر برای من مهم است، در کنار این سعی می‌کنم با استفاده از فرم شعر زیباتر کنم. کتاب‌های اول معمولاً از جهت رسیدن به دست مخاطبان اصلی با مشکلاتی مواجهند، آیا کار شما هم این مشکل را داشت؟
متأسفانه باید گفت که در حوزه شعر همیشه این مشکل وجود داشته و حتی درباره آثار شعری بزرگ هم مصادفای دارد. با گم‌گامی ناسف ظاهراً شبکه‌های بخش این بی‌توجهی را همیشه نسبت به شاعران داشته‌اند و کتاب من هم از این امر مستثنی نیست. پیشینه‌آدهان برای بهبود این وضعیت چیست؟
به این دلیل که من از نزدیک در حوزه شعر دخیل نشدم، نمی‌توانم حرفی جز این داشته باشم که باید برای کتاب‌های خوب تبلیغی درخور داشته باشیم. تبلیغ مناسب است که می‌تواند در ایجاد فضایی مناسب‌تر برای مواجهه با شعر موثر باشد. از سوی دیگر برای آثاری که سرسری به چاپ می‌رسند و در بدین‌بین به شعر هیچ دستاورد دیگری ندارند فکری شود. برای جلوگیری از چاپ اینگونه آثار لازم است که دوستان ناشر با نگاه کارشناسانه‌تری به قضیه نگاه کنند. من معتقدم اگر کتابی را در زمینه ادبیات با محتوای چاپ می‌کردیم بهتر بشنودیم. دوستم چون بسیاری از کارهایی که در آن زمان قابلیت لازم را داشتند به مرور زمان توسط مردم من حذف شدند، یعنی کسی که با نگاهی مستقانه به کارهای نگاه کند و در گزینش‌ها سخت‌گیر باشد، به هر حال خوشحالم که نتوانم بهترین‌ها را گزینش کنم.

شمسی پنجره‌روی

نازنین نوذری دختر مرحوم منوچهر نوذری است. او برخلاف راه پدرش به ترجمه و تدریس زبان اسپانیایی مشغول است. وی تاکنون کتاب‌های زیادی را به فارسی ترجمه کرده و در ایران و اسپانیا مشغول تدریس دو زبان متفاوت برای دانشجویان علاقه‌مند به زبان‌های خارجی است. «دختری از گنگ» نوشته آشا میرو (اسپانیایی هندی‌ال‌اصل) و «کتاب دل‌بستگی‌ها» نوشته اوداردو گالانو (روزنامه‌نگار و نویسنده ارگونوئه‌ای) به نازگی توسط انتشارات نوروز هنر و با ترجمه نازنین نوذری منتشر شده‌اند. این اتفاق پنهانی شد تا با این مترجم گفت‌وگو کنیم.

نازنین نوذری از ترجمه تازه خود می‌گوید

در جستجوی خانواده، از اسپانیا تا هند

آیا اوداردو گالانو پیش از انتشار «کتاب دل‌بستگی‌ها» به ترجمه شما در ایران معرفی شده است؟

قبل از انقلاب، من های کوناهی او را ترجمه و منتشر کرده‌اند. سپس از انقلاب نیز در مجله گلشنه یک معرفی درباره آثار او نوشته شده‌است. ولی من تا به حال ندیده‌ام که کتابی از ترجمه شده باشد. فکر می‌کنم من برای اولین بار کتاب او را در ایران ترجمه و منتشر کرده‌باشم.

چطور شد که با این نویسنده آشنا شدید؟

در سال‌های ۶۷ و ۶۸ که زبان اسپانیایی در دانشگاه می‌خواندم، با بسیاری از نام‌ها و آثار اسپانیایی زبان آشنا شدم که یکی از آنها همین اوداردو گالانو بود و از سه سال پیش تصمیم به ترجمه آثارش شدم.

چه عاملی شما را جذب «کتاب دل‌بستگی‌ها» کرد که آن را به فارسی ترجمه کنید؟

خواندن این کتاب تاثیر زیادی روی من گذاشت. او درباره چیزهایی می‌نویسد که بر

سر خودش آمده و برایش اتفاق افتاده است. گالانو آنو در زمان دیکتاتوری اروگوئه به مدت ۱۲ سال به کشورهای آرژانتین و بعد اسپانیا تبعید می‌شود. مطالب او از نگاه خاصی برخوردار است که مردم عادی را هم جذب می‌نود می‌کند. گالانو خیلی خوب مسائل اجتماعی را می‌بیند و دردهای مردم را به خوبی می‌نویسد. او نویسنده‌ای است که به مسائلی می‌پردازد که با مسائل خاص مردم ما تقریباً یکی است. نگاه این نویسنده و لوگوئه‌ای به‌راستی در مردم رخنه می‌کند و حرف‌هایش را به آنها تلقا می‌کند.

چه عواملی توان برای سبک نگارش این نویسنده در نظر گرفت؟

من با منتقدان زیادی در این باره صحبت کرده‌ام و نگاه خودم هم همین است که متن‌های او همه سبک‌ها را دربر می‌گیرد. در یک متن شانه‌هایی از داستان کوتاه، مقاله، یادداشت، گزارش و غیره دیده می‌شود. در یک متن نگاه سوررئال دارد که با کمی دقت درمی‌یابیم اصلاً سوررئال نیست.

برخورد خوانندگان با این کتاب تا این لحظه چگونه بوده است؟

آهنگی که به‌طور شگافی درباره کتاب اظهار نظر کرده‌اند، همین‌کی از کتاب خودشان

آمده است. در نشریه‌ای هم تاکنون یک نقد مثبت درباره آن نوشته شده است.

گالانو آنو چند کتاب و نوشته دارد؟

پیش از ۱۰ عنوان کتاب. ۹۰ مقاله و تعداد زیادی مصاحبه دارد که هر یک به‌توخی برای خواندن جالب است. او یک روزنامه‌نگار است که نگاه سیاستمدارانه و منتقدانه دارد. گالانو آنو اقتدر خوبی می‌نویسد که متن‌هایش به پیش از ۳۰ زبان زنده دنیا ترجمه و منتشر شده است. او یک کتاب به نام درگ‌های باز آمریکای لاتین دارد که در آن به کشور‌های مختلف این منطقه می‌پردازد و به خوبی خواننده را با مسائل فرهنگی، اجتماعی، سیاسی

و اقتصادی این کشورها آشنا می‌کند. در این کتاب به مسئله استثمارشدن آمریکای لاتین و اینکه چرا آمریکای لاتین مرکز توجه آمریکاست به خوبی پرداخته است.

آیا گالانو آنو به اندازه مارکز، فوئتنس و دیگر نویسندگان آمریکای لاتین که در کشورمان خیلی مطرح شده‌اند، نام و آوازه جهانی دارد؟

بله. حتی می‌توان گفت که از آنها آوازش و اعتبار بیشتر دارد. دست کم اگر بیشتر از آنها هم اعتبار نداشته باشد، مطمئناً اعتبار کمتری ندارد. متأسفانه نویسنده گان و ادیب‌شدندان اسپانیایی زبان زیادی هستند که هنوز در کشور ما مطرح نشده‌اند. هدف من این است که به سراغ افراد ناشناخته در اسپانیا بروم تا آنها را به خوانندگان ایرانی معرفی کنم.

درباره آشنایی ناان با کتاب «دختری از گنگ» به قلم آشا میرو بگویید.

سه سال پیش که من در اسپانیا زندگی می‌کردم، این کتاب پرفروش در اسپانیا را برای مطالعه خریدم و آن را در قطار شهری خواندم. این کتاب یک بیوگرافی از زندگی دختری هندی است که به فرزندخواندگی یک خانواده اسپانیایی درآمده است.

داستان این کتاب را به اختصار توضیح دهید.

آشا میرو بعد از آنکه بزرگ می‌شود، کنجکاو می‌شود که خانواده اصلی خود را در هند پیدا کند. او در سفر اول خود خانواده‌ای را پیدا می‌کند و درباره این سفر، جلد اول کتابش را می‌نویسد. پس از مدتی اطلاعات این کتاب به کلی تکلیب می‌شود و او در سفر دوم خود خانواده واقعی اش را پیدا می‌کند. در جلد دوم نتایج و دیدارهای سفر دومش منعکس شده‌است.

شما این دو جلد را در یک جلد آورده‌اید؟

بله من طی تماسی که با آشا میرو داشتم و درباره ترجمه و نشر آن در ایران صحبت کردم او از من خواست که این دو جلد را در یک مجلد منتشر کنم که این خواسته او را عملی کردم.

آیا این کتاب در کشورهای دیگر نیز با استقبال روبرو شده است؟
فکر می‌کنم در کشورهای هم‌رویه ر شده باشد. فیلم مستندی نیز از سفر دوم آشا میرو تهیه شده و از طریق یوتیوبخش شده است.

آشا میرو در حال حاضر چه کاره است؟

اوپست فرهنگی دارد و در خانه آساید بارسلون کار می‌کند و شغل اصلی اش تدریس موسیقی است.

کتاب «دختری از گنگ» جزو آثار ادبی به شمار می‌آید یا جزو آثار مستند و اجتماعی است؟

مستند و اجتماعی. برای آنکه آشا میرو اصلاً نویسنده نیست، بلکه نتایج این دو سفر در اختیار نویسنده ویراستاری قرار گرفته تا این دو کتاب نوشته شوند. در ضمن در هر دو کتاب جنبه‌های واقعی جست‌وجوی یک خانواده هندی مظفر بوده است تا بر پایه تخیل نوشته شود.

این کتاب را به چه نیتی برای مخاطب ایرانی ترجمه کرده‌اید؟

می‌خواستم درباره مسئله فرزندخواندگی که بیشتر در دنیای امروز باب شده است، اطلاعاتی را در اختیار این نوع خانواده‌ها قرار دهم. خیلی هانگرم می‌کنند که فرزندخواندگی باید از سنین خیلی پایین انجام شود. در حالی که آشا میرو و دوستش هر دو در سن هفت سالگی فرزندخوانده شده و اصلاً مشکلی برای خانواده اسپانیایی خود به وجود نیآورده‌اند. بااین تفاوت که آشا میرو کنجکاو شده تا خانواده هندی خود را بیابد و دوستش از این کار اجتناب کرده است.

مخاطبان ایرانی که چنین دغدغه‌ای دارند و یا دارای فرزند خوانده هستند، با خواندن این کتاب به‌راحتی می‌توانند بر مشکلات احتمالی آینده خود غلبه کنند.

آیا کتاب‌های دیگری را با این کتاب‌ها منتشر کرده‌اید؟

یک رمان برای نوجوانان توسط انتشارات کاروان در آوردم که نام آن «شکارچی ستاره‌ها» است. این کتاب به‌قلم‌های اسپانیایی جوان و درباره خاطراتش از زندگی غرب‌های ساکن صحراست. یک کتاب دیگر هم به نام دنیا بار بار از یک نویسنده و سیاستمدار

و نژادپرستی منتشر کرده‌ام که نگاه مثلیبی به سرزمین و نژاد را دارد.

با توجه به کتاب‌هایی که ترجمه کرده‌اید، در می‌یابیم که علاقه زیادی به کتاب‌های جامعه‌شناختی دارید. چرا؟

راستش من خیلی اهل رمان نیستم. اگر هم قرار باشد که زمانی بخوانم، به رمان تاریخی و جامعه‌شناختی علاقه دارم برای آنکه چیزی دستگیر آدم می‌شود. من دوست دارم که با فرهنگ و جوامع دیگر آشنا شوم و به همین دلیل نگاه جامعه‌شناختی برایم بسیار جذاب است. می‌خواهم بدانم که زندگی اسپانیایی و آمریکایی لاتین چقدر به ما نزدیک یا دور است.

یادداشت
<i>حقی سبزی</i>

دختری از گنگ

«کتاب دل‌بستگی‌ها» کاتلا فلوتز از کتاب‌هایی است که تاکنون خوانده‌ایم. بیک چیزی را به من بگوید. به‌من بگوید. آیا مارکسیسم خون‌خیزنده، امروزه امواج می‌کشد می‌خواهم بدانم. بلاواسطه سال ۱۹۹۰ بود. در شرق کوبا آن مرد آنجا بود. می‌خکوب برادر در انتظار عذر خواستم. به او گفتیم که من از مارکسیسم خیلی کم می‌فهمیدم. کمی. نه بیشتر. چیزی. و بهتر بود با متخصصی در هوانا مشورت کنم.

این کتاب را اوداردو گالانو، روزنامه‌نگار و سیاستمدار لوگوئه‌ای نوشته است. او در سال ۱۹۴۰ در مونتو ویدئو به دنیا آمده و در چهارده سالگی با چاپ طرح و گزارش در هفته‌نامه آل سل کار مطبوعاتی اش را شروع کرد.

او سال ۱۹۵۹ تا ۱۹۶۳ سر میرفته‌نامه مارچاواو سال ۱۹۶۴ تا ۱۹۶۶ مدیر روزنامه ایو کوبا بود. از اوایل ۱۹۷۳ در طول مدت سال‌های دیکتاتوری نظامی و گرواوش در هفته‌نامه آل سل کار مطبوعاتی اش را شروع و لوگوئه به آرژانتین - که در آنجا مجله کریسیس را

بنیان‌نهاد و مدیریت آن را بر عهده داشت - و بعد به مسائل کاتالان‌نوی اسپانیا تبعید شد. اوایل ۱۹۸۵ به مونتو ویدئو بازگشت. جایی که هم اکنون در آن زندگی می‌کند. راه می‌رود می‌نویسد. این نویسنده بدون عذاب وجدان مرکب تجارز به مرزهایی می‌شود که گونه‌های ادبی را از هم جدا می‌کنند.

نازنین نوذری علاوه بر کتاب دل‌بستگی‌ها، هم‌زمان ترجمه دختری از گنگ، نوشته آشا میرو را منتشر کرده است. در این باره می‌گفت که «یکی بود یکی نبود یک روز دختری بیخ‌ساله زیاده‌ساز زندگی‌های بی‌دندان قفاکاز در لیش خود را به کار برد. کند. راه‌هایی نیم‌خوله موسای تمام تلاش تریب آشار در ۱۹۷۲ به بارسلونا رفت و در آموزش جوزپ واکتر اعلام‌مهر و محبت ولینیتی قفاکاز را یافت.» این مطلب، که به قصه پریان است، سخت و قسمت آشا میرو و گذشته‌یوب و حال حاضر او را بازگو می‌کند. اما سرینج‌های بریده‌ای در زندگی‌اش وجود داشت که دختر جوان می‌خواست آنها را به جای مناسب خود وصل کند. در نتیجه، آرزوی سفر به هند، عشق به جست‌وجو و تلاش برای یافتن ریشه‌های واقعی‌اش در او جان گرفت.

پس از سفر اول در ۱۹۸۵ آشار در بیاستن ۲۰۰۳ دوباره به مومبای بازگشت تا بتواند قطعات گوناگون و پراکنده پازلی خصوصی از چهره‌های جدید را بپاید که از احساسات عمیق، بیخنده‌ها و پرسش‌ها زبان‌های غریبه و اشک‌هایی از شوق سرچشمه می‌گرفت.

آنچه آشار در هند یافت اکنون به قلبش و به صفحات فوق‌العاده این کتاب راه یافته است. کتابی که به ما جست‌وجو کردن و همیشه منتظر بهترین فرزندگی بودن را می‌آموزد.

مقاله

سیروس غفاریان

در شماره گذشته بخش دوم مقاله **پایسته های اطلاعات تاریخی از سیروس غفاریان**، تاریخ پژوه و روزنامه نگار پیشکسوت - از نظر زبان گذشت و اینک بخش پایانی مقاله.

اقتصاد و تاریخ

«اقتصاد» علمی است که دربارهٔ مسایقهٔ میان افراد، گروه‌ها، طبقات، میان کشورهایارای تحصیل غذا و سوخت و سایر کالاها بحث می‌کند و به زبان ساده‌تر می‌توان گفت که اقتصاد علم شناخت نحوه شیوه تولید، توزیع و مصرف کالا است. بعد از آشنایی اروپاییان به راه‌هایی که به مشرق‌زمین منتهی می‌شد (راه ابریشم و راه اودیبه)، کریستف کلمب ناخودآگاه به جای رسیدن به هندوستان، قاره جدیدی که بعداً آمریکا خوانده شد را کشف کرد. از آن پس تا اوایل قرن نوزدهم سیل مهاجران اروپایی به طمع رسیدن به «الندرادو» سرزمین افسانه‌ای طلا به این قاره سرازیر شد. از

میان کشورهای که از روی آزمندی به این قاره دست نخورده که همه منابع طبیعی را در خود داشت چنگل‌سوارز همه کشورهای مهاجم پیشی گرفتند. انگلستان و فرانسه که آمریکای شمالی را گرفتند و بر سر تصاحب آن با یکدیگر جنگیدند، اسپانیا و پرتغال بر آمریکای جنوبی دست انداختند. در این میان انگلیسی‌ها در بخش شمالی بر فرانسوی‌ها چیره شدند و این قسمت از قاره جدید سهم انگلستان شد. اما طوطی تکبید که همین مهاجران اروپایی انگلیسی‌ها را با جنگ‌های متعدد از بخش شمالی راندند و کشور ایالات متحده آمریکا متولد شد. قبل از جنگ جهانی اول این کشور بزرگ‌ترین تولیدکنندهٔ کالاهای مصرفی صنعتی و غذایی فروش کالاهای خود، در دو جنگ جهانی اول و دوم به نفع متفقین شرکت کرد و با تبلیغات بشردوستانه به اهداف اقتصادی خود که دست‌اندازی به منابع کشورهای دیگر بود نائل گردید و در حال حاضر بزرگ‌ترین امپریالیسم فرهنگی، اقتصادی و سیاسی در دنیاست.

مردم‌شناسی، باستان‌شناسی و تاریخ

مردم‌شناسی (آنتروپولوژی) و باستان‌شناسی (آرکئولوژی) با جامعه‌شناسی جزء تفکیک‌ناپذیر تاریخ هستند. مردم‌شناسی با مطالعه آثار انسان‌های نخستین و زندگی جوامع ابتدایی، درصدد شناخت جریان‌ظهورات زیستی و اجتماعی انسان است. از شاخه‌های مهم مردم‌شناسی، مردم‌شناسی فرهنگی است. مردم‌شناسی اجتماعی به وسیله باستان‌شناسی تحقق می‌یابد. باستان‌شناسان با کاوش‌های نقاط مختلف و کشف آثار انسان‌های اولیه پیش از تاریخ و دوره‌های تاریخی به وضوحیت

سیبزی از اقتصاددانان و فیلسوفان بر این عقیده هستند که مسیر تاریخ را عوامل اقتصادی تعیین می‌کند. از میان آنها «کارل مارکس» اقتصاددان یهودی آلمانی عقیده داشت که حیات‌مادی، نیروی محرکه تاریخ است. او در فلسفه خویش پیش‌بینی کرد که آینده جهان متعلق به «پرولتاریا» (زحمت‌کنان) خواهد بود. ولی شکست سوسیالیسم در شوروی این نظریه مارکس را کاملاً رد کرد. در عین حال «کروچه» فیلسوف و مورخ ایتالیایی در نخستین کتاب خود به نام «فلسفه مادی کارل مارکس» خاطر نشان ساخت که نظریات مارکس نه یک فلسفه خوب و نه یک علم خوب است. او می‌گفت که میدان اقتصاد رزمگاه میان طبقات نیست بلکه مهم‌تر از این است. اقتصاد نظریه‌ای در شناخت ارزش‌های انسانی است یعنی جوهر نیروی زندگی. کروچه در واقع کلمه نیروی حیاتی را جانشین اقتصاد می‌سازد. معامله میان فروشنده و خریدار، امری حیاتی است زیرا در این

زندگی اجتماعی آنها آگاه می‌گردند.

اکولوژی انسانی و تاریخ

«اکولوژی» (بوم‌شناسی) شاخه‌ای از زیست‌شناسی است که زندگی گیاهان و جانداران و انسان‌ها را در زمینه محیط رشد یا بوم (habitat) مورد مطالعه قرار می‌دهد در بوم‌شناسی مسائل زیادی مطرح می‌شود. از جمله مسائل مربوط به جمعیت و آلودگی محیط زیست. جمعیت‌شناسی (دموگرافی) علمی است که برای ملاحظه و ثبت چگونگی توزیع و ترکیب و حرکت جمعیت بحث می‌کند. اول: جنگ که باعث آوارگی عده‌ای از مردم می‌شود. دوم: گرسنگی، سوهم‌آلودگی محیط زیست. این سه عامل یعنی مهاجرت از یک نقطه به نقطه دیگر، گرسنگی و آلودگی محیط زیست باعث بحران‌های منطقه‌ای و جنگ و حتی باعث نسل‌کشی مهاجران می‌شود. موضوع نسل‌کشی و آلودگی محیط زیست جزو بحران‌های بزرگ مسئله بحران‌زای سیاسی که ناشی از آسیب‌های اکولوژی و محیط زیست بود وجود بیش از حد گازهای گلخانه‌ای» که باعث گرم شدن بیش از حد سطح طبیعی کره زمین و آسیب‌پذیر شدن مزارع کشاورزی و کم شدن محصول و بروز خطری در کشورهای خوب یا عقب‌مانده و یا رشد نیافتن، تئوری «مالتوس» در مورد ازدیاد جمعیت به تحقق رسیده است. مالتوس در کتاب معروفش «درساله‌ای درباره جمعیت» که در ۱۷۹۸ نوشت تأکید کرد که زاد و ولد به صورت تصاعد هندسی بالا خواهد رفت، اما افزایش سالانه مواد غذایی و کشاورزی به صورت تصاعد عددی (حسابی) خواهد بود و به زبان دیگر ضریب مولید چندان بر ضریب موفقیات پیشی می‌گیرد که وفور دهان‌های گرسنه هر گونه از زیاد تولید محصولات غذایی را بی اثر خواهد گذاشت. در اوایل قرن بیست و یکم، یکی از علالت‌م‌رشد نیافتگی، افزایش ضریب افزایش جمعیت و کمبود مواد غذایی است که نتیجه آن بحران ازدیاد جمعیت در کره زمین، انجام مهاجرت‌های بی‌رویه و تبدیل شدن این معضل به بحران‌های سیاسی که امروز خیر آن را در جرید می‌خوانیم به زودی در تاریخ‌هایی که خواهند نوشت، خواهیم خواند.

حقوق، روابط بین الملل و تاریخ

«حقوق عبارتست از عملی که از مجموعه قوانین موضوعه که برای نظم اجتماعی وضع شده

مردم‌شناسی (آنتروپولوژی) و باستان‌شناسی (آرکئولوژی) با جامعه‌شناسی جزء تفکیک‌ناپذیر تاریخ هستند

بحث می‌کند. روابط بین الملل عبارتست از مناسبات متعلق بین ملت‌ها و کشورها «حقوق بین الملل ناظر بر این مناسبات است» حقوق بین المللی با بحث بحران‌های سیاسی متفق‌ای و به رعایت آن هستند. عدم رعایت مقررات حقوق بین المللی باعث بحران‌های سیاسی متفق‌ای و بین المللی می‌شود که ممکن است به جنگ بین کشورهای منجر گردد. بخش عمدهٔ تاریخ جنگ‌ها ناشی از زیر پا گذاشتن مقررات حقوق داخلی و بین‌المللی بوده است و بعضی از فلاسفه و مورخان ثابت کرده‌اند، کشورهای که مقررات حقوق داخلی و قرارداد با کشورهای مجاور را زیر پا گذاشته‌اند بر اثر جنگ‌های طولانی دچار انحطاط شده‌اند. خط سیر تاریخ روم نشان می‌دهد هر جا که تابع قوانین حقوق جهان محسوب می‌شده و بعد از تفل ژولیوس سزار و افتادن حکومت به دست سرداران مختلف و تخطی از قوانین رومی باعث هرج و مرج داخلی و سزار امپراتورهای روم وقتی قراردادها خود را بر سر ارمنستان و مرزهای روم با اشکانیان و ساسانیان زیر پا گذاشتند، جنگ‌های بی‌وقفه بین روم و ایران، روم را چنان ضعیف کرد که به وسیله هجوم وحشیان اروپایی سقوط کرد. در دوران معاصر یک نمونه راینز اترانه می‌دهیم. قراردادهای بین‌المللی که به صورت حقوق بین‌الملل درآمد است و مرزهای رودخانه‌ای بین کشورها را خط القعر (تالوک) (Thalweg) قرار داده و همه کشورها ملزم به شناخت آن هستند، صدام حسین با ابطال یک جانبه آن در اردن دردو باعث یک جنگ هشت‌ساله بین ایران و عراق شد. بنابراین رعایت قوانین بین‌الملل و حقوق بین‌الملل نقش مهمی در صلح جهانی داشته و خط سیر تاریخ سیاسی ملت‌ها را از روند صلح خارج نکرده و جنگی به وقوع نخواهد پیوست.

جامعه‌شناسی و تاریخ

«جامعه‌شناسی» علمی است که زندگی اجتماعی را مورد بررسی قرار می‌دهد. بنابراین موضوع جامعه‌شناسی مطالعه زندگی اجتماعی و پدیده‌های اجتماعی است. در واقع جامعه‌شناسی عهد و دار وظیفه‌ای است که در گذشته به صورتی به وسیله فلسفه تاریخ اجرا می‌شده است. جامعه‌شناسی یا علوم اجتماعی را می‌توان به علوم اجتماعی خاص و عام تقسیم کرد.

۱- علوم اجتماعی خاص، حوزه‌های معینی از جریان‌های اجتماعی را می‌کاوند مانند اقتصاد، سیاست، حقوق، روان‌شناسی اجتماعی و…

۲- علوم اجتماعی عام به یاری علوم اجتماعی خاص جریان‌های عمومی جامعه و روابط سازمان‌های گوناگون زندگی اجتماعی را کاوش می‌کنند. این علوم مشتمل‌اند بر مردم‌شناسی و تاریخ‌شناسی. بنابراین تاریخ و جامعه‌شناسی از زمان این خلدون و بعداً مونتنسکیو و دورکهایم فرانسوی در هم تنیده شده، به عبارت دیگر نمی‌توان جامعه‌شناس بود مگر آنکه پدیده‌های اجتماعی را از میان حوادث تاریخی به نام گرفت و دربارهٔ آن تحقیق کرده و نمی‌توان مورخ شد مگر آنکه مسائل تاریخی را از دیدگاه فلسفه تاریخ و جامعه‌شناسی مورد بررسی قرار داد.

تجلی قرآن در حماسه عاشورا

امیر حسین شرافت

یابد گفت، علت ماندگاری حماسه بزرگ عاشورا در پیوند نهفت‌حسینی با قرآن نهفته است و عوامل دیگر، هر یکتا به گونه ای به این عنصر اساسی بازمی‌گردد. حضور و نقش آفرینی کلام الهی در متن این حماسه از یک سو و جاودانگی قرآن کریم از سوی دیگر، گواهِ درستی این سخن است زیرا قرآن هرگونه سستی و گری را از ساحت قدسی خود دور داشته است؛ لایق‌الطامل من بین پدیده‌ها من خفنه، مفهوم این آیه، قرآن فرزان، رفیع‌بهره و در پیوند با آن شکل گیرد، ماندگار خواهد بود و نراستی و تحراف در آن راه نخواهد داشت.

چنگیده سخن در بیان ضرورت موضوع کتاب است با عنوان تجلی قرآن در حماسه عاشورا؛ کربلا تنها همه خورشید حسینی‌شیر مردان عاشورایی در لژی می‌انگیزد؛ ایستایی سبب بلکه سروش رسا و دشمنی لایق الهی نیز در آن ظن انداخته و انگیزا تجلی نموده است که هم در ساحت قدوسی تمام حقیقت این واقعه نیازمند باقیابان این عنصر اساسی است.

اندکی از ایوب، نگاشته‌هایی که درباره زندگی

امام حسین(ع) آندون شده، به زوایایی ویژه از پیوند قرآن و امام حسین(ع) توجه نموده و به بررسی و تحلیل آن همت گمارده‌اند. آنها تبلور این پیوند را بیشتر در عرصه‌هایی مانند تالیف و شان نزول آیات جسته و گوشش خود را بر گردآوری روایات، شان نزول و احادیث بناکنگار عادل آیات، متمرکز نموده‌اند. در این آثار به احادیثی که امام حسین(ع) را مصداق‌الطین و سبب نزول آیه معرفی می‌کنند، استناد شده و نگاه عریض‌حاشی تفسیری را بدان افزوده‌اند. اینک مجال دوری درباره میزان کامیابی این نگاشته‌ها نیست، اما نباید دیدید واپس‌ان حققت فریست که، برابهایی نکات ذوقی و نه چندان عالمانه در این عرصه و نیز گزارش اقبال تفسیری با تصور، آن‌اسی است که همواره این آثار را نهادینه نموده و آن را از دستیابی به مقصود اصلی دور ساخته است.

تشریح حاضر، با نگاهی دوباره به نهفت‌حسینی و مهم‌گانش تجلی قرآن در آن فرام‌آنداست. نکات برجسته شده در این پژوهشی، برعکس از نگاه به قرآن و امام حسین(ع) از زاویه تامل و شان نزول نیست بلکه این نکات ره‌آورد نگاهی است که به حضور جدی و

تجلی قرآن در عینت این حماسه تأکید داشته‌است و حضور و تأثیر قرآن را بخشی از واقعیت این حماسه و جدی از ابعاد آن می‌داند، هرچند در برخی آثار نشانه‌هایی از این نگارش دیده می‌شود. براساس جست‌وجوی نگارنده در کتب اثری، موضوع این تحقیق به گسترگی به پژوهش نهاده شده‌است. پرسش‌های اصلی این پژوهش از این قرار است: میان نهفت‌ امام حسین(ع) و قرآن چه رابطه‌ای وجود دارد؟ گونه‌های تجلی قرآن در این حماسه کدام‌است؟ فرضیات این تحقیق عبارت بود از: قیام امام حسین(ع) و بعد گذشتره آن ریشه در قرآن دارد، قرآن به گونه‌های مختلف مانند جری و تطبیق، استنباط، استناد، تفسیر، اقتباس و... در این حماسه بزرگ حضور داشته است.

بام شکسته دنیا

پرهوز رهبانیان

این کتاب دومین مجموعه از سری شعرهایی از نقاط مختلف دنیا است که به ترجمه ی شعرهای شاعران برجسته ای چون ریومناد کازور، ریچارد برانیتگان، ساموئل بکت، ویسلا شیمبورسکا، ناند کوسو و... درج شده است. برگردان این آثار را علیرضا بهنام شاعر و مترجم معاصر به انجام رسانده است.

می توان گفت این مجموعه حاصل جست و جوی مترجم است که بدلیل یافتن پاره های کم تر شناخته شده ی آگاهی در فرهنگ‌هایی که گاه بعد مدتها ما را از درک و دریافت چستی و چگونگی شان

منزلت فرزانی

سام محمودی

به دستور دوک کارل، آگوست، فریدریش شیلر مجبور بود سال ۱۷۷۲ به مدرسه نظامی برود که در آنجا کار آموزی جوانان را با جدیت و سخت‌گیری هرچه تمام تر برعهده داشتند. اما ابتدا در همان سال وارد دانشگاه هرقن شد و در سال ۱۷۷۵ تحصیل در کتدر ششگی را آغاز کرد. در این دوران و تحت تأثیر کلوپ اشتوک و لسینگ اولین کارهای شعرگونه و درام اش را خلق کرد. شیلر در سال ۱۷۷۷ تحت تأثیر اکتا و روشنگاره و طرف استبداد، درام سابقین خود را نوشت. شیلر در سال ۱۷۸۰ رساله دکتری خود را نوشت، با نام (کوشش در مورد ارتباط خوی حیوانی انسان با روح اش) که تاثير متقابل جسم و روح را بررسی می کرد، از همان سال بی ضمن فعالیت در سمت پزشک گردان در اشتونگارت زندگی بی بند وباری را می گذراند. هنگامی که دوک نونشهر هر گونه مطلق برای او ممنوع اعلام کرد، ابتدا به مانهایم سپس به فرانکفورت ماين و از آنجا به اوگردهایم گریخت، بالاخره کارولینه فون وولسگین که نویسنده بود، شیلر را که به لحاظ اقتصادی و روحی در وضعیت بدی قرار داشت، در ملک خود به نام یارتراخ واقع در ماینتگن پذیرفت. شیلر در آنجا نمایشنامه میسبه و عشق را نوشت، سپس به مانهایم بازگشت و در پاییز ۱۷۸۲ به مدت یک سال نمایشنامه ناتمام ملی دارگ شد، طی دهه نود قرن جدیدم آشنایی شیلر با گوته، که ابتدا به نظر بسیار پیچیده و مشکل ساز می رسید، به دوستی صمیمانه و سودهمنی مبدل شد. این واقعت که انعام بخش اول فایست گوته، بر اساس تشویق های شیلر بود

و در مقابل گوته هم شیلر را در سرودن قصایدش تشویق می کرده است. نشان می دهد که این دو شاعر متقابل‌البرای یکدیگر الهام بخش بوده اند. گفت وگوها، پررزه ها، نظریه ها و کارهای مشترک انجام شده، سبک کلاسیک و ایمازی، را به وجود آورد که براساس الگوی عهد عتیق و دوران رنسانس بود. سپس نمایشنامه های ماربا استوارت (۱۸۰۰)، باکره اورتلان (۱۸۰۱) و ویلهلم تل (۱۸۰۲) به سر هم و به سرعت زیاد نوشته شد. شیلر ۹ ماهه ۱۷۸۵ در وایمار و در اثر عوارض بیماری شدیدی که سال ها پیش مبتلا به آن شده بود، از دنیا رفت.

شیلر در دوران حیات و پس از مرگ هم - به خصوص به دلیل دوستی با گوته مورد احترام و تحسین قرآن داشت و دارد. آثارش به عنوان آثار کلاسیک، شناخته شده و به ندرت مورد انتقاد قرار گرفته است. از جمله تحسین کنندگان شیلر می توان از توماس مان، برشت و داستایوفسکی نام برد.

آزادی و دولت فرزانی کتابی حاوی ۲۷ نامه شیلر، در تربیت زیا شناختن انسان است. او در یکی از نامه ها می نویسد، خودکامگی افشا گردیده است و با آن که هنوز به سلاح قدرت تکیه دارد، دیگر منزلت سابق خود را دارا نیست و در نامه ای دیگر می نویسد: در

محروم کرده است.

مترجم در انتخاب شعرها، نزدیک بودن زمان نگارش شان به زمان حاضر را بیش تر در نظر گرفته و اغلب شعرها به سال های پانزی سده بیستم مسیحی تعلق دارند. بهنام در مقدمه کتاب علت حضور آثار قدیمی تر در این مجموعه را پیوندهای نزدیکی این شعرها با آگاهی امروز شعر عنوان می کند و آن ها را شکلی زود اجرا شده از شعر امروز تلقی می کند.

مترجم در برگردان متون به باز تولید و بزرگی های سبکی هر نویسنده در زبان فارسی نظر داشته است چرا که به باور او شعر در فضای آزاد شده از برخورد نشانه های نوشتاری و با همان شیوه که در گذشته آزاد شده است، شکل می گیرد و بعید به نظر می رسد که با برهم زدن سبک شاعر و تحمیل نگاه شاعرانه ی خود به نوشته ی او توانیم تکه های دیگر آگاهی را به زبان و دنیای خود وارد کند.

سبک کلاسیک و ایمازی، را به وجود آورد که براساس الگوی عهد عتیق و دوران رنسانس بود. سپس نمایشنامه های ماربا استوارت (۱۸۰۰)، باکره اورتلان (۱۸۰۱) و ویلهلم تل (۱۸۰۲) به سر هم و به سرعت زیاد نوشته شد. شیلر ۹ ماهه ۱۷۸۵ در وایمار و در اثر عوارض بیماری شدیدی که سال ها پیش مبتلا به آن شده بود، از دنیا رفت.

شیلر در دوران حیات و پس از مرگ هم - به خصوص به دلیل دوستی با گوته مورد احترام و تحسین قرآن داشت و دارد. آثارش به عنوان آثار کلاسیک، شناخته شده و به ندرت مورد انتقاد قرار گرفته است. از جمله تحسین کنندگان شیلر می توان از توماس مان، برشت و داستایوفسکی نام برد.

آزادی و دولت فرزانی کتابی حاوی ۲۷ نامه شیلر، در تربیت زیا شناختن انسان است. او در یکی از نامه ها می نویسد، خودکامگی افشا گردیده است و با آن که هنوز به سلاح قدرت تکیه دارد، دیگر منزلت سابق خود را دارا نیست و در نامه ای دیگر می نویسد: در

بزرگردان شعرهای این مجموعه را می توان تلاشی دانست که

برای فهم دنیا های دیگر صورت گرفته است. بدیني است که زبان های دیگر حامل شناخت های دیگر از جهان های دیگر است و معرفت امروز بشر به وجود یک پیوستار که شناخت های گوناگون بشری را در سراسر جهان به هم می ربطد می کند لزوم شناخت این پیوستار و ایجاد ارتباط میان پاره های جدا افتاده آگاهی را بیش از پیش می مكد می کند.

از دیگر شاعران این مجموعه می توان به نام های سعدی یوسف، آن تالور، جان بی. لی، آن ویلسون، ماریو لوری و بلند الجودی و آلن لانس اشاره کرد.

در قسمتی از کتاب به پیوگرافی شاعران مجموعه به صورت اختصار اشاره شده است که می تواند برای علاقه مندان جوان و با کم آشنا با شعر نیز مفید باشد.

قرن خویش زندگی کنیده ولی مخلوق آن نباشید تا برای معاصران خود آن کنیده که بدان نیاز دارند و آن چیز که از آن ستابلیش کنند. کتاب آزادی و دولت فرزانی کتابی است موعظه گرانه برای بشر، بشری که باید زندگی کند بر روی این زمین یا هزار گانه خطر.

او در جایی می نویسد: این درست است که انسان آنقدر این ادعای ملالت آویر او می شنود که رشد احساسی زیبایی باعث سستی اخلاق اجتماعی می شود، اما برای استدلال در برابر آن نیاز به برهان تازه نیست. تجربه ای است روزینه که کمابیش همواره می تواند به سادگی، وضوح فهم، سرزندگی احساسی، خویشش داری و حتی منزلت رفتن را با فرهیختگی و با ذوق پرورش یافته خرافان آن پیوند دهد. قسمتی است که با اطمینان کافی از معلومات خویش نمونه اخلاقی آداب و رسوم می ترن ملت های باستان را مثال می آورد.از مملتی که احساسی زیبایی را در عین حال به والاترین مرتبت خود اعتلا داد و برعکس، به مثال نمونه خرافان آن یعنی به اقوام نیمه وحشی و نیمه بربر که بی احساسی خود را از امر زیبایی یا منشی خویش یا خشک و زاهدانه جبران می کنند. با این همه این مسئله ذهن آفدینه رو را به خود داشته که متذکر واقعت شود. این اینکه در درستی نتایجی که از آن مستفاد می شود تودید کند. این مردمان نه آنچنان افکار سرزشتن آمیز از توحش دارند سرزشتی که متوجه اقوام باقرمیخته است -و نه با طرافت تحسین آمیزی موافقت دارند که خاص اقوام فرمیخته است. در روزگار باستان نیز بودند کسانی که فرهنگ زیبا را صرفا فرمای نیک به شمار می آوردند و از همین رو خودستار آن بودند که هنرهای زاینده نیروی خیال را به جمهوری خویشی راه ندهند.

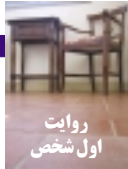
آزادی و دولت فرزانی را دکتر محمود عبیدایان ترجمه کرده و انتشارات اختران آن را در ۱۶۵۰ نسخه به قیمت ۲۰۰۰ تومان روانه بازار کرده است.

روش

تحقیق در این نوشتار، توصیفی -تحلیلی است و در آن از منابع اسنادی و کتابخانه ای سوده جستجه شده است. گردآوری مواد اولیه موضوع این تحقیق آن گونه که درخور است، نیازمند مراجعه به منابع معتبر دانش تاریخ و علوم قرآن بوده.از این روشی شده میان ایوب، منابع و ویژه کتاب های تاریخی به منابع معتبر تکیه شود.

استادان این نوشتار و دو بخش، با مقدمه ای در آغاز و نتیجه گیری در فرجام شکل گرفته است. بخش نخست با عنوان «تجلی قرآن بر گفتار آفرینان حماسه حسینی» به همراه چهار فصل در خود جاری داده است. از گونه های مختلف به کاگری و تجلی قرآن در سخنان و گفتار نقش آفرینان حماسه حسینی را بررسی می‌کنند. «جری و تطبیق در حماسه حسینی»، «اثرپذیری و الگویی از قرآن» «تفسیر و سرانجام حضور نامنین قرآن در حماسه حسینی» عناوین فصول این بخش است.

تجلی قرآن در رفتار نقش آفرینان حماسه حسینی؛ عنوان بخش دوم است. این بخش، «ریشه های فردی رفتار نقش آفرینان» «تورید گاه» «مر کربلا» «اشنان می داند» و «تکر و یاد خدا» در کربلا و «طهر به معروف و نهی از منکر» «منازین و فصل این بخش هستند. «پژوهشگر این کتاب حسین نورانی و تاشرف آن مرکز نشر دانشگاه علوم اسلامی رضوی در مشهد مقدس است.

وعده های راوی

سیدی آنریزیدی نویسنده کودک و نوجوان

چندی است که هیچ کاری نمی‌کنم و دل و دماغ نوشتن ندارم. فکر هم نمی‌کنم به این زودی‌ها برای دست یزدن به قلم فرصت و فراغتی از کارهای روزمره پیدا کنم تا حداقل به وعده‌هایی که به بچه‌ها داده‌ام عمل کنم. وعده نوشتن دو جلد آخر «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» مثل نمی‌دانم چه، افتاده روی میزیم و باز نمی‌نویسم.

برای نوشتن شرایطی لازم است؛ شرایطی که من ندارم. شرایطی مثل آسایش و سلامتی …

آخرین کتابی که از من چاپ شد «کریه تیل» بود. بعد از آن فقط کتاب‌های دیگرم تجدید چاپ می‌شوند. از این تجدید چاپی‌ها هم می‌توانم به انتشار قریب‌الوقوع قصه‌های ساده اشاره کنم که توسط نشر اندیشمندان در یزد چاپ خواهد شد. این به گمانم چهارمین باری است که پنج قصه کتاب چاپ می‌شوند. چاپ اول -دوشن در شیراز بود وبعدها نشر جامی آن را چاپ کرد و مدت‌ها نایاب بود تا اینکه کتاب را به این دوستانم دادم تا در یزد چاپ شود. این پنج قصه را قبل از انقلاب برای دانش آموزان نوشتم. حالا دارد چاپ می‌شود. به هر حال دیگر نمی‌نویسم. برای من که عمری برای بچه‌ها نوشته‌ام کار خیلی سخت شده…

بازی بر صحنه کتاب

علیرضا نادری:نمایشنامه نویس

حدود یک سال و نیم است که چهار نمایشنامه من منتظر فرصت هستند تا ترفیک کاری نشر قطره اجازه نشرشان را صادر کند.

اسم اولین نمایشنامه «۷۷/۶۳۱» است و شهرپورماه سال ۱۳۸۳ به کارگردانی خودم اجرای عمومی یافت. این نمایشنامه روایت کرده‌ام آمدن چندهم رزم دوران جنگ است که پس از سال‌ها می‌آیند و یا هم فرار ملاقاتی می‌گذارند و باقی‌فصلی… دومین نمایشنامه عنوان «این نمایش نیز در سال ۱۳۷۹ به اجرا بر روی جلد خواهد داشت. این نمایش نیز در سال ۱۳۷۹ به اجرا درآمد و یکی از تلاش‌های من در جست‌وجوی زبان، فرهنگ و تاریخ ایران زمین است و روایتی دیگرگونه از قصه مشهور توبه نصوح.

«سعادت لڑزان مردمان تیره روزه نیز سرگذشت یک خانواده وردگشته (از لحاظ روحی - عاطفی …) در دهه هفتت را به تصویر می‌کشد. این نمایشنامه نیز در سال ۱۳۷۹ با اجرای موفق جناب محسن علیخانی به روی صحنه رفت.

و سرانجام نمایشنامه «دیواره» روایت دیگری بود از جنگ. نمایشی با رویکردهای نوستالژیک

اسطوره‌های اماروغ کرآریانه از یک افغان. اتفاق افتاق ساده‌ای که …

باری علاوه بر این چهار نمایشنامه که عرض شد هیچچیزهای پشت خط نبرده که در سال ۱۳۳۷ اجرا و در سال ۱۳۸۲ از سوی نشر اندیشه سازان منتشر شده بود. اخیراً نشر هبیرمند در تدارک است تا آن را منتشر کند.

از فلسفه و زبان

اسماعیل سعادت مترجم و ویراستار

پس از برگردان جلد چهارم تاریخ فلسفه اهل برید که اخیراً از سوی انتشارات هرمس روانه بازار شد و فلسفه قرن هجدهم

را روایت می‌کند، چندی است روی جلد دوم دانشنامه زبان و ادب فارسی کارمی‌کنم. البته باید عنوان کنم که مجلدات قبلی این کتاب هفت جلدی بیشتر توسط مترجمان دیگر به فارسی برگردانده شده‌است و قصد دارم پس از فراغت یافتن از کارهای دیگر، جلد پنجم این کتاب و شاید مجلدات ششم و هفتم را به فارسی برگردانم.البته این خواسته موکل می‌شود به فراغت یافتن از کارهای دیگر…

اما مجلد دوم دانشنامه زبان و ادب فارسی؛ چندی است با حدود ده نفر از همکاران فرهنگستان زبان و ادب فارسی روی تدوین و آماده سازی جلد دوم این دانشنامه کار می‌کنیم. حدود ده نفر از همکاران (نظیر آقایان جعفر شجاع کیهانی، علی پیرنیا، هرمز بوشهری پور و…) زیر نظر بنده روی این دانشنامه کار می‌کنند. جلد اول این دانشنامه دی‌ماه ۱۳۸۴ منتشر شد و جلد دوم آن نیز در دست آماده سازی است.

علاوه بر این، جلد سوم تاریخ فلسفه، نوشته فریدریک کاپلستون را در دست ویرایش دارم. البته چون این کتاب اخیراً از سوی انتشارات علمی - فرهنگی برای ویرایش ارسال شده یادم نیست کدام یک از مترجمان خوب کشورمان آن را به فارسی برگردانده‌اند. فکر می‌کنم این مجلد از تاریخ فلسفه کاپلستون به دوره ترون وسطی مربوط باشد.

واپسین شعرها

محمودشاهرخی شاعر

پس از انتشار سه مجموعه با عنوان «ششمی از گزار معرفت»، «کیسای احسان» و «تربیعات توحیدی» هم اکنون یک مجموعه از شعرهایم را در قالب مخلف (نظیر عزاز، قصیده، رباعی، دوبیتی و…) گهگاهی نیز در قالب‌های نو و نیمایی» به انتشارات سروش داده‌ام.

عنوان این مجموعه شعر «واپسین یادگار بر صحنه روزگار» است و ظاهراً قرار شده ناشر آن را پیش از برگزاری

بیستمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران منتشر کند.

اگر عمر و فراغتی باقی باشد می‌خواهم کارهای دیگرم را نیز برای مجموعه‌ای دیگر آماده کنم. تا چه پیش آید…

زبان‌های ایران باستان

دکتر فریدون جنیدی:استاد زبان‌های باستانی

پس از انتشار همزمان سه کتاب با عناوین «رثانه‌های مردم تاجیک»، «حقوق جهان در ایران باستان» و «پیوند واژه‌های لری با دیگر زبان‌های آریایی» توسط موسسه نشر بلیخ (واپسته به بنیاد نیشابور) هم اکنون کتاب «فرهنگ هزوارش‌های دبیروه

پهلوی» را در همین موسسه در دست چاپ دارم. هزوارش عبارت است از واژه‌هایی که به گونه‌ای نوشته و به شکلی دیگر خوانده می‌شوند. البته بزرگ‌ترین فرهنگ از این دست، تا پیش از پژوهش حاضر، متعلق به یونگر آلمانی با یانصد و نود هزوارش بوده است اما در این پژوهش به طور کلی هشتصد و چهل هزوارش ساده‌سازی و چهارصد هزوارش آمیخته در پیشگفتاری یکصد صفحه‌ای نیز معرفی شده است. علاوه بر این تاریخچه زبان پهلوی نیزاز اسلام به این سو مورد بررسی قرار گرفته است.

جز این به زودی چاپ چهارم کتاب «زندگی و مهاجرت آریاییان بر پایه گفتارهای ایرانی» توسط همین ناشر روانه بازار خواهد شد.

نگاهی دیگر به حقوق مولف

دکتر محمود صادقی:حقوقدان

در حال حاضر مشغول برگردان کتابی هستم به قلم پارل گلدستین حقوقدان معاصر و مطرح آمریکایی تحت عنوان International copy Right (کپی رایت بین‌المللی). این کتاب چنانکه از عنوان آن برمی‌آید اثری قابل‌تأمل درباره حق مولف در عرصه‌های جهانی است. کتاب حاضر جزو معتبرترین منابع درباره کپی رایت است که بنا به ضرورت امروز و کمبود منابع به فارسی برگردانده می‌شود. البته متن سنگین این کتاب نیاز به تلاش مضاعف دارد که کار ترجمه را با دشواری‌ها و طولانی‌تر شدن مدت برگردان مواجه می‌کند.

درباره این کتاب با انتشارات دانشگاه تربیت مدرس صحبت‌هایی کرده‌ام اما به دلیل طولانی شدن زمان ترجمه نمی‌توانم قول انتشار آن را به این زودی‌ها بدهم.

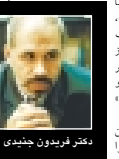
در همین موضوع نیز مقاله‌ای نوشته‌ام تحت عنوان «مالکیت حق مولف» و برای انتشار در مجموعه‌ای که قرار است همین روزها در بزرگداشت دکتر سید حسین صفایی استاد برجسته حقوق دانشگاه تهران از سوی انتشارات سمت و موسسه حقوق تطبیقی دانشگاه تهران به صورت مشترک زیر نظر دکتر مرتضی عادل منتشر شود. البته اغلب مقالات منتشر شده در این کتاب، مقالاتی تخصصی هستند که توسط مولفان به این استاد بزرگوار تقدیم شده‌اند.

رحیم مخدومی

دکتر محمود صادقی

دکتر فریدون جنیدی

پایان‌نامه چند تن از دانشجویانم نیز برای نوشتن یک مقاله و مقدمه روی میز من هستند و تصور می‌کنم در صورت فراغت در آینده‌ای نه چندان دور برای انتشار در دو یا سه جلد تحت عنوان «حقوق مالکیت صنعتی» به یکی از ناشران دوست سیرده شوند. این مجموعه دربرگیرنده چهار پایان‌نامه به راهنمایی بنده درباره مالکیت صنعتی است که توسط آقایان اصلانی، ورومزیار، قاسمی و خانم شیخی نوشته شده‌اند.

قصه‌های آسمانی

رحیم مخدومی:داستان نویس

هم‌اکنون سه کتاب درباره سرادران شهید هشت سال دفاع مقدس به روایت من در دست تأثیر است. عنوان اولین مجموعه داستان: «یک آسمان هیاهو» است که در مجموعه قصه فرماندهان توسط انتشارات سوره مهر منتشر خواهد شد. این کتاب مجموعه داستان‌هایی را درباره زندگی و شهادت حاج‌علی موحّد دلش به روایت من دربر گرفته است.

علاوه بر این نشر شاهد دو کتاب قصه با همین مضمون با عناوین «حاج سعید» و «بیا میران کوچک» از من در دست انتشار دارد.

«حاج سعید» مجموعه چند داستان درباره زندگی و شهادت حاج سعید توفیقی (یکی از سرادران شهید استان کردستان) است.

در ایامیران کوچک» نیزبه زندگی شهید هوشنگ ورمغانی در قالبی داستانی پرداخته‌ام.

این دو کتاب اخیراً را به نشر شاهد داده‌ام و تصور می‌کنم تا پایان آسمال‌هر سه کتاب منتشر شوند.

اسماعیل سعادت

محمود شاهرخی